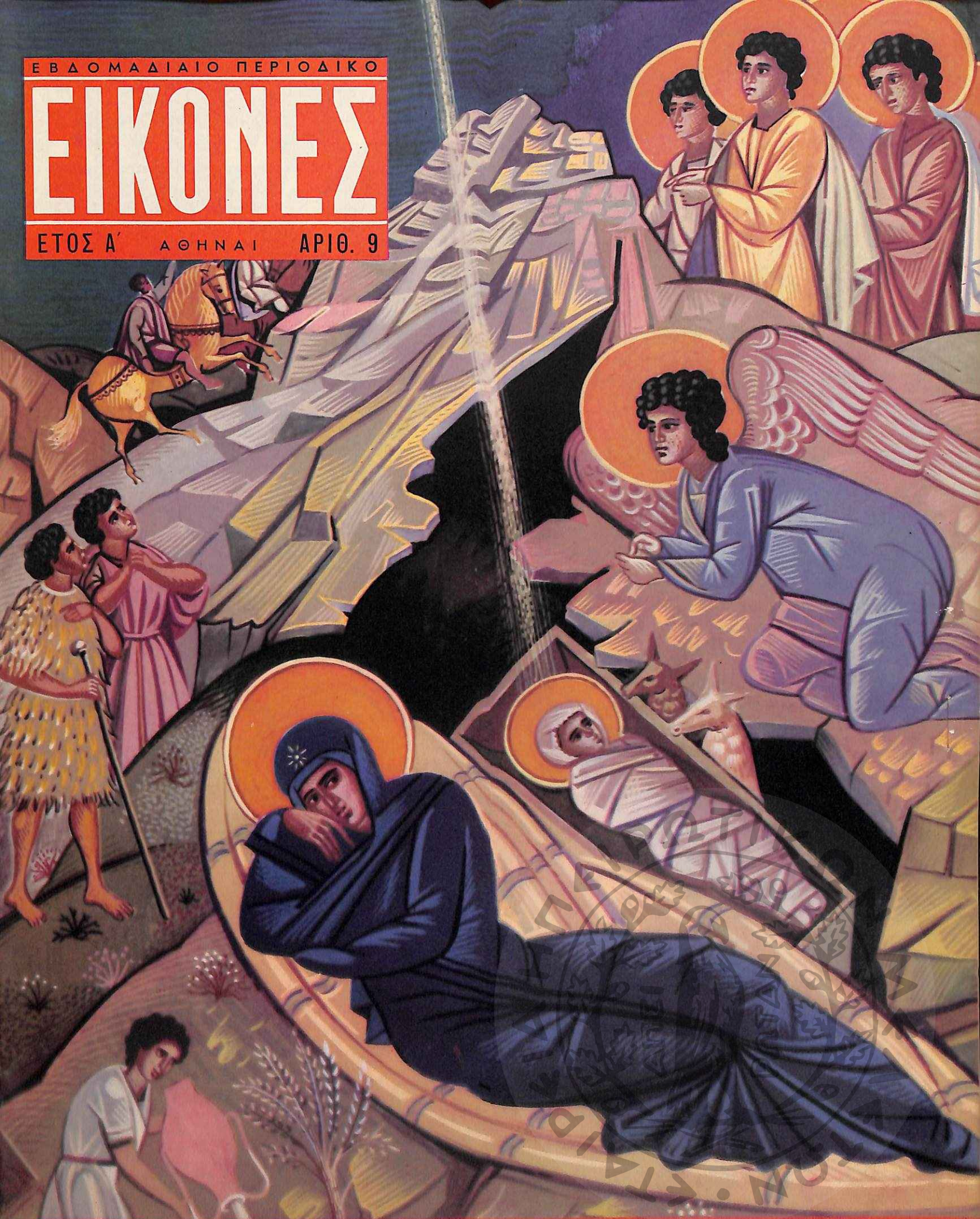

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΤΟΣ Α' ΑΘΗΝΑΙ ΑΡΙΘ. 9

ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑ

Εναρξη
ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ.

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΟΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ

προσεπάθησαν, από την πρώτην ημέραν της εκδόσεώς των, να δώσουν μίαν νέαν καλαίσθητον μορφήν εις την εμφάνισιν των διαφημίσεων. Εις αὐτὸν τὸν τομέα συνήντησαν καὶ τίς περισσότερες διαφωνίες. "Ενα σημαντικὸν μέρος ἀναγνωστῶν τῶν ἑλληνικῶν περιοδικῶν δὲν ἔχει ἀκόμη συνηθίσει τὴν παρουσίαν τῶν διαφημίσεων εἰς εὐρυτέραν ἑκτασιν, ὅσον οἱ ἀναγνῶσται τῶν ξένων ἀναλόγων εἰκονογραφημένων ἐκδόσεων, ὅπου, συνηθέστατα, τὸ ἥμισυ τῶν σελίδων καλύπτουν αἱ διαφημίσεις.

Ἐπειδὴ ἀποδίδομεν ἰδιάζουσαν σημασίαν εἰς τὴν γνώμην τῶν ἀναγνωστῶν μας καὶ ἐπειδὴ πιστεύομεν ὅτι ἡ καλὴ μορφή τῆς διαφημίσεως δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνοχλῇ, ζητοῦμεν τὴν βοήθειαν ὅλων τῶν ἀναγνωτῶν μας εἰς τὸ θέμα αὐτό.

ΔΗΛΑΔΗ ΝΑ ΜΑΣ ΠΟΥΝ :

Α') ΠΟΙΕΣ ΤΡΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΕΥΡΙΣΚΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΝ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΟΥΣ.

Β') ΠΟΙΕΣ ΤΡΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΕΥΡΙΣΚΟΥΝ ΟΤΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΤΕΡΟΝ ΤΟ ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΝ ΕΙΔΟΣ.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Ἄς κρατήσουν αὐτὸ τὸ ἀπόκομμα καὶ ἄς σημειώσουν τὰς διαφημίσεις τῆς προτιμήσεώς των.

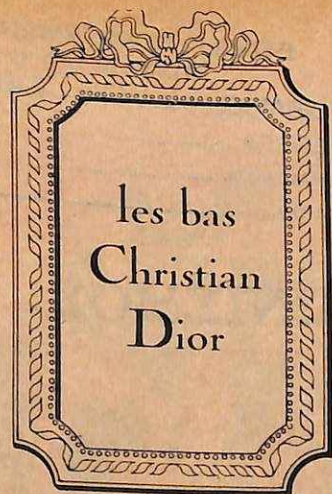
Ὁ διαγωνισμὸς τῆς ὥραιότερας διαφημίσεως ἤρχισε ἀπὸ τὴν περασμένην ἑβδομάδα καὶ θὰ διαρκέσῃ ἀκόμη ἕξ (6) ἑβδομάδες, δηλαδὴ ἤρχισε ἀπὸ τὸ τεύχος ὑπ' ἀριθ. 8 τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ καὶ θὰ κλείσῃ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 15 τεύχος. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνῶστας μας νὰ σημειώσουν μετὰ προσοχῆς τὰς διαφημίσεις τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν. Εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος θὰ πληροφορηθοῦν πῶς καὶ πότε θὰ μᾶς ἀποστέλουν τὰς ἀπαντήσεις των.

Εἰς αὐτὸν τὸν πρωτότυπο διαγωνισμὸ θὰ ὑπάρχουν τρεῖς ξεχωριστὲς κατηγορίαι πού θὰ βραβευθοῦν:

α) ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ. Οἱ ἀναγνῶσται οἱ ὅποιοι θὰ ὑποδείξουν καὶ εἰς τὰς δύο σειράς τὰς τρεῖς διαφημίσεις πού θὰ ἔλθουν πρώται κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας, θὰ λάβουν ἀνὰ μίαν ἐτήσιαν συνδρομὴν τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ.

β) ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΙ. Εἰς τοὺς διαφημιζομένους πού θὰ προτιμηθοῦν ἀπὸ τὸ κοινόν, θὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν πρῶτον μία σελίς, εἰς τὸν δεῦτερον τὸ ἥμισυ τῆς σελίδος καὶ εἰς τὸν τρίτον τὸ ἓν τέταρτον τῆς σελίδος διὰ νὰ δημοσιεύσουν τὴν διαφήμισιν τῆς ἀρεσκείας των.

γ) ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΑΙ. Εἰς τοὺς διαφημιστάς, τῶν ὁποίων αἱ διαφημίσεις θὰ ἔχουν ἐκλεγῇ, θὰ χαρισθῇ τιμητικὸν μικρὸν ἄγαλμα Ἑρμοῦ. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ διαφημιζόμενος ἔμπορος ἔχει φροντίσει ὁ ἴδιος διὰ τὴν διαφήμισιν του θὰ ἔχῃ οὗτος δικαίωμα καὶ εἰς τὰ δύο βραβεῖα.

ΤΟ ΠΙΟ CHIC ΔΩΡΟ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΝ-ΚΟΥΡΤΙΑΝ
ΟΘΩΝΟΣ 8 & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 6

BOUTIQUE MARIPAL
ΣΚΟΥΦΑ 10 - TEL. 611-586 - ATHENES

ΟΔΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ 21 • ΤΗΛ. 21-538

ΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ
Lampadaires

Λογιστήριο 5

611691

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Aladin

Σας λύνει τὸ
πρόβλημα τῶν
ΔΩΡΩΝ σας

ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 10

Η Ο Μ Ε

ΡΕΤΗ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 15
ΤΗΛΕΦ. 30-545

Από τις εξαιρετικές ταινίες που θα δούμε τὸν χειμῶνα...

Λουτσία
ΜΠΟΖΕ

*
Άμπέρτο
ΚΛΟΖΑΣ

ΧΑΜΕΝΟΙ ΕΡΑΣΤΑΙ
(la mort d'un cycliste)

ΕΠΑΙΝΟΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΝΝΩΝ 1955 * Σκηνοθεσία: Ζ.Α. ΜΠΑΡΝΤΕΜ

KODAK

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΣΚΟΥΡΑΣ
ΟΔΟΣ ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ 5 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ 90Ν
26 ΔΕΚ. 1955 - 1 ΙΑΝ. 1956

ΓΡΑΦΕΙΑ

Σύνταξις : Σωκράτους 57, 'Αθήναι. Τηλ. 57-081
'Εκδοσις : Βουλιαγμένης 352, 'Αθήναι. » 90-821

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : ΕΙΚΟΝΕΣ 'Αθήνας

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ : ΔΡΑΧΜΑΙ 5

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

'Εσωτερικού : 'Εξάμηνος : Δρχ. 130.—
'Ετησία : » 260.—
'Εξωτερικού : 'Εξάμηνος : \$ 7.—
'Ετησία : \$ 14.—

'Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννόησης
'Αγγελίαι, διαφημίσεις κατὰ συμφωνίαν
'Απαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τοῦ
περιοδικοῦ χωρὶς τὴν ἄδεια τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδο-
τῶν. Τὰ μὴ δημοσιεύμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Διεύθυνσις Συντάξεως : 'Ελένη Γ. Βλάχου
(Μαυρούζη 1)

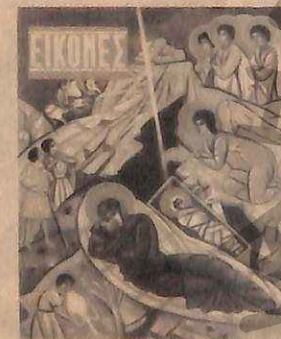
Διεύθυνσις 'Εκδόσεως : Η. Γ. 'Ηλιόπουλος
(Βουλιαγμένης 352)

Προϊστ. Τυπογραφείου : Κ. Ζαγοριανίτης
('Αλδου Μανουτῖου 18)

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Περιορισμένης εὐθύνης
(Κεφάλαιον ὁλοσχερῶς καταβεβλημένον Δρχ. 400.000)

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ἡ ΕΙΚΟΝΑ τῆς Γεννήσεως
τοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐξωφύλλου μας
εἶναι ἔργο τοῦ χαράκτου κ. Α.
Τάσσου. Ὁ καλλιτέχνης ἰσοδότη-
σε τὴν Γέννησιν κατὰ τὸ πνεῦμα
τῶν μεγάλων προτύπων τῆς Βυ-
ζαντινῆς ἀγιογραφίας καὶ δὲν
ἠθέλησε νὰ παρεκκλίνη ἀπὸ τὰ
πλαίσια τῆς ἀγιογραφικῆς πα-
ραδόσεως τῆς Ὀρθοδοξίας, τό-
σον εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς εἰκόνης
ὅσον καὶ εἰς τοὺς χρωματικούς
τόνους ποὺ ἐχρησιμοποίησεν.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

Ἡ ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

ΞΑΝΑΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟ ΦΩΣ

'Εξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα εἰκονογραφημένη ἔρευνα στοὺς
χώρους τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Θησείου

Μὴν χάνετε

κάθε

μῆνα

τὸν πλέον

χρήσιμο

πολύτιμο

εὐχάριστο

σύντροφο

ΤΗΝ

ἐκλογὴ

Τὸ μοναδικὸ

ἐλληνικὸ

ἐγκυκλοπαιδικὸ

περιοδικὸ

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 6

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Γιὰ τοὺς ἀναγνώστες τῶν
«ΕΙΚΟΝΩΝ» ποὺ θὰ μᾶς στεί-
λουν τὸ παρὸν ἀπόκομμα ἡ ἐτη-
σία συνδρομὴ θὰ εἶναι μόνον Δρ.
60 ἀντὶ 72, ἡ ἐξάμηνος συνδρο-
μὴ θὰ εἶναι μόνον Δραχ. 32
ἀντὶ 38.

τὸ ΣΙΝΕΜΑ μας

'Αγάλι - ἀγάλι,

κόττα μου,

κι' ἐγὼ σέ μαγειρεύω

μέ

ΣΟΥΠΕΡΓΚΑΣ

ΤΟ ΔΕΞΙ ΧΕΡΙ
ΤΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

Σ. & Ε. ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΜΟΝΟΙΑΣ 21

ΤΗΛ. 52-705

ΠΡΑΤΗΡΙΑ :

ΑΘΗΝΑΙ : ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4
ΠΕΙΡΑΙΩΣ : ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
καὶ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

.....καὶ Σοκοηάτες ΕΒΓΑ

ΣΟΚΟΛΑΤΑ - ΚΑΚΑΟ

ΑΛΕΚΤΩΡ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΟΙ ΩΡΑΙΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«... Στο δόν τεύχος (καὶ νομίζω πῶς εἶναι ἐντελὲς περὶ τὸ νὰ σοῦ πῶ ὅτι μὲ τὴν κάθε ἐβδομάδα δλο καὶ καλυτερεῖ τὸ περιοδικό), δημοσιεύεις στὸ ἐξώφυλλο, ἀλλὰ καὶ στὶς σελίδες τῆς μόδας, φωτογραφίες ὡραίων γυναικῶν, ποὺ φοροῦν κοσμήματα ἢ φουστάνια ἐλληνικῆς τέχνης. Ἀπὸ ὅ,τι κατάλαβα, δὲν πρόκειται γιὰ μαννεκέν, ἀλλὰ γιὰ μὴ ἐπαγγελματίες, στὴ μόδα ἢ στὶς ἐμπουτικὰ, κυρίες καὶ κοπέλλες τῶν Ἀθηνῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν εἶναι τόσοι διαφορετικοί, γιατί δὲν θέλουν νὰ δημοσιεύσῃ καὶ τὰ ὀνόματά τους; Δὲν εἶναι ντροπὴ, οὔτε ποὺ εἶναι διαφορετικοί, οὔτε ποὺ φοροῦν κάτι λαϊκῆς τέχνης, οὔτε, τέλος, ποὺ φωτογραφηθῇσαν γιὰ περιοδικό, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι τῆς ἀξίας τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ... Καὶ δὲν εἶναι κρίμα, ἀντὶ νὰ λέω, εἴτε ἐγώ, εἴτε κι' οἱ ἄλλες Ἑλληνίδες, ποὺ θαυμάσαμε αὐτὲς τίς μορφές, κάτι σάν: ἐπὶ ὅσο θα-βέλα νὰ μοιάσω στὴν π.χ. Ἀλίκη Διπλάρκου (ἀν εἰκονιζόταν καὶ αὐτή), τώρα, μὲ τὴν ἀνωνυμία, νὰ μὲ ὑποχρεώσουν νὰ λέω: «χάρμα εἶναι ἡ κοπέλλα τῆς ἀνω δεξιᾶς σελίδας ἀριθμὸς 21 τοῦ δού τεύχους τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ»;

Στέλλα Ἀργύρη (Ρόδος)

Ἡ τελευταία σας σκέψι πολὺ διασκεδαστική. Προκειμένου ὅμως νὰ μὴ δημοσιεύσωμε οὔτε τίς φωτογραφίες, δεχθήκαμε τὴν ἀνωνυμία.

ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

«...Μπράβο πού, μετὰ τὸν Πειραιᾶ, δημοσιεύσατε αὐτὸ τὸ θαυμάσιο φωτογραφικὸ ἀριστούργημα γιὰ τὴν Θεσσαλονίκη. Τέτοιες εἰκόνες σπάνια βλέπουμε ἀκόμη καὶ στὶς φωτογραφικὲς ἐκθέσεις... Καὶ γιὰ νὰχοῦμε καλὸ ρῶτμα, στέλνετε τίς ΕΙΚΟΝΕΣ στὸ ἐξωτερικό; Ὅλοι αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Αὐστραλίας, τῆς Ἀφρικῆς, διψοῦν γιὰ ὅ,τι θυμίζει πατρίδα. Καὶ τὸ περιοδικό σας μυρίζει Ἑλλάδα, ἐπαρχία καὶ πρωτεύουσα, πλουσιόσπιτο καὶ χωριάτικη καλύδα. Ἐδῶ, ἴσως ἐπεὶ εὐρισκόμεθα κοντὰ στὴν πατρίδα, παίρνουμε τίς ΕΙΚΟΝΕΣ... Τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο τεύχος τὰ ἀγοράσαμε μόνο γιὰτὶ ἐπρόκειτο περὶ ἑλληνικοῦ περιοδικοῦ. Τὸ τρίτο καὶ τὸ τέταρτο γιὰτὶ, ἐπὶ πλέον, ἐξοικονομῶμεν μὲ τὰ ξένα ἢ καὶ τὰ πολὺ καλὰ ἐντόπια. Ἀλλὰ τὸ περασμένο τεύχος καὶ τὸ σημερινὸ δὲν τὰ ἀγοράσαμε γιὰτὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶναι πολὺ καλύτερα γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες ἀπὸ ὅ,τι φτάνει ἢ ἐκδίδεται ἐδῶ. Εὐγε...»

Βασίλης Ἀμβρακούσης (Κάιρο)

Σὰς εὐχαριστοῦμε. Κάθε ἀρχὴ καὶ δύσκολη. Τὸ περιοδικὸ κυκλοφορεῖ στὸ ἐξωτερικὸ, μόνον ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχει ταχεῖα ἀτμο-πλοϊκὴ γραμμὴ. Φυσικὰ, ἔχουμε πολλοὺς συνδρομητὰς στὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης. Αὐτοὶ λαμβάνουν ἐγκαίρως τὸ τεύχος μὲ τὸ κοινὸ ἀεροπορικὸ ταχυδρομεῖο καὶ ἐπιβαρύνονται μὲ τὰ ἐξῶδα γραμματοσήμων.

ΠΕΡΙ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

«...Φρίττω. Ἀλλὰ καὶ ἀγανακτῶ, πῶς οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ, ἑλληνοπροπτεές, ὡς διαφαίνεται, περιοδικόν, ἀπετόλμησαν τὴν διαπόμπεισιν τοῦ γυναι-ωτέρου τέκνου τῆς ἡμετέρας πατρίδος, τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου... Πῶς ἀλλῶς δύναμαι νὰ ἀποκαλέσω τὴν θλιβεράν δημοσίευσιν τὴν ὅποιαν ὑμεῖς ἐδῶσατε εἰς τὸ ἐν Ἰσπανίᾳ τοῦ Φράνκο ὑπὸ τῶν ἀπολιτίστων Νεοεὐρωδέρμων, τῶν κοινῶς καλουμένων «Ἀμερικανῶν» (ἐΚολομβιανῶν) εἶναι τὸ ὄρθον, ἱστορικῶς, ἐφ' ὅσον δεύτερος ἀπεδιδάσθη ὁ Βεσπούκιος, κατασκευασθὲν τερατούργημα; Ἡ κινηματογραφικὴ αὐτὴ δεδήλωσις, ἀσφαλῶς θὰ ἀπαγορευθῇ καὶ ἴσως, ὡς ἐλπίζω, δὲν θὰ διαδῇ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος... Εὐελπιστῶ δὲ ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ὀρησκευμάτων καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας ἐρίτιμος ἐκ Πατρῶν κύριος ὑπουργός, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ἐκ Κερκύρας ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἐπικρατείας ὑποθέσεων συναδέλφου του, ἤδη θὰ ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς πυρᾶς τὸ ἀνοσιούργημα αὐτό, ὥστε οὐδὲ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ νὰ προβληθῇ... Τί πρῶτον καὶ τί ὕστερον ἐν προκειμένῳ νὰ σὰς ἀναφέρω ἐπὶ τοῦ ἔργου;...»

Ἀνάργυρος Ρομβίκος (Ἱεροδιά-σκαλος ἐκ Νέων Χωρῶν)

Φοδοῦμαι ὅτι ἡ ἀγανάκτησίς σας δὲν σὰς ἐπέτρεψε νὰ διαβά-σετε ὅλο τὸ σχετικὸ δημοσίευμα, οὔτε καὶ νὰ προσέξετε τὴν τε-λευταίαν ἰδίως φωτογραφία του. Γιατὶ, τότε, θὰ βλέπατε ὅτι ὁ πρίγκιψ Πέτρος τῆς Ἑλλάδος ἀσχολεῖται ἐιδικὰ μὲ τὴν ἱστορι-κὴ ἀκρίβεια αὐτῆς τῆς ταινίας. Εἶναι δὲ γνωστὸ, ὅτι ὁ πρίγκιψ ἀποτελεῖ αὐθεντικὴν διεθνὴς κύ-ρους εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀσια-τικὴν ἡπειρον. Ἀς ἐλπίσωμε μόνον ὅτι οἱ ὑποδείξεις του θὰ ἔ-γιναν δεκτές.

ΕΝΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΛΩΝ

«...Ποτέ, μὰ ποτέ, ἑλληνικὸ περιο-δικὸ δὲν μᾶς ἔδωσε τέτοιες ἀθλητι-κὲς φωτογραφίες ὅπως αὐτὲς ποὺ δη-μοσιεύσατε γιὰ τὸ «μπάσκετ μῶλο». Ἐκεῖνη μάλιστα ἡ ὁλοσέλιδη εἰκὼν θαῦμα ὡς στιγμιότυπο δράσεως, δη-λαδὴ σάν κίνησις, ἐντασις, προσπά-θεια, ἀγωνία, ἀλλὰ καὶ ὁμορφία κο-ριτσιῶν... Κέρδισες πολλὰ μὲ αὐτὲς τίς σελίδες γιὰτὶ ἱκανοποίησες ξαφ-νικὰ τὸ τεράστιον κοινὸν τῶν φανα-τικῶν φιλάθλων...»

Μίλτος Ξανέρης (Ἑνταῦθα)

Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα ἔλαβα πάρα πολλὰ γράμματα ἐνθουσια-σμένων φιλάθλων. Δημοσίευσσα ἕ-να, στὴν τύχη. Κι' εἶμαι δέ-βαιος ὅτι καὶ στὸ μέλλον τέ-τοιες φωτογραφίες θὰ βρι-σκουν ὅχι μόνον οἱ φιλάθλοι, ἀλ-λά ὅλοι.

ΘΥΜΑΣΤΕ ΠΟΤΕ;

... ἢ ξέρετε ποτε ἡ ξένη αὐτὴ κυρία χόρεψε στὴν Ἀκρόπολι;

Εἶναι ἡ Γαλλὴ χορεύτρια Μόνα Λιάβα, ἡ ὁποία τὸ 1921 ἀνέβη ἐν Ἀκρόπολιν καὶ χόρεψε εἰς τὸν ἱερὸν Πρθενεῶνα φορώντας τὸν ὁσὸν νῦν φορεῖται καὶ σὺν τῷ ἑαυτοῦ ἑρπύλλῳ.

ΓΚΡΕΚΑ

ΜΕ 6 ΔΡΑΧΜΕΣ
ἀγοράζετε ἕνα...

Conrinz
C A M I L A T O N E

Ἐπιτυγχάνετε τὸν χρωματισμὸν
τῶν μαλλιών ποὺ θέλετε. Κυκλοφορεῖ
σὲ 9 ἀποχρώσεις.

* Στὰ Φαρμακεῖα καὶ Μυροπωλεῖα

ΠΑΡΑΚΑΤΩΗΚΗ: ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3
ΤΗΛ. 27-061

ΚΑΘΕ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΟΙ ΜΑΓΟΙ ΞΕΚΙΝΑΝ ΑΠ' ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΣ ΤΟ ΑΣΤΡΟ ΤΟΥΣ ΦΘΑΝΟΥΝ ΣΤΗ ΓΗ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 9 26.12.55

ΒΗΘΛΕΕΜ

Ἐνταῦθα ἐγεννήθη ὁ δρᾶκί τὴν πᾶσαν ἔχων κτίσιν, καὶ ῥάκει ἐσπαργανώθη ὁ τῇ οὐσίᾳ ἀναφής.

Βγαίνοντας ἀπὸ τὴν πύλη τοῦ Δαυὶδ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁδεύοντας πρὸς τὴν Βηθλεέμ, ὁ προσκυνητὴς περνᾷ πρῶτα τὴν κοιλάδα τοῦ Ραφαὶμ καὶ ἀπὸ κεῖ φτάνει στὸν γραφικὸν Ἑλαιῶνα τοῦ προφήτη Ἡλία, γιὰ ν' ἀντικρύσῃ, λίγο κατόπιν, τὴ Στέρνα τῶν Μάγων. Ἐκεῖ, οἱ σημερινοὶ βοσκοὶ ποτίζουν τὰ κοπάδια τους κι' ἡ πα-

ράδοσι λέει πὼς σ' αὐτὴ τὴ στέρνα, δταν στάθηκαν οἱ τρεῖς Μάγοι, ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, ξανσεῖδαν τὸ λαμπρότατον ἄστρο πὺ τὸς ὠδηγοῦσε καὶ πὺ εἶχαν χάσει γιὰ λίγο. Ἡ παράδοσι ὁμως πληροφορεῖ καὶ γι' ἄλλα περισπούδαστα. Σ' αὐτὴ τὴ στέρνα μπροστά, ὁ Ἰωσήφ σκέφτηκε νὰ παρατήσῃ τὴ μνηστή του τὴ Μαρία, ἀλ-

λὰ τὴν ὥρα πὺ ἡ ἀνθρώπινη λογικὴ τοῦ ὑπαγόρευε τέτοιες σκέψεις, ὁ Ἄγγελος Κυρίου ψιθύρισε στ' αὐτὶ του:

«Ἰωσήφ υἱὲ Δαυὶδ, μὴ φοδηθῇς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκα σου, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἐστὶν Ἅγιον».

Προχωρώντας πὺ πέρα ὁ προσκυνητὴς,

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ, ΟΠΩΣ ΕΧΕΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΗ ΣΗΜΕΡΑ. ΕΜΠΡΟΣ ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΔΥΟ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ

φτάνει στο μοναστήρι του προφήτη 'Ηλία. Τουτό το μοναστήρι είναι από τα πιο φημισμένα της Χριστιανωσύνης, γιατί μέσα στον μεγαλόπρεπο ναό του υπάρχει μεγάλη πέτρα, που πάνω της είναι αποτυπωμένο το σώμα του προφήτη, καθώς ήταν ξαπλωμένος και κοιμόταν πάνωθ' της την ώρα που 'Αγγελος Κυρίου του είπε:

«'Ανάστα, φάγε και πίε, διτι μακρά ή όδός από σου».

Φεύγοντας από το μοναστήρι του Προφήτη 'Ηλία, ο δρόμος κατηφορίζει προς την κοιλάδα που κλείνει τον λεγόμενο 'Αγρό των 'Ερεθίνθων. 'Η όνομασία του αγρού δεν είναι τυχαία. Γιατί από τούτον τον αγρό πέρασε ο 'Ιησούς και, βλέποντας ένα γεωργό να σπέρνει ρεθύθια, τον ρώτησε τί σπέρνει και κείνος του αποκρίθηκε ειρωνικά, πως σπέρνει πέτρες. Κι' ο 'Ιησούς του είπε:

«'Ο σπείρεις, τούτο και θερίσεις».

Κι' αληθινά, όταν ήρθε ο γεωργός να

μαζέψει τον καρπό, την ώρα της συγκομιδής, δεν βρήκε παρά πέτρες μικρές σαν ρεθύθια, που και σήμερα ακόμα είναι γεμάτο το μέρος και για τούτο λέγεται και χαλικοχώραφο.

Μετά τον 'Αγρόν των 'Ερεθίνθων, ο δρόμος οδηγεί στον τάφο της Ραχήλ κι' από κει βλέπει κανείς τα πρώτα χτίσματα της Βηθλεέμ.

Το σπουδαιότερο και ιστορικότερο χτίσμα στη Βηθλεέμ είναι ο μεγάλος ναός της.

Τούτος ο ναός είναι χωρισμένος σε δυο μέρη. Στον μεγάλο ναό και στον μικρό, που είναι κάτωθ' του και που δεν είναι τίποτ' άλλο, παρά το ίδιο αρχαίο σπήλαιο με τη φάτνη των αλόγων όπου γεννήθηκεν ο 'Ιησούς.

Παρά την μαρμαρίνη επένδυσι των τοίχων και τα πολλά ασήμνια καντήλια, ή πενιχρότητα του τόπου είναι αισθητή άμα μείνη κανείς λίγη ώρα στον υπόγειο μικρό ναό κι' απομακρυνθή από την αίθουσι του μεγάλου που ξυπνά στον προσκυνητή ο άπανάωτός, ή επιβλητική αυτή θαυσιακή που χτί-

στηκε στα χρόνια του Μεγάλου Κωνσταντίνου.

Την αρχαία εικόνα δεν δυσκολεύεται να συλλάβη κι' ή πιο αδύνατη φαντασία. Μιά έσοχή στο θράχο όπου θράσκουν καταφύγιο τ' άπονήρευτα ζώα για να φάνε, να καταλαγιάσουνε, να προστατευτούνε από τις νεροποντές και την παγωνιά του χειμώνα.

Στο ίδιο μέρος που καταφεύγουν τα ζώα για να προστατευτούνε, κατάφυγε και ο 'Ενσαρκωμένος Λόγος που γεννιόταν, ή θεϊκή αλήθεια που ανάτειλε για να φωτίση τα θήματα του ξεστρατισμένου γένους των ανθρώπων. Τις μέρες κείνες της γενικής απογραφής στην 'Ιουδαία, παρ' όλο τον μεγάλο συνωτισμό, όλοι βρήκανε κατάλυμα. Οι έμποροι, οι κάπηλοι, οι γυναίκες της ματαιότητας, οι κόρες της άμαρτίας, ακόμα και οι ληστές των μεγάλων δρόμων και μονάχα κανένα κατάλυμα, καμμία γωνιά χτισμένη από ανθρώπινο χέρι δεν βρέθηκε να στεγάση το άνέσπερο φώς που ανάτειλε, το Θεό που μίκρανε κι' έπήρε τις φθαρτές διαστάσεις του ανθρώπου προς σωτηρία του κόσμου. Αυτός, διωγμένος από παντού, κατάφυγε στη φάτνη των αλόγων, στη Βηθλεέμ, για να γεννηθή ανάμεσα στ' άπονήρευτα ζώα, τους άπλους ποιμένες και στην ταπεινόφρονη σοφία της 'Ανατολής, τους Μάγους.

Στον επάνω ναό, εκείνο που τραβά την προσοχή του προσκυνητή, περισσότερο κι' από την αρχιτεκτονική της Κωνσταντινικής Βασιλικής, με τους έσωτερικούς κίονες, είναι το πανάρχαιο όκτάγωνο θαππιστήριο με την χριστιανικότερη έπιγραφή:

«Τ'περ μνήμης και αναπαύσεως και άφέσεως των άμαρτιών των δούλων, ών ο Κύριος γινώσκει τα όνόματα».

Τα μωσαϊκά του ναού και οι εικόνες της Βαϊφόρου, της ψηλαφίσσεως του Θωμά και της 'Αναλήψεως του Σωτήρος, μολονότι είναι έργα θαυμαστής τέχνης, έχουν φθαρή σχεδόν ανεπανόρθωτα.

Πάνω από τον δεξιό χορό των ψαλτών υπάρχει ή ακόλουθη πανάρχαιη έπιγραφή:

«'Ετελειώθη το παρόν έργον διά χειρός 'Εφραίμ μοναχού, ιστοριογράφου, μουσιά-τερος, επί της Βασιλείας Μανουήλ του μεγάλου Βασιλέως Πορφυρογεννήτου του Κομνηνού, και επί τας ήμέρας του Μεγάλου Ρηγός των 'Ιεροσολύμων Κυρίου 'Αμόρι και του της 'Αγίας Βηθλεέμ 'Αγιωτάτου 'Επισκόπου Κυρού Ραούλ».

Ο κάτω ναός, το Σπήλαιο, δηλαδή, βρίσκεται κάτω από το Καθολικό του μεγάλου ναού. 'Εκεί βρίσκεται το μέρος όπου γεννήθηκεν ο 'Ιησούς και είναι ένα κοίλωμα που πάνωθ' του υπάρχει ένα λαμπρό άστρο και ή έπιγραφή: «'Ενταύθα εκ της Παρθένου Μαρίας έγεννήθη ο 'Ιησούς Χριστός».

'Επάνω ακριβώς από το σημείο όπου γεννήθηκε ο Χριστός, είναι ή 'Αγία Τράπεζα όπου λειτουργούν οι όρθόδοξοι.

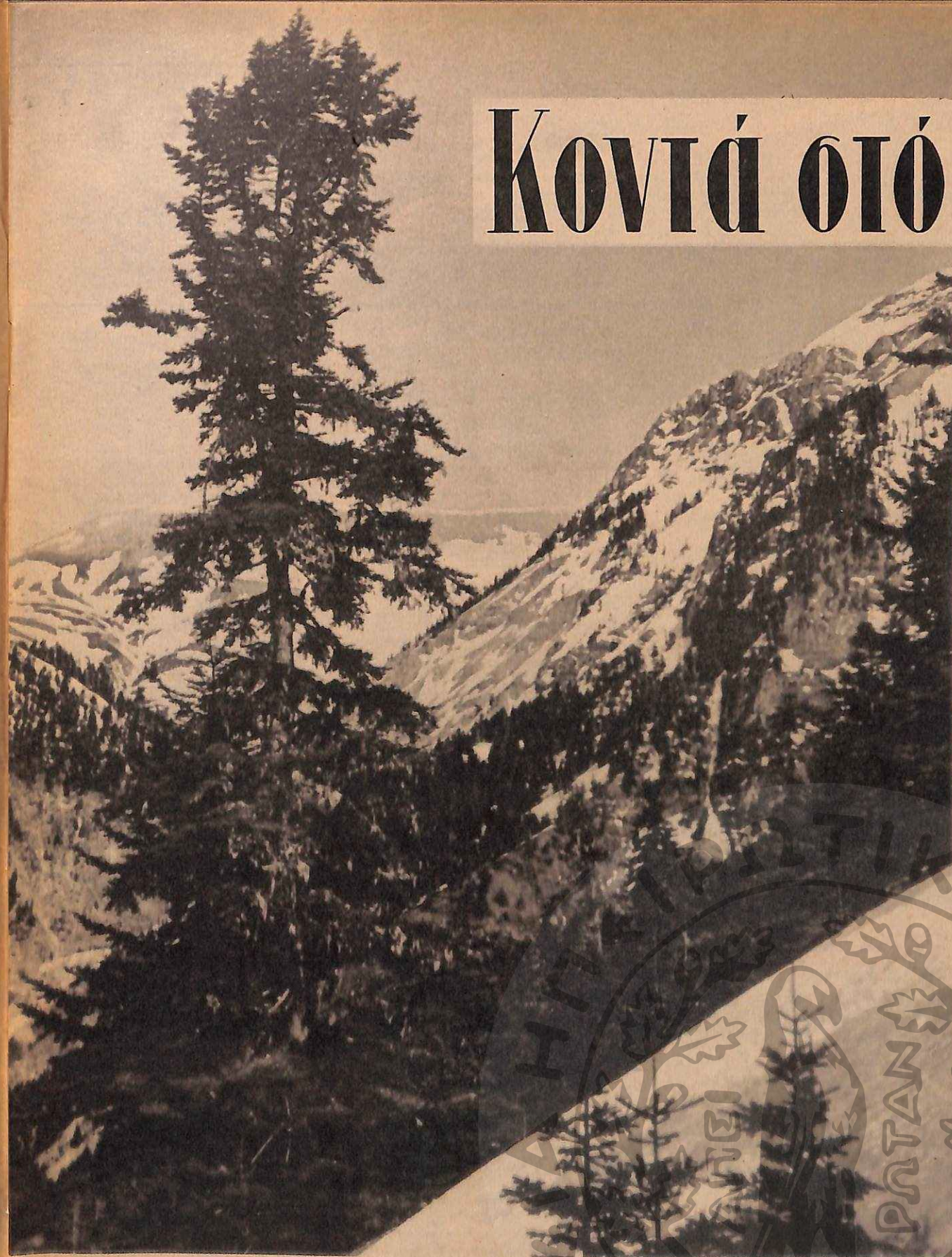
'Αρχιερατικός 'Επίτροπος της Βηθλεέμ είναι σήμερα ο 'Αρχιμανδρίτης 'Αρτέμιος, μέλος της 'Ιερās Συνόδου της Σιωνίτιδας 'Εκκλησίας, που παρουσίασε έργα αξιόλογα στο κεφάλαιο της συντηρήσεως των Ιερών μνημείων και της τανάσεως της 'Ορθοδοξίας στην Βηθλεέμ, παλεύοντας προς ίσχυροός αντίθετους άνέμους.

ΚΩΣΤΗΣ ΜΠΑΣΤΙΑΣ

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΟΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ — ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Κοντά στο Θεό

Ενα στερεότυπο πρόβλημα άπασχολεί κάθε χρόνο τον καθημερινό έλληνα Τύπο αυτή τη χειμωνιάτικη εποχή: το πρόβλημα των όρεινών πληθυσμών. Ένα πρόβλημα που έμφανίζεται διαρκώς με αναλλοίωτα τα συστατικά του. Με αγωνιώδη έρωτηματικά. Με το θέμα του καλαμποκιού που χρειάζεται για τη χειμερινή συντήρησι 167.000 περίπου οικογενειών και που κατά το μεγαλύτερο μέρος το προμηθεύει συνήθως το Κράτος. Με το θέμα του αποκλεισμού όλοκληρών περιοχών, ύστερα από άγριες χιονοθύελλες. Με το θέμα, κυρίως, της μετασταθεύσεως της όρεινης άγροτικής οικονομί-

ας από την κατάσταση μονίμου άβρανεας σε κατάσταση άποδοτικής δραστηριότητας, μέσα στα δύσκολα πλαίσια.

167.000 οικογένειες ζουν στις άνεμοδαρμένες πλαγιές των ελληνικών βουνών, στα ψηλότερα σημεία τους, κοντά στα σύννεφα, μακριά από την τύρη και την δραστηριότητα του κάμπου. Είναι οι οικογένειες που συνθέτουν τους καθαρά όρεινούς πληθυσμούς της χώρας. Άλλες 181.000 περίπου είναι αυτές που αποτελούν τον ήμιόρεινό πληθυσμό. Οι τελευταίες είναι έγκατεστημένες στις κατώτερες πλαγιές, έχουν έντονότερη την αίσθησι του ύλικού πολιτισμού,

ΣΤΙΣ ΒΟΥΝΟΠΛΑΓΙΕΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΑΣ οι γιαγιάδες και οι μάνες εργάζονται σκυμμένες όλη μέρα προετοιμάζοντας τα μάλλινα που θα ζεστάνουν την οικογένειά τους. Τα ίδια ρούχα θα φορεθούν χρόνια και χρόνια... Για τις γυναίκες των χωριών διασκέδασι και άφροσύνη στο καθήκον σημαίνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα

Έχουν τους κοινοτικούς δρόμους στη διάθεσή τους, επικοινωνούν εύκολότερα με τον κάμπο και με την πεδινή πολιτεία. Οι κυρίως όρεινοι πληθυσμοί είναι κολλημένοι στη γη τους όπως τα στρείδια στους θαλάσσιους βράχους. Δεν τους θαμπώνει η πολιτεία. Η ψυχρότητα τους είναι ζυμωμένη με τα συνήθως άχμηρά και άγονα έδάφη, σε άρισμένες περιπτώσεις με τους βράχους πάνω στους οποίους είναι σπαρμένες οι καλύβες τους.

Στις προσπάθειες που έγιναν κατά καιρούς και με περισσότερο ισορροπημένο σύστημα κατά τα τελευταία χρόνια, με την αναμόρφωση της ελληνικής υπαίθρου και την απαλλαγή του οικονομικού της δυναμικού από τον καταθλιπτικά στατικό χαρακτήρα των παλαιών καιρών, το πρόβλημα των ορεινών πληθυσμών κράτησε αμετάβλητο τον βασικό χαρακτήρα του. Δεν είναι περίεργο. Ποτέ το Κράτος δεν είχε τόσα χρήματα στην διάθεσή του, ώστε να μεταφέρει τα δείγματα του συγχρόνου τεχνικού αγροτικού πολιτισμού—τους δρόμους, τα γεφύρια, το ηλεκτρικό, το τηλέφωνο, το τρακτέρ—ως τις κορυφές των βουνών. Η προσπάθεια γεωργοοικονομικής αναπλάσεως του τόπου, ήταν μοιραίο να ακολουθήσει τη φυσιολογική πορεία της ανάπτυξης των πεδινών, πρώτα, περιόχων και της κατά λογική συνάρτησι, ύστερα, ανόδου προς τα όρη.

Σήμερα η αγροτική οικονομία είναι θέβαιο ότι μπήκε στον δρόμο της προοδευτικής ανόδου. Η Αγροτική Τράπεζα, ανεξάρτητα από το ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν μπόρεσε να κρατηθεί έξω από τις πολιτικές επιρροές, πρέπει να όμολογηθεί ότι έπαιξε σημαντικότατο ρόλο στην θαθμία ανακατάταξι των θέσεων της αγροτικής οικονομίας μας. Παρ' όλες τις αντιξοότητες, είναι θέβαιο ότι αυτή τη στιγμή βρίσκεται σ' ένα οργανικό αναδημιουργίας και προσαρμογής των δυνατοτήτων της στα τεχνικά και οικονομικά δεδομένα της εποχής μας. Προτού ακόμα τελειώσει ο συμμαρτυρόπολεμος, κάτω από τις εκρήξεις της δυναμίδος, είχαν αρχίσει να προγραμματίζονται μερικά μεγάλα και μικρά έργα ανασυγκροτήσεως, αλλά

μόλις δόθηκε η ευκαιρία στον τόπο να αναπνεύσει, η προσπάθεια πήρε τον δρόμο της ορθολογισμένης πραγματοποιήσεως κατά τρόπο που ύψώνει σταθερά τη βιοτική και οικονομική στάθμη του κόσμου της υπαίθρου.

Μιλούμε γενικά για την υπαίθρο, αλλά δεν παύουμε να υπογραμμίζουμε, ότι η έννοια της θελτιώσεως της βιοτικής και οικονομικής στάθμης δεν καλύπτει σε ίση μοίρα τους όρεινους πληθυσμούς. Ως προς αυτό, η κατάστασή τους δεν παρουσιάζει—λόγω των ειδικών συνθηκών που αναφέραμε και της ανάγκης θαθμιαίας αναπτύξεως του αναδημιουργικού προγράμματος από την κανονική αφετηρία ως το τέρμα, που είναι οι άγριες υψηλές βουνοπλαγιές—ακόμη αυτή τη στιγμή αποφασιστικές μεταβολές. Αλλά πέραν της επισημονικής πορείας του προγράμματος αναπλάσεως της υπαίθρου, υπάρχουν και άλλοι λόγοι, βασικώτατοι, που εξηγούν το φαινόμενο: Ήδη, προ του Έλληνοϊταλικού πολέμου, οι όρεινοι πληθυσμοί της θορείου, θορειοδυτικής και κεντρικής Ελλάδος κυρίως, έβρισκονταν σε έντελως ιδιότυπη κατάσταση. Ο ρυθμός της ζωής τους έκανονίζετο κατά τις τοπικές συνήθειες, με τον νομαδισμό ως βασικό στοιχείο δραστηριότητας για τη συντήρησι της κτηνοτροφίας και για την οικονομία του «έπιουσίου άρτου»—ή εξασφάλισης του οποίου δεν ήταν πάντα θέβαιη—, οικονομία τοποθετημένη στους αντίποδες της ορθογισμένης χρηματικής οικονομίας και εναντίον της κατά κάποιον τρόπο.

Αλλά και αυτό το υποτυπώδες σύστημα συντηρήσεως του οικονομικού δυναμικού των ορεινών, το εξεθεμελίωσαν τα δεινά του πολέμου, της κατοχής, του συμμαρτυροπόλεμου, αυτού κυρίως, που απέδεκάτισε κυριολεκτικά τους όρεινους πληθυσμούς της Μακεδονίας, της Ήπειρου, της Αιτωλοακαρνανίας, της Θεσσαλίας.

Κατά το τέλος του 1948, όταν έρχισε να διαγράφεται η όμαλότης στο ρυθμό της ζωής του τόπου μας, οι πληθυσμοί αυτοί έπρεπε να αρχίσουν από το μηδέν. Το Κράτος, απορροφημένο και αυτό

Η ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ κουβαλάει μονάχη το αλέτρι. Δεν θέλει να κουράσει «τ' άμοιρο το ζώο», που είναι η συντροφιά και η περιουσία της. Δεν είναι έλλωστε η πρώτη ούτε και η μόνη χωριάτισσα που δυσιάζει τη ζωή της, σηκώνοντας δυσβάσταχτα βάρη, από μια συνείσθησι ευθύνης και άλληλεγγύης

ΠΟΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ να είναι αυτή η λαναρίστρια του όρεινου ρουμελιώτικου χωριού Μαζίτο; Κανείς δεν θυμάται. Δεν ξέρει ούτε κι' η ίδια... Η ηλικία δεν είναι πρόβλημα για τους όρεινους πληθυσμούς. Η βαρεία δουλειά στο σπίτι και στο χωράφι τους έχει αφαιρέσει την αίσθησι του συμβατικού χρόνου

Φωτ. Σ. Π. ΜΕΛΕΤΖΗ

από την ανάγκη αντιμετώπισης των γενικότερων προβλημάτων, δεν ήταν σέ θέσι να τους βοηθήσει στην έκτασι που έπρεπε. Έτσι, όσοι όρεινοι δεν μπόρεσαν να αντισταθούν στην έλξη της γης, έμειναν στον τόπο τους, μέσα στα έρειπια, θουβά, αλλά ήρωικά θύματα των βιοτικών θασάνων, των ελλείψεων, του αποκλεισμού από τις χιονοθύελλες. Οι άλλοι διασκορπίστηκαν στα άστικά κέντρα. Όσοι μπόρεσαν—δσαν το σήκωσε η ψυχή—μετανάστευσαν σε μακρινούς τόπους. Στη γαλλική Νορμανδία υπάρχουν αυτή τη στιγμή Έλληνες βοσκοί. Στην αμερικανική Νεβάδα. Στην Αυστραλία. Ο Θεός γνωρίζει πώς αιθάνονται μακριά από τις θουνοπλαγιές της Πίνδου και του Ολύμπου...

Ότι, λοιπόν, απέμεινε από τη φοβερή θύελλα που ξέσπασε στον τόπο μας από το 1940 και κατόπιν, αυτές οι 167.000 οικογένειες των καθαρά όρεινων πληθυσμών, θα μπου σιγά-σιγά στη συγκροτημένη γεωργική οικονομία. Σιγά-σιγά κατά την έπιταγή της μοίρας, που ειδικά για τους ανθρώπους αυτούς παίζει αποφασιστικό ρόλο. Πάνω στους αψηφόμενους θράχους ή παραγωγή δεν αποδίδει με κανένα τεχνητό μέσον. Η κτηνοτροφία και η ύποτυπώδης δασοπονική έκμετάλλευσις—όπου υπάρχουν δάση—σώζουν κάπως την κατάσταση. Κάπως... Όσο να εξοικονομηθεί ένα μέρος του καλαμποκιού των έτησιών αναγκών,—αλλά δεν εξοικονομείται πάντα. Σύμφωνα με τα στοιχεία των άρμοδιών κρατικών υπηρεσιών, το οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 2.500 δραχμές το χρόνο! Και είναι γνωστό ότι το ελάχιστο, το έντελως στοιχειώδες έργο διαδιδώσεως, δεν μπορεί να είναι κάτω των 10.000 δραχμών.

Υπάρχει μία από...καταβολής κόσμου συνήθεια: να φορτώνονται στη ράχη του Κράτους όλα τα στραβά κι' ανάποδα. Όρθως για άρισμένες περιπτώσεις. Έντελως άδικα για την περίπτωση των όρεινων πληθυσμών της Ελλάδος. Ως τις άρχές του 1949, ο τόπος μας ήταν γεμάτος έρείπια. Η αποκατάστασις των πραγμάτων που θα οδηγού-

σε στην Ισορρόπηση της οικονομίας, χρειαζόταν υπεράνθρωπες ένέργειες που δεν ήταν δυνατό να γίνουν από τη μία μέρα στην άλλη. Για τους λόγους που έξηγήσαμε σε γενικές γραμμές, οι άνορθωτικές προσπάθειες έπρεπε ν' άκολουθήσουν έναν όρθολογισμένο ρυθμό, που άφηνε μοιραίως στο περιθώριο τα άπροσπέλαστα θουνά. Η θάσις της συγκροτημένης γεωργικής οικονομίας—σε τόπους φτωχούς όπως ο δικός μας—βρίσκεται στον κάμπο, όχι στις θουνοκορφές. Μόνο στην Έλβετία συμβαίνει το αντίθετο, γιατί δλόκληρη ή χώρα είναι ένα συγκρότημα θουνών, στις πλαγιές και τις κορυφές των όποιων έγκατεστάθηκαν οι πηγές της ζωής. Άλλιως δεν θα μπορούσε να υπάρξη το κράτος αυτό.

Η διαπίστωσις των γενικών φαινομένων δσαν άφορά τα προβλήματα των δικών μας όρεινων, δεν μας έμποδίζει να κάνουμε αισόδοξες προβλέψεις. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολλά μικρά έγγειοδελτιωτικά έργα στις όρεινες περιοχές και πολλά είναι προγραμματισμένα. Κατασκευάσθηκαν γεφύρια. Και μικρά φράγματα. Οι κοινοτικοί δρόμοι όλο κι' άνεβαίνουν ψηλότερα. Η κτηνοτροφία πλουτίζεται από χρόνο σε χρόνο. Η δασοπονική έκμετάλλευσις μπαίνει σε κάποιο δρόμο. Τα όρεινά χωριά εδαν κατά τα μεταπολεμικά χρόνια αξιόλογη βοήθεια από τα ξενητεμένα παιδιά τους. Ειδαν κι' από το Κράτος δση βοήθεια ήταν από τα πράγματα δυνατόν να δουν. Παρ' όλα αυτά, το πρόβλημα μένει μοιραία άνοιχτό. Και το Κράτος ξαφνιάζεται κάποτε, δταν οι χιονοθύελλες άποκλείουν τις όρεινες περιοχές. Στέλνει τότε τα άεροπλάνα του να κάμουν ρίψεις έφοδιών. Αυτά συμβαίνουν—μήπως δεν συμβαίνουν κάποτε και στα πλουσιώτερα κράτη της Άμερικής και της Εύρώπης;—δσο να προωθηθή πρδς τις θουνοκορφές το πρόγραμμα της άναμορφώσεως της έλληνικής υπαίθρου και της δλοκληρώσεως των δυνατοτήτων της γεωργικής οικονομίας. Τίποτε δεν είναι άκατόρθωτο, δταν υπάρχουν καλή θέλησις και πρακτικό πνεύμα...

ΚΩΣΤΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΓΕΡΟΙ, ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΑΤΑ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΛΗΣΜΟΝΗΘΗ ΣΤΟΥΣ ΗΧΟΥΣ ΤΗΣ ΦΛΟΓΕΡΑΣ —ΤΟΥ ΑΧΩΡΙΣΤΟΥ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ ΤΗΣ ΣΚΛΗΡΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥΣ

ΜΙΑ Olivetti ΔΩΡΟ...
ΩΡΑΙΟ ΚΑΙ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΟ

Τέλεια από κάθε άποψι. Άληθινό κομψότεχνημα μά και άπίστευτα στερεή. Η καλύτερη γραφομηχανή στην καλύτερη τιμή και με εύκολιες πληρωμές

olivetti

“ΕΛΕΤΑ,, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 & ΚΑΝΑΡΗ 5
ΤΗΛΕΦ.: 611.660 ΚΑΙ 611.774

Άνεοτάτωσε την άπορά

ή θερμάστρα πετρελαιο
της ΙΖΟΛΑ
ως ποιότητις, τιμή
και σχέδιο κι' έτσι
έπαλήθευσε άλλη
μιά φορά ότι....

ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ

Izola!

ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΗ.

Η ΦΙΡΜΑ ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΔΩΡΩΝ

ΣΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΚΑΤ/ΜΑ

Muzano

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 11

Θεανδρική
Χριστέ,
βοήθει!
Χρόνια
Πολλά!
Καλοί και
"Αντζαροι."

ΟΙ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ

Τὰ πονηρά καὶ τὰ ἀγαθὰ πνεύματα τοῦ Δωδεκάμερου

«Χριστούγεννα, πρωτόγεννα, Πρώτη Γιορτή του χρόνου
αυγή και δόξα του Χριστού, Πρώτη αυτήν γιορτάστε».

Τις ἁγίες μέρες τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πρωτοχρονιάς δὲν ἐπιφοιτᾷ μόνο στὶς καρδιές μας τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ· οὔτε μόνο ὁ ἀγαθὸς Ἄη-Βασίλης κατεβαίνει νὰ μοῖρασῃ τὰ δῶρα του στὰ παιδιά. Κατεβαίνουν καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα τοῦ Δωδεκάμερου, οἱ Καλικάντζαροι. Τί σημαίνει, ἀπὸ ποῦ προέρχεται ἡ λέξι Καλικάντζαρος; Ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ ἀντιλήψεις. Ἡ ἐπικρατέστερη εἶναι ὅτι ἡ καταγωγὴ τῆς λέξεως εἶναι κυπριακὴ. Ἀναμφισβήτητα ἡ διάλεκτος τῆς Κύπρου ἀντικίζει ἀκόμα καὶ σήμερα. Λένε, λ. χ., τὸ μάτι μου (= τὸ ἱμάτιόν μου), αὐγὰ νωπά, ἀντὶ αὐγὰ φρέσκα καὶ ἄλλα. Ἀντζαρος, στὴν Πάφο τῆς Κύπρου, σημαίνει ὠραίος καὶ εὐσμος καὶ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ «άντρακλας» τῆς Θεσσαλίας, τῶν Ἰονίων καὶ ἄλλων ἐλληνικῶν περιοχῶν. Καλοὶ καὶ Ἀντζαροι, λοιπόν, θὰ πῇ ὁμορφοὶ καὶ ἀντρούκλαροι. Ὑπάρχουν, φυσικὰ, καὶ ἄλλες ἐκδοχές. Ἐνῶ ὁμως οἱ ἀπόψεις διίστανται, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐτυμολογία τῆς λέξεως, ὅλοι σχεδὸν συμφωνοῦν ὅτι οἱ Καλικάντζαροι ἀποτελοῦν ἐπιβίωσι μιᾶς παναρχαίας παραδόσεως.

Οἱ «ΕΙΚΟΝΕΣ», ἀφιερώνοντας τὶς ἀκόλουθες σελίδες στοὺς Καλικάντζαρους, ἔχουν τὴν πεποίθησι ὅτι συνεισφέρουν στὴ λαογραφικὴ μελέτῃ τοῦ θέματος. Τὸ κείμενο τοῦ κ. Θάνου Βελουδίου συνοδεύουν ἰδιογραφικοὶ πίνακες τῶν ζωγράφων κ.κ. Ι. Τσαρούχη, Π. Τέπη, Γ. Γλιάτα, Α. Μπαίνης

γονοὶ των, νὰ ἐξευμενίσουν μὲ εὐγενικότητα τὰ πονηρὰ ἢ ἄτακτα πνεύματα, καί, μέσα στὴν πιδ ὀργισμένη φαντασία ποὺ βλέπει Κόβαλλους, δαιμόνια καὶ τέρατα, δείχνουν τὴν εὐλαδικὴ τῶν προσήλων πρὸς τὸ αἶσθημα τοῦ μέτρου, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὀραίου, ποὺ εἶναι χαρακτηριστικὰ τοῦ βαθύτερου πολιτισμοῦ των.

Μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς νεοελληνικὲς παραδόσεις εἶναι καὶ τῶν Καλκάδων Καλικάντζαρων ἢ Παγανῶν. Εἶναι καὶ ἡ πλουσιώτερη μέσα στὶς χριστουγεννιάτικες παραδόσεις δλου τοῦ κόσμου καὶ ἀναφέρεται σ' ὅλο τὸ Δωδεκάμηρο-δηλαδὴ στὶς μέρες ποὺ περιλαμβάνουν τὰ Χριστούγεννα, τὴν Πρωτοχρονιά καὶ τὰ Φῶτα.

Ἡ ἱστορία τῶν Καλικάντζαρων μᾶς μαθαίνει πολλὰ ἀπὸ τὰ παραξένα ὀνόματά τους. Ἀερικά, Ξωτικά, Παγανᾶ, Καλακουράδες, τῆς ἀθηναϊκῆς συνοικίας τῆς Πλάκας, Βερδεζούδες, Τζόγιες, Καλοκυράδες καὶ ἄλλα. Τὰ ἐξευμενιστικὰ ὀνόματα Τζόγιες, Καλοκυράδες κλπ. τοὺς τὰ δίνουν γιὰ νὰ τὰ καλοπιάνουν, ἀφοῦ

ὅλο ἀταξίες καὶ πειράγματα ἔχουν στὸ νοῦ τους νὰ κάνουν. Ὅπως ἀκριβῶς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγαν τὶς Ἑρινύδες, Εὐμενίδες, τὸν Ἀεγό Πόντο, Εὐδαινο Πόντο καὶ σήμερα λέμε τὴν τρικυμία, φορτοῦνα (τύχη), τὸ ξίδι, γλυκάδι κλπ.

Ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες καὶ τὰ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 22

Τὰ Ἀερικά οἱ Καλικάντζαροι διαμαρτυροῦν τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸν Πρωτοχρονιά, ἀπὸ τὸν πόντο τοῦ Δένδρου ποὺ βαστάει τὸν κόσμο καὶ βγαίνουν πάλιν.

ΟΙ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ ΑΝΕΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΓΗ, ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ, ΓΙΑ ΝΑ ΣΠΕΙΡΟΥΝ ΖΙΖΑΝΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΝΑ ΜΑΓΑΡΙΣΟΥΝ ΤΑ ΦΑΓΩΣΙΜΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΝΑ ΧΑΛΑΣΟΥΝ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΓΙΟΡΤΗΣ

Ο ΜΑΝΤΡΑΚΟΥΚΟΣ, Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΓΑΝΩΝ
Ο ΛΥΚΟΚΑΝΤΖΑΡΟΣ — ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΙΚΟ ΠΑΓΑΝΟ

Ο ΤΡΑΓΟΠΟΔΙΑΡΗΣ ΣΜΥΡΔΑΚΗΣ — ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΑΝ
Η ΜΟΥΡΡΑΓΙΑ ΝΤΑΠΙΑ — ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ

Ο ΜΑΝΤΡΑΚΟΥΚΟΣ ΖΥΜΑΡΟ-ΜΥΤΗΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ είναι ο αρχηγός των Παγανών. Βαστάει την ποιμαντορική γκλίτσα του, συχνάζει στα μαντριά και βοσκοτόπια παρά τα όρη, φοράει ως αλουργίδα την παπλωματένια κάπα του και σέρνει τα μονοκόμματα, από άτριο άσχημι, τσαρούχια του. 'Η μύτη του κρέμεται σαν ζυμάρι. Πετάει με τα ανθρωπόφτερα μανικοκάπια του

Ο ΤΡΑΓΟΠΟΔΙΑΡΗΣ ΣΜΥΡΔΑΚΗΣ είναι ή ένσάρκωσι και ή ζωντανή μνήμη του Μεγάλου Πανός. Πανικός προκαλείται με την όρητική του εμφάνισι και με τὸ κέφι του τὸ σκανδαλιάρικο και πειραχτικό. Ρουθουνίζει σὸν ἀέρα με ιερὴ μανία, ή ματιά του και ή φωνή του είναι τραγικές και χοροπηδαίε μαγαρίζοντας τὰ ξεσκέπαστα φαγώσιμα τῶν έορτῶν. 'Η λύρα, ή τσάντρα και τὰ πορτοκάλια ὑποδηλοῦν τὴν ὕπαρξι του Πανός στὴν Κρήτη

Ο ΠΑΓΑΝΟΣ ΛΥΚΟΚΑΝΤΖΑΡΟΣ, έχει κεφαλή λύκου, γαμπὰ νύχια ἀρπακτικού ὄρνιου και φορεῖ παντελόνι στολισμένο με σαρακατσάνικα κεντίδια. Οἱ Σαρακατσάνηδες, μία ἀπὸ τὶς πιδ ἀμιγείες ἀρχαίες ἑλληνικές φυλές, είναι βουνησιοι και στήνουν γύρω ἀπὸ τὰ μαντριά τῶν πασσάλους με μυτερή κορυφή ὅπου μπήγουν 'Ασκέλλες (ἀγριοκρεμμύδες) γιὰ νὰ διώχνουν τὰ λυκοτσάρδια. 'Ο Ναός συμβολίζει τὴ διαδοχή τῶν ἑλληνικῶν πολιτισμῶν

Η ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΟΥ ΜΟΥΡΡΑΓΙΑ ΝΤΑΠΙΑ γυρίζει στὰ τεῖχη, τὰ μούραγια, τὶς ντάπιες και τὰ παλαιὰ σπίτια. 'Απεικονίσθη γιὰ πρώτη φορά ἀπὸ τὸ ζωγράφο Κάρολο Μούρραυ —γι' αὐτὸ και λέγεται Μουρράγια— και τὴς δόθηκαν τὰ μεσαιωνικά οἰκόσημα και τὸ κλαδωτὸ ὕψασμα τὴς οἰκογενείας τοῦ ζωγράφου. Στὰ μούραγια τοῦ Μεσολογγίου ἕνας πρόγονός του εἶχε κτίσει μιὰ ντάπια

Η ΒΕΡΒΕΖΟΥ ΤΡΙΜΟΥΡΗ ΤΖΟΓΙΑ είναι ή επίβισι της τριπρόσωπης 'Εκάτης —δηλαδή τῶν φασμάτων Βαδῶ, Μορμῶ και Καρκῶ σ' ἕνα πρόσωπο και σ' ἕνα ὄν. Χορεύει και είναι ἑτοιμὴ νὰ ἀνυψώσῃ τὸ πόδι τῆς. Στὰ 'Ελευσίνια Μυστήρια οἱ ἱερείες ὕψωναν τελετουργικά τὰ ἱμάτιά τους και προέτρεπαν τοὺς μουμένους νὰ μὴ λησμονήσουν τὴν ἀναπαραγωγή τοῦ γένους

Ο ΠΑΓΑΝΟΣ ΜΟΝΟΜΑΤΟΣ ΓΟΥΡΛΟΣ είναι ὅτι ἀπέμεινε ὡς ζωντανὴ παράδοσι ἀπὸ τὸν γυιὸ τοῦ Ποσειδῶνος, τὸν Κύκλωπα Πολύφημο ποὺ τοῦ ἔκαψε τὸ μόνο του μάτι ὁ ἀρχαῖος 'Οδυσσεύς. Τὸ σχοινὶ ποὺ είναι δεμένος πρέπει νὰ είναι ἀπὸ κόκκινη κλωστή, ἀλλιῶς δὲν τὸν βαστάει. Τὸ κόσκινο τοῦ τὸ δίνουν γιὰ νὰ μετρήσῃ τὶς τρύπες του και νὰ μὴν κάνῃ ἀταξίες ὡς ὅτου λαλήσῃ τὴ νύχτα, γιὰ τρίτη φορά, μαῦρος πετεινός

Ο ΚΑΛΟΣΕΝΤΗΣ ΧΡΥΣΑΦΕΝΤΑΔΟΣ με τὴν Χριστοβασιλίτσα (τὴν 'Ασκέλλα τοῦ Πυθαγόρα). Κατὰ τὴν ἀπεικόνισί του, προεκρίθη ὁ 'Αγιος 'Ανεμόδιστος ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν Θεανδρικῶν μορφῶν τοῦ Βυζαντίου, κατὰ τεχνουργία τοῦ 12ου μ. Χ. αἰῶνος. Φέρει τὰ Δωδεκαήμερα τὴν 'Αγριοκρεμμύδα ('Ασκέλλα) και κατὰ τὴ νησιώτικη παράδοσι ταξιδεύει μέσα σὲ καρυδότσουφλα, χωρὶς γι' αὐτὸ νὰ μικραίνει και ή ἀπέραντη καλωσύνη του

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΟΦΤΕΡΟ ΓΚΑΤΖΩΝΙ, Ο ΟΡΝΙΑΣ —ὅπως τὸν λένε στὸ Χελμό— έχει πτέρυγας ποὺ ἐλήφθησαν ἀπὸ κυκλαδικὸν ἀμφορέα τοῦ 7ου αἰῶνος π. Χ. Φορεῖ και φέρει τὰ χρώματα τῶν πεδίων ὅπου δρᾷ: Σπῆρες, θαλάσσης και ἀέρος. Τοῦ ἐδόθη μορφὴ ἱπταμένου ἀεροπόρου. Φορεῖ μάσκα ἀπὸ κεφαλὴ ἀιέτου ποὺ διακοσμοῦσε τρίποδα τοῦ βασιλέως τῆς Σάμου Πολυκράτους, ποὺ ἐσταυρώθηκε τὸ 522 π.Χ.

Η ΤΡΙΜΟΥΡΗ ΤΖΟΓΙΑ, ΕΠΙΒΙΣΙ ΤΗΣ ΕΚΑΤΗΣ

Ο ΜΟΝΟΜΑΤΟΣ ΓΟΥΡΛΟΣ, ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΠΑ

Ο... ΚΑΛΟΣΕΝΤΗΣ ΧΡΥΣΑΦΕΝΤΑΔΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΚΕΛΛΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΟΦΤΕΡΟ ΓΚΑΤΖΩΝΙ, Ο ΛΕΓΟΜΕΝΟΣ ΟΡΝΙΑΣ

παιδιά και οι μεγάλοι αισθάνονται τις ατάξεις των Καλικαντζάρων, μα δεν τους βλέπουν πάντα, γιατί έρχονται σαν άορατα Άερικά πάνω στη Γη, χάνονται παντού και τους νοιάζει κανείς ακόμα και τους ανόητους. Βγαίνουν κυρίως από τα πηγάδια και από τις πηγές που αναδύονται από τα έγκατα της Γης.

Όλο το χρόνο είναι κρυμμένοι μέσα σε μία πελώρια σπηλιά, στο έσωτερικό της Γης που έχει το σχήμα ενός πορτοκαλιού. Στο άπ' έξω της Γης γύρω-γύρω ζή ο κόσμος, άπάνω στο φως. Μέσα της, που είναι σκοτάδι, ζουν οι Καλκάδες Καλικαντζάρους.

Με την ανανέωση, λοιπόν, κάθε χρόνο των δυνάμεων του Καλού (που συμβολίζεται με τη Γέννησι του Χριστού), δίδεται η ευκαιρία και στις αντίστρατευμένες το έποικοδομητικό πνεύμα επιρροές (που συμβολίζονται από τους Καλικαντζάρους), να δοθούν κι αυτές ταυτοχρόνως στην επιφάνεια της γης και να δράσουν στον ίδιο στίβο, επί ίσους όροις και να δοκιμάσουν «κατ' αντιπαράστασιν», ποιά από τις δυο δυνάμεις θα επικρατήσει. Στα Φώτα, όμως, επιφάνεται το Άγιον Πνεύμα (δηλαδή το θεϊκό στοιχείο κάθε έποικοδομητικής προσπάθειας) που δεν αφήνει τις κατ' έτος ανανεούμενες δημιουργικές δυνάμεις του Καλού να εξουδετερωθούν και δαμάζει κάθε αντίστρατευόμενη επιρροή, διώχνοντας τους Καλικαντζάρους από την επιφάνεια της Γης, όπου ζή ο κόσμος.

Όλα αυτά τα μισοδαιμονικά καταγίνονται, λέει, όλο το χρόνο να χαλάσουν το χοντρό κορμό του δέντρου που, με τα κλαριά του και με τη φυλλωσιά του, βαστάει τη φλούδα της Γης. Σ' αυτήν άπάνω είναι χτισμένος ο κόσμος.

Βάζουν όλο τον νου που έχουν για να ενοχλήσουν τους ανθρώπους, θέλοντας να τους πειράξουν επειδή αντιγινωμίζουν μ' αυτούς. Είναι λοιπόν εξωτικά όντα με μορφή μάλλον ανθρώπου παρά ζώου. Είναι σαν πιθηκοειδή χωρίς κέρατα, με μεγάλα αυτιά και ούρά. Έχουνε μαύρο ή σκούρο καφέ χρώμα, κάπου-κάπου κόκκινο ή μαύρι. Τα πόδια τους συχνά είναι αλογήσια ή γαϊδουρινά, τραχήσια, βατραχίσια ή πετεινίσια. Και το τρίχωμά τους είναι ή πολύ πυκνό ή πολύ άραιό. Μπορεί όμως να είναι και έντελως άτριχοι.

Οι Καλικαντζάρους δεν έχουν δύναμι, δεν πολυφοβούνται το κρύο, μα δεν θέλουν και την φωτιά. Αυτήν την φοβούνται, όπως ο διάβολος το λιθάνι. Φοβούνται πρό πάντων τους πολλούς ανθρώπους, γι' αυτό δουλεύουν με τα κοφτερά δόντια και τα τσεκούρια τους όλο το χρόνο, για να εκδικηθούν τον κόσμο, κόβοντας το δέντρο που τον βαστάει, ώστε να γκρεμιστή και να χαθή.

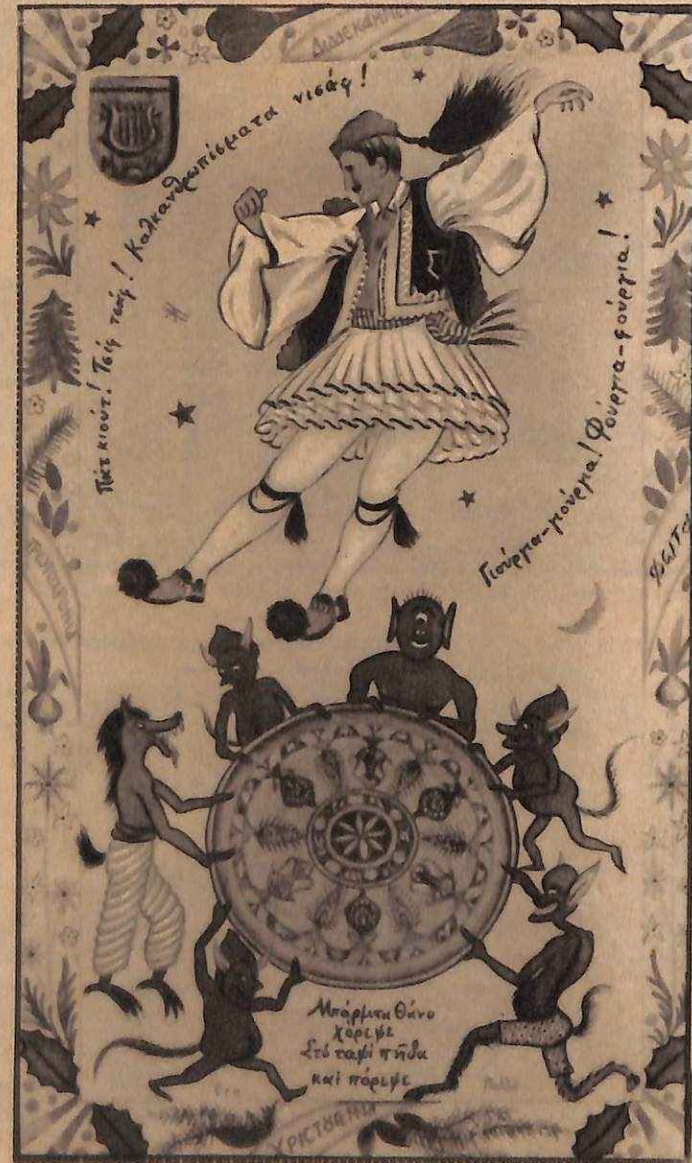
Όταν όμως φτάνη η παραμονή των Χριστουγέννων και η φλούδα της Γης είναι πιά έτοιμη να δουλιάξη, τότε γίνεται κάτι το πολύ μεγάλο. Από τον ουρανό φέρνει ή Παναγία τον Χριστό στον κόσμο και Αυτός με την Άγάπη Του και με την Καλωσύνη Του την άπέραντη, στεριώνει την Γη και δεν αφήνει τους ανθρώπους να χαθούν.

Τότε ο κόσμος έτοιμάζεται να γιορτάση το μεγάλο αυτό θάμα. Γι' αυτό πλένει, καθαρίζει, κάνει γλυκά και κβράκεται σε γιορτάσιμη κίνηση.

Οι Καλκάδες Καλικαντζάρους άκούουνε όλη αυτή τη φασαρία από πάνω άπ' τα κεφάλια τους, αφήνουν τη δου-

λειά τους και χύνονται στον άπάνω κόσμο για να δούν τί τρέχει. Μαθαίνουν όμως τη Γέννησι του Χριστού και θέλοντας να δράσουν κι αυτοί κατά τον δικό τους τρόπο δεν κάνουν άλλο, παρά να πειράζουν τους ανθρώπους.

Δώδεκα δολόκληρα μερόνυχτα, «Τα Δωδεκαήμερα», (άπό τις 24 Δεκεμβρίου ως τις 6 του Γενάρη), είναι

ΟΙ ΚΑΛΚΑΔΕΣ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΣΤΟ ΤΑΨΙ ΟΠΟΙΟΝ ΤΟΥΣ ΕΝΟΧΛΕΙ ΤΡΑΓΟΥΔΩΝΤΑΣ: «ΓΙΑ ΔΕΣ ΦΑΡΙ, ΛΙΛΙΑ, ΠΑΠΑ — ΤΙ ΠΑΜΜΑΤΑ ΕΙΝ' ΑΥΤΑ!»

διασκορπισμένοι σ' όλες τις ανθρώποκατοικημένες περιοχές. Να τί τραγουδούν:

Δέκα μέρες και δυό!
Οι Καλικαντζάρους!
Οι Καλιταάγγαροι!
άπ' της γης, στα Γέννα έρχομαστε!

λάου-λάου σουτά,
σιγανά και μουντά
όλουθε, παντού χωνάμαστε!

Τζάμι, στάχτ' ή φωτιά!
κρασί, λάδ' ή φαγιά!
στο πιθάρι, στ' άλεύρι τροπώνουμε!

Στά ψηλά, στά βαθιά,
στά κρυφά, στ' άνοιχτά,
Κόσμο, σπίατα 'νω κάτω τά φέρνουμε!

Δέκα μέρες και δυό!
Τρέχα, πήδα χορό!
Στη γης, και όπου θρισκόμαστε!
Φώτα σά'αθη ή Γιορτή
Κι' ο Χριστός βαφτιστεί,
Ντζούμ! Πρίτς!...Χωνάμαστε!

λος χάνονται στα σακκιά με το άλεύρι, μαγαρίζουν τα φαγώσιμα, το λάδι και το κρασί και θέλουν να χωθούν στην στάχτη που δεν έχει φωτιά. Γι' αυτό οι άνθρωποι διατηρούν όσο μπορούν καλύτερα αναμμένη τη φωτιά και γι' αυτό την στάχτη του Δωδεκαήμερου την πετάνε, μη τυχόν και κρύφτηκε μέσα κανένα Καλικαντζάρουδι.

Στα νησιά πιστεύουν ότι οι Καλοβρούσδες Χρυσοφένταδοι (που είναι άγαθα και ήσυχα Άερικά και τά λέν Καλοχρίστια και που έρχονται τα Χριστούγεννα μέσα σε καρυδότσουφλες), λέν τα κάλαντα και φέρνουν για γούρι και εύτυχία την άγριοκρεμμύδα Χριστοδασίλιτσα.

Επίσης, όταν γεμίση κανείς τη στάμνα του με θαλασσινό νερό, άνήμερα στα Γέννα, μόλις φέξει ο ήλιος, βρίσκει την εύτυχία. Γι' αυτό κατεβαίνουν οι νησιώτισσες στην άκρογιαλιά με τις κανάτες τους, τις βουτούν στην θάλασσα και εγεμίζουν οι στάμνες των φλουριάς.

Η ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Νύχτωσε! Είναι ή Έσπερα ή 'Ιερή της 24ης Δεκεμβρίου. Οι Καλκάδες Καλικαντζάρους έχουν δγη και όπου νάναι θα φανούν!

Αυτοί οι ταραξίες κυτάνε άπό την καμινάδα μήπως σδήση ή φωτιά και μπορέσουν να χωθούν μέσα στο σπíti να φάνε τη σούπα, τα σουρέκια, το χριστόψωμο, τα λουκάνικα και ό,τι άλλο έτοιμάζουν οι άνθρωποι για να περάσουν καλά τα Χριστούγεννα. Επίσης, ρίχνουν άγκιστρωτά τσιγγέλια άπ' την καμινάδα για ν' άγκιστρώσουν τα φαγιά και τα γλυκίσματα. 'Η βάδω όμως προσέχει μη τυχόν σδήση ή φωτιά, για να είναι ζεστή ή εύλογμένη ώρα που οι καμπάνες της έκκλησίας του χωριού θα σκορπίσουν την νύχτα την είδησι πώς γεννήθηκε ο Χριστός. Μάλιστα δγαίνει έξω και βάζει στη γωνιά της σκεπής (όπως έδασαν οι άρχαίοι Έλληνες για την τριπρόσωπη θεά της νύχτας, την Έκάτη), φαγώσιμα: ένα πιάτο με λουκάνικα ή κρέας (τσιτσί) και δίπλες ή κουλουράκια, για να χορτάσουν τα Καλκανθρωπίσματα, οι Καλκάδες και να μη θέλουν να μαγαρίσουν το σπíti.

Μιά άλλη παρέα Καλικαντζάρων ξεφυτρώνει άπό άλλου και πάει στους νερόμυλους γιατί τους άρέσει να τρώνε βατραχούς, νεροφίδες και σαύρες. Πάνε στις ρεματιές, κι' εκεί όπου έχει γιοφύρια, πάνε στα τρίστρατα, χώνονται στα κελάρια.

Όλοι αυτοί μεγαλώνουν, μικραίνουν, σφυρίζουν, μαγαρίζουν και χάνονται. Έρχονται πάλι και στήνουν το χορό, πότε με θόρυβο και πότε στα κουφά. Άρπάζουν στο χορό τους τους ξεμοναχισμένους νυχτοδιαβάτες και τους χορεύουν μέχρι να σκάσουν.

ΞΟΡΚΙΑ

Κι' άν καμιά φορά πιάσουν οι άνθρωποι κανένα Καλικαντζάρο, τον δένουν με σκοινί καλωμένο άπό κόκινες κλωστές και τότε τον άναγκάζουν να μετρήση τις τρόπες άπό το κόσκινο:

«Μέτρα, Κάλκα, κόσκινο!
Τρόπες, Κοκκινόσκοινο!»

Άλλά και για να μην μπορή να

χαθή πουθενά, ψήνουν άπήγανο και γράφουν σταυρό στα παράθυρα, στις πόρτες, στα άγγεϊα του λαδιού και του κρασιού, στα σακκιά, στο μέτωπο των άβάφτιστων παιδιών και θυματίζοντας το σπíti λένε:

«Ξύλα, Κούτσουρα, Δαυλιά καμμένα!
Χατήτε, φεύγετε, Παγανά κρυμμένα!»

Καίνε κανένα κομμάτι πετσί στο τζάκι άπό κανένα παλιοτσάρουχο που ή μυρωδιά του δεν άρέσει στους Καλκάδες Καλικαντζάρους και τους διώχνει:

«Παλιοτσάρουχο μυρίτ' έδω,
μούτζω το τέτοιο χωριό!»

Την στάχτη του Δωδεκαήμερου την πετάν έξω, γιατί είναι άκάθαρτη και κάνει μόνον για τα μάγια της μαύρης μαγείας.

Την μεγάλη έτοιμη Χριστοκουλούρα, που μέσα της σπάζει και τρύπωσε, στο πλάσιμό της, κανένα Καλικαντζάρουδι, προτού την κόψουν και την μοιράσουν, την εξαγνίζουν, βαστώντας την άπό πάνω άπό ένα μαργάλι με άναμμένα κάρβουνα και ρίχνοντας λάδι άνακατωμένο με κρασί, ως είδος σπονδή, μέσα άπό τη μέση της Χριστοκουλούρας. Σηκώνεται άμέσως μία πελώρια φλόγα και καπνός και τότε λένε:

«Κουλούρα, Κάψιμο,
Κάρβουν' άναμμένα!
Ξόρμι λαδόκρασο!
Παγανά διαγμένα!»

Τους Καλκάδες τους διώχνει επίσης το λάλημα του μαύρου πετεινού, που πρέπει όμως να είναι το τρίτο μέσα στη νύχτα, δηλαδή προς τα ξημερώματα.

ΤΑ ΦΩΤΑ

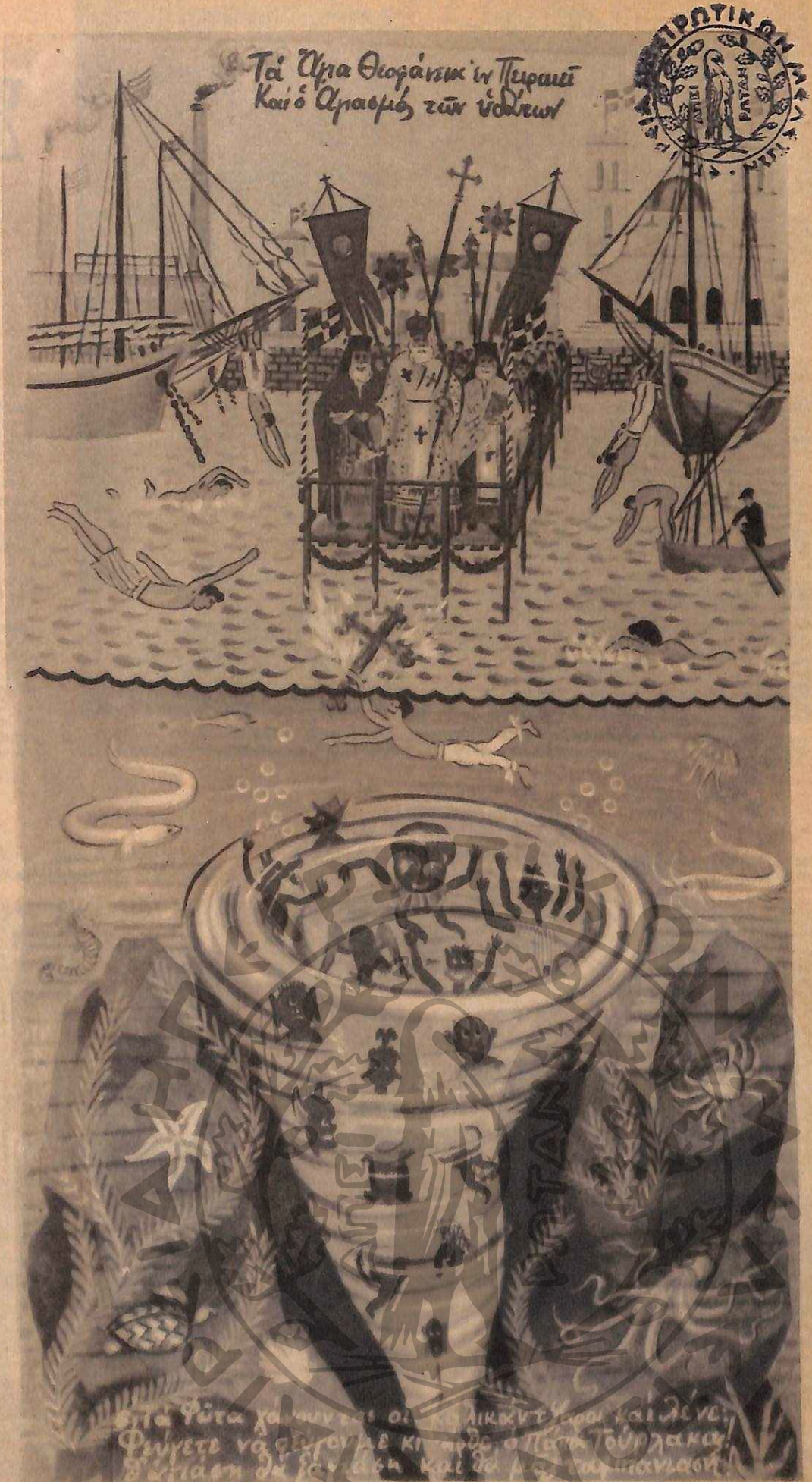
Έτσι φτάνει και ή μέρα των Φώτων που θα άγιασθούν τα νερά και θα φύγουν οι Καλκάδες.

Ο ιερέας, άφου πάρει τον άγιασμό άπό την έκκλησία, γυρίζει παντού και ραντίζει τα πάντα, και τους ανθρώπους για να τους δώση νέα ζωή, με ιερό και πνευματικό περιεχόμενο, καθώς και για να διώξη τ' Άερικά. Όταν αυτά τον νοιάσουν, μαζεύονται τρεχάτα να φύγουν γρήγορα άπό την άπάνω γης και το φως, λέγοντας όσα μαζί:

Φύγουμε να φύγουμε
Γιατ' ήρθ' ο Πάπας Πάπαρδος
Με την Άγιαστουρα του
Και με τη Βρεχτούρα του
Θ' άγιάση θα Ξαγιάση
Και θα μάς ξοματίση.

Και χάνονται οι Καλκάδες Καλικαντζάρους μέσα στα νερά και μέσα στη γης, όπου πάνε να περάσουν το χρόνο τους, δηλαδή άπό τις 7 'Ιανουαρίου μέχρι τις 24 Δεκεμβρίου. Εκεί ξαναρχίζουν να χτυπάνε με λύσσα τον κορμό του δέντρου που βαστάει τη Γη, γιατί στο μεταξύ έχει ξαναθρέψει στο πάχος του το πρωτινό. Κι' ή δουλειά τους αυτή, ή χαιρέκακη, μοιάζει μαζί και σάν τιμωρία. Γιατί όλα τα όντα που ζουν με πονηρία και κακία δεν περνούνε ξεκούραστα τη ζωή τους.

ΘΑΝΟΣ ΒΕΛΟΥΔΙΟΣ

«ΦΥΓΟΥΤΕ ΝΑ ΦΥΓΟΥΜΕ!» ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ, ΜΟΛΙΣ ΠΕΞΕΙ Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣΟΥΝ ΤΑ ΝΕΡΑ, ΟΙ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ ΦΕΥΓΟΥΝ ΚΑΙ ΧΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΝΕΡΟΔΙΝΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

ΟΣΟΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΙ ΔΕΝ ΧΩΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΜΙΚΡΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ, ΑΝΑΒΟΥΝ ΤΑ ΚΕΡΙΑ ΤΟΥΣ Σ' ΕΝΑ ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΟ, ΨΙΘΥΡΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑΝ ΕΥΧΗ

ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑ-ΒΑΡΒΑΡΑΣ

ΤΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΑΤΡΕΙΑ — Ο ΟΦΙΣ Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΝΗΡΟΣ
— ΓΙΑΤΡΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΘΕΛΗ — Η ΝΕΑ ΔΟΛΟΜΠΡΙΓΚΙΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΧΟΡΟΙ ΤΗΣ

Εδω, κυρίες και κύριοι, ο δφισ ο αρχαίος και πονηρός που άπάτησε την Εύα... Ποιά Εύα; ρώτησε άφελής προσκυνητής στο πανηγύρι της 'Αγίας Βαρβάρας.

—Την προγιαγιά σου, κύριε...

—'Η προγιαγιά μου λεγόταν Μαγδάλω, δι-εμαρτυρήθη ο προσκυνητής, κοντός, παχουλούτσι-κος, με την κοιλίτσα του, τη φαλακρίτσα του κι ένα κοντό παλτό που θύμιζε στρατιωτική βραχεία χλαίνη.

—Και ή προγιαγιά της προγιαγιάς σου πώς λεγότανε; ρώτησε με θριαμβευτικό ύφος ο πλανώ-διος δαμαστής των φιδιών.

—Και πού θες να ξέρω; άποκρίθηκε ο τετρα-γωνικός προσκυνητής.

—Τα βλέπεις λοιπόν... συνέχισε στόν 'ίδιο θρι-αμβευτικό τόνο ο δαμαστής των φιδιών... 'Ετούτος όμως ο αρχαίος και πονηρός δφισ, τó ξέρεi και τó παραξέρεi.

Και χωρίς να περιμένη άπάντησι, διακοπή, αντίλογιά, έφερε τó κεφάλι του φιδιού που κρέ-μονταν από τόν γυμνωμένο λαιμό του στο αύτί του λέγοντάς του.

—Περικλή, Περικλάκη πώς λεγόταν ή προγια-για της προγιαγιάς του κυρίου;

Τό έρπετό έδγαλε και ξανάδγαλε μερικές φο-ρές από τó στόμα του τó ψαλιδωτό γλωσσίδι του και ο πλανώδιος δαμαστής θριαμβευτικά φώναξε:

—Κυρίες και κύριοι. 'Η προγιαγιά της προ-γιαγιάς του γιατρού λεγότανε Εύανθίτσα...

—Νά προσέχης τά λόγια σου, έπτε θυμωμέ-νος ο προσκυνητής. Δεν είμαι γιατρός...

—Πώς είπες γιατρέ μου; τόν ξαναρώτησε ο πλανώδιος ταχυδακτυλουργός.

—Πώς δεν είμαι γιατρός...

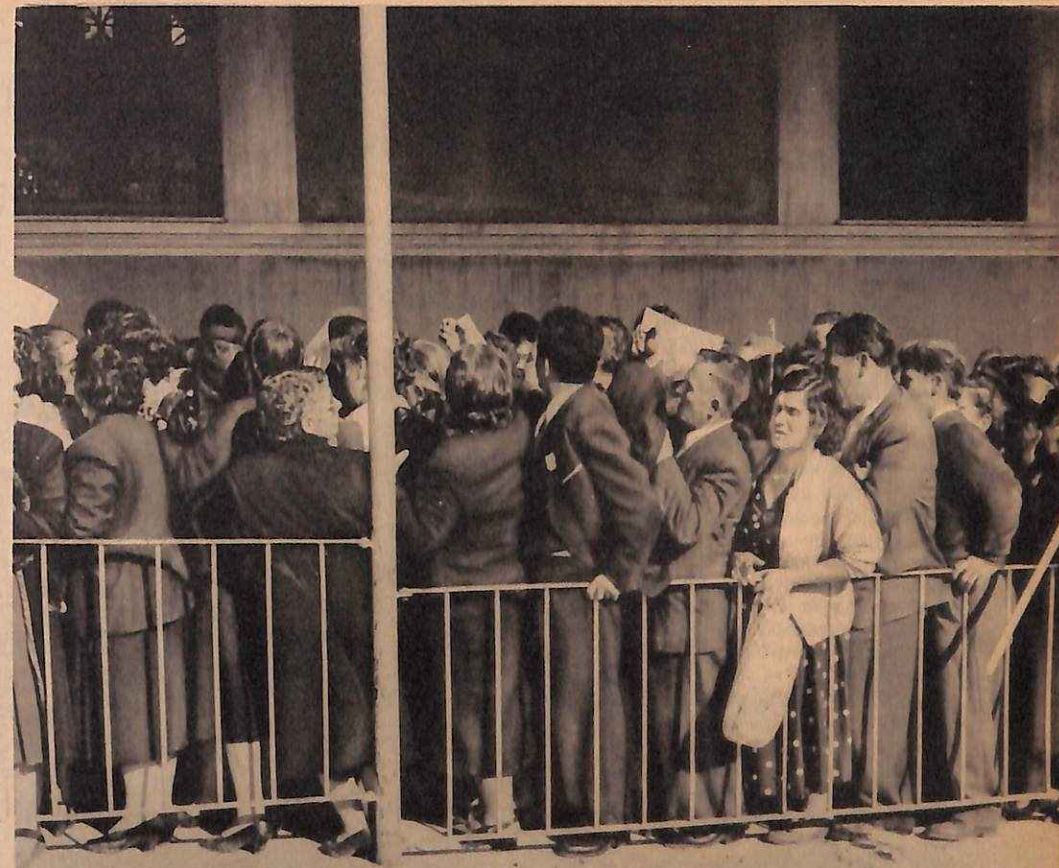
—Κόσμε, τρέξε να θαυμάσης... 'Αρνιέται πώς είναι γιατρός... Και με τó δικιο του. 'Εδω σε τού-το τó μέρος που γιορτάζει ή μεγάλη γιάτρισσα ή 'Αγία Βαρβάρα, πού να πιάσουν χαρτώσιά τά

ροσόλια του γιατρού. Αυτά έχει ο κόσμος για-τρέ μου... Τό μεγάλο ψάρι τρώει τó μικρό.

—Είσαι άπατεώνας... δρυχήθηκε ο κοντόσα-μος βαρελοειδής κύριος.

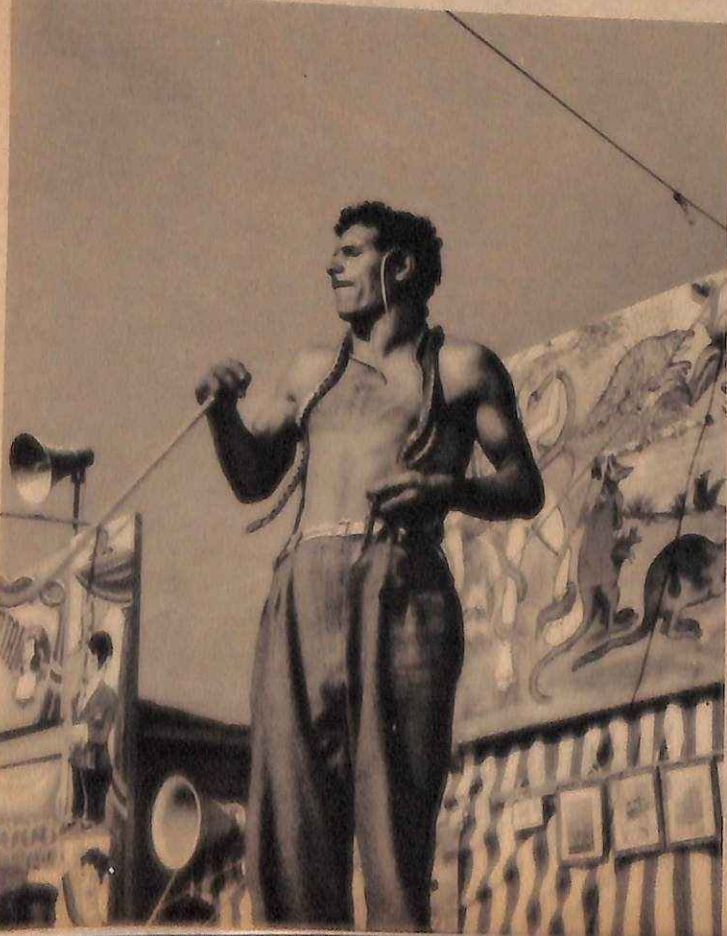
—'Οχι κακά λόγια γιατρέ μου.

—Είμαι έμπορος, διαμαρτυρήθηκε ο προσκυ-νητής...

ΟΙ ΕΥΛΑΒΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΣΥΝΩΘΟΥΝΤΑΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ, ΠΡΟΣΠΑΘΩΝΤΑΣ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΟΥΝ ΜΙΑ ΘΕΣΙ ΓΙΑ ΝΑ ΕΥΦΡΑΝΘΟΥΝ ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΣ ΤΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΟΙ «ΠΑΝΗΓΥΡΙΤΖΗΔΕΣ» —ΕΝΑ ΠΡΟΣΟΔΟΦΟΡΟ, ΑΛΛΑ ΚΟΠΙΩΔΕΣ Ε-ΠΑΓΓΕΛΜΑ. «ΕΔΩ, ΚΥΡΙΟΙ, ΒΛΕΠΕΤΕ ΤΟΝ ΓΗΤΕΥΤΗ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ...»

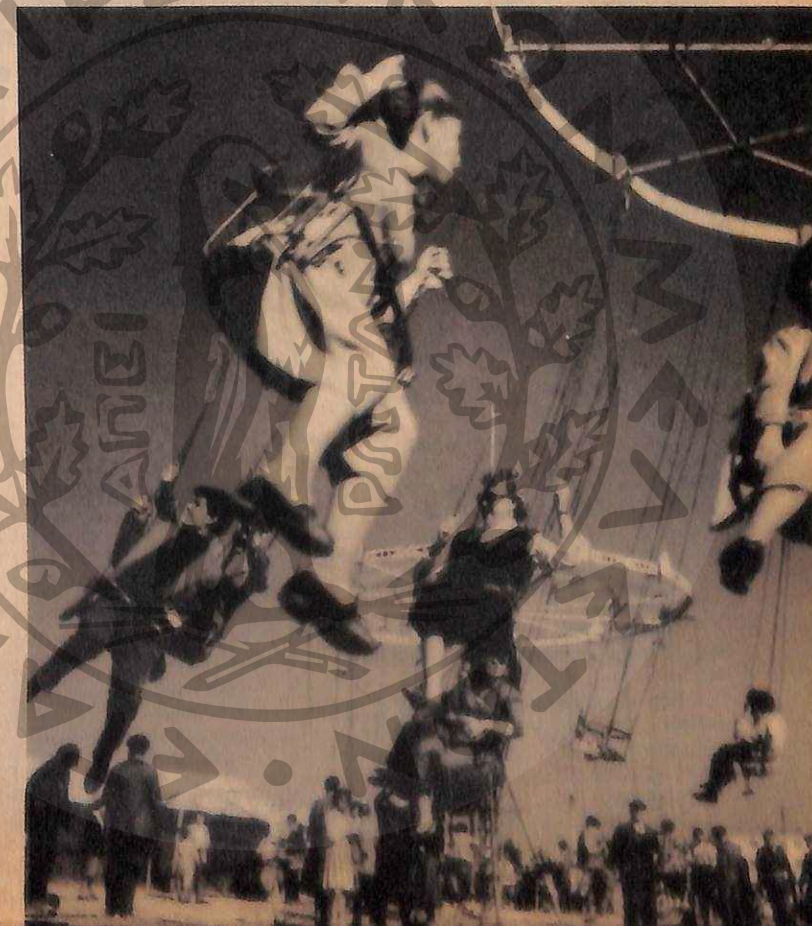
...ΚΑΙ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΕΝΑ ΤΣΙΓΓΑΝΟ ΠΟΥ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΙΣΗ ΤΗ «ΛΟΛΟ» (ΔΟΛΟΜΠΡΙΓΚΙΤΑ) ΤΟΥ ΝΑ ΧΑΜΟΓΕΛΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΜΗΓΥΡΙ

ΛΙΓΟ ΠΑΡΑ ΠΕΡΑ ΕΙΣΒΑΛΛΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΟΚΙΜΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΔΕΞΙΟ-ΤΕΧΝΙΑΣ. «ΤΟ ΚΡΙΚΕΛΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΠΟΥΚΑΛΙ» ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΚΛΑΣΣΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΑΠΛΑ: ΕΝΑ ΕΥΛΙΝΟ ΑΛΟ-ΓΑΚΙ, ΜΙΑ ΒΑΡΚΟΥΛΑ 'Η ΕΝΑ «ΤΟΚΙΝΗΤΟ» —ΚΙ' ΟΛΑ ΠΑΝΕ ΚΑΛΑ !

—Κάτι είπες τώρα γιατρέ μου, συνέχισε καγχάζοντας ο δαμαστής των φιδιών. Δεν είναι τάχατες έμποροι κι' οι γιατροί;...

—Πού είναι ο γιατρός; άκουσθηκε μια δυνατή γυναικεία φωνή.

—Έδω, έδω είναι ο γιατρός, άποκρίθηκε ο πλανώδιος δαμαστής.

Η ΑΓΙΟΒΑΡΒΑΡΙΤΙΚΗ ΞΑΝΘΙΠΠΗ

Και παραμερίζοντας το πλήθος ή τετραγωνική φρούραρχος του συνοικισμού Κοπανά, με τα δυο στιβαρά της χέρια, δοκιμασμένα εις όλες τις μονομερήτικες μπουγάδες των ανατολικών περιοχών του Ιοστεφούς άστεως, άρπάζει το γιατρό και τον σέρνει άπαράλλαχτα όπως τα όργανα της τάξεως προωθούν προς το κρατητήριο τους παπατζήδες λέγοντάς του.

—Βιάσου γιατρέ μου, βιάσου. 'Η κόρη μου ή Μαριγούλα λιγοθύμησε.

—Άσε με ήσυχον κυρά μου...

—Γιατρέ μου όχι τέτοια... 'Εγώ είμαι ή Κουβάδενα με τόνωμα και πλερώνω. Τόν κόπο σου θα τον πάρης.

Και το πλήθος σαν καλογυμνασμένος χορός άρχαίου δράματος παρενέβη με άλιθινές Ιαχές.

—Κύττα το κορίτσι γιατρέ... Τρέξε γιατρέ. Νά της δέσης τον άφαλό της γιατρέ.

—Κακοχρονάχετε, έβρυχήθηκε ή τετραγωνική σαρκική άφθονία του Κοπανά. 'Ο άφαλός της κόρης μου είναι έν τάξει.

—Καλού κακού κύτταξέ την, βιάσου γιατρέ, τρέξε γιατρέ, νά μάς ζήσης γιατρέ.

Έσχηματίσθηκε επιβλητική διαδήλασι πίσω από την 'Αγιοβαρβαρίτικη αυτή Ξανθίππη και τον ταλαίπωρο προσκυνητή που θέλησε νά ειρωνευθή τον βφιν τον άρχαίον και πονηρόν, μέχρι βαθμού νά επέμβουν τα όργανα της τάξεως.

—Τί είν' αυτά; Τί φωνάζετε; παρενέβη βλοσυρός ο χωροφύλακας.

—Πού ξανακούστηκε, διαμαρτυρήθηκε ή ήγεμονίς του συνοικισμού Κοπανά, γιατρός άνθρωπος ν' άρνιέται νά κουράρη μίαν άρρωστη...

—Τί συμβαίνει γιατρέ μου; ρώτησε το όργανο της τάξεως.

—Δέν είμαι γιατρός, κύριε χωροφύλακα.

—Είναι γιατρός, είναι γιατρός, διαμαρτυρήθηκε το πλήθος.

—Είναι γιατρός και το κρύβει, άκούστηκε μια πολύστομη Ιαχή.

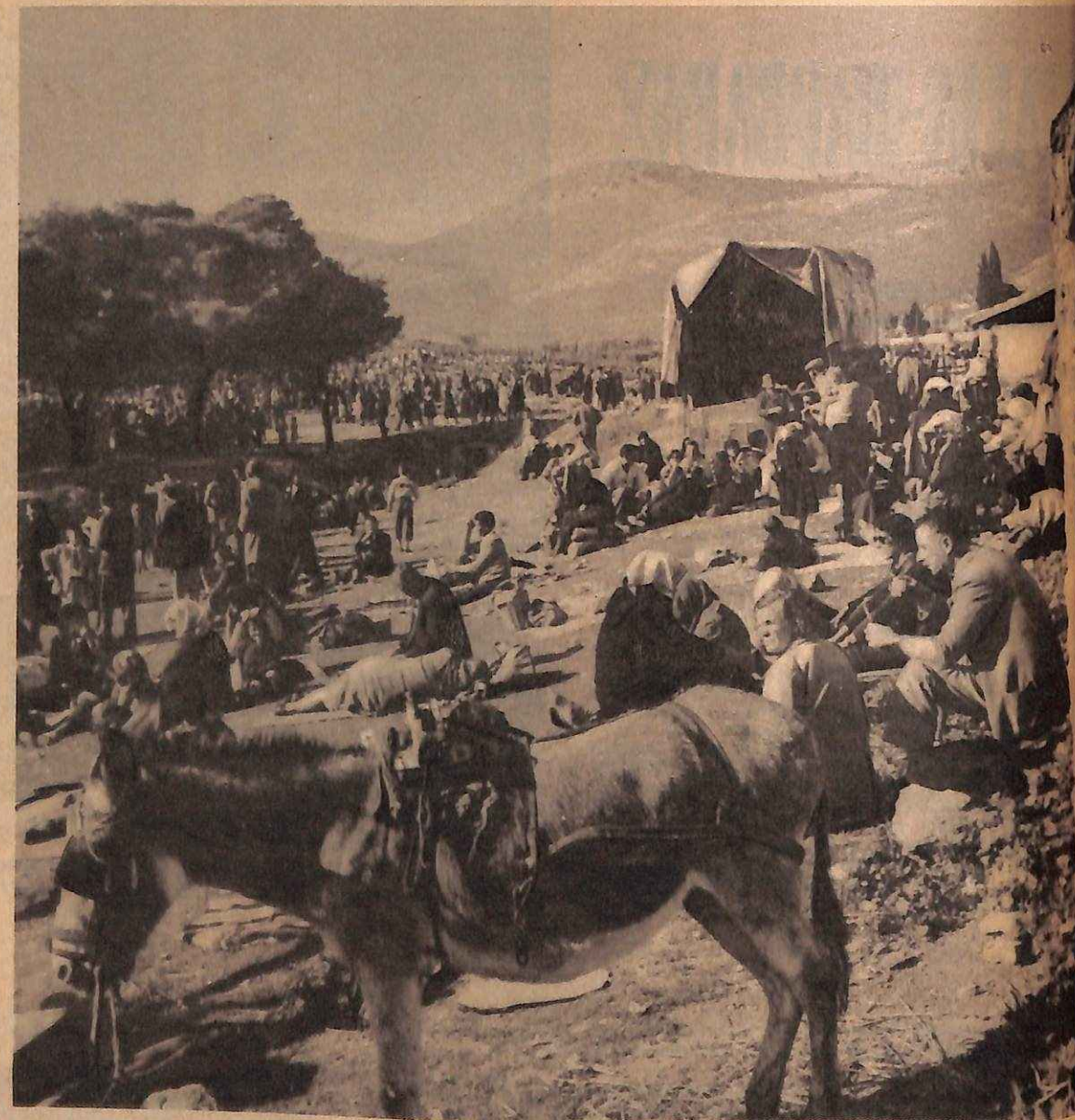
—Είναι γιατρός και σπουδαίος γιατρός. 'Αλλά δέν θέλει νά κυττάξη τη φτωχολογιά. 'Αν ήμουν Κολωναϊώτισσα...

—Νά ξετάσετε την άσθενή γιατρέ... διέταξε το όργανον της τάξεως.

—Δέν είμαι γιατρός, κύριε χωροφύλακα... Φουκαράς είμαι...

—Είναι γιατρός, είναι γιατρός, άκούστηκε πάλι μυρίστομη ή Ιαχή του πλήθους.

—'Αφού όλοι λένε πως είσαι για-

ΟΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΙ ΘΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΑΝΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝΟΥΝ ΠΡΟΧΕΙΡΕΣ ΣΚΗΝΕΣ

Φωτ. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

τρός γιατί το άρνιέσαι; ρώτησε όλο καχυποψία το όργανο της τάξεως.

—Ποιοί είν' αυτοί οί όλοι, κύριε χωροφύλακα; Αυτά τά είπε ο έφης ο άρχαίος και πονηρός...

—'Εμπαίζεις τώρα και τά όργανα της τάξεως; Ποιός έφης άρχαίος και πονηρός... Αυτά δέν περνάνε σε μένα... Την ταυτότητά σου...

—'Ο ταλαίπωρος προσκυνητής άρχισε νά ψάχνεται και μετά λίγων λεπτών μάταιη αναζήτησι έψέλλισε:

—Δέν την έχω μαζί μου.

—Δέν την έχεις μαζί σου; 'Ακούλυσέ με στο τμήμα.

—Και ή κόρη μου τί θα γίνη; ρώτησε ή στιβαρά μέντωρ του Κοπανά.

—Νά την πās στη 'Αγία Βαρβάρα... Είναι καλύτερη γιάτρισσα από

τούτον έδω, άπήντησε το όργανο της τάξεως.

Και ο ταλαίπωρος προσκυνητής έπαιρνε την άγουσα προς το αστυνομικόν τμήμα, ένω ο πλανώδιος δαμαστής των φιδιών συνέχιζε με στόιφο νά διαλαλή τά μαγικά και προφητικά προσόντα του έφη του άρχαίου και πονηρού.

—Τρέξτε κύριοι. Τρέξτε χήρες και ζωτοχήρες. 'Ο έφης ο άρχαίος και πονηρός τά ξέρει όλα.

Η... ΛΟΛΟΜΠΡΙΓΚΙΤΑ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟ ΜΠΑΝΙΟ ΤΗΣ

'Αλλά δέν ήταν μόνος. 'Ακριβώς παραπέρα άλλος ζωολογικός μάγος είχε μια μαίμου, όνόματι Λολομπριγκίτα, που κι' αυτή, όχι μόνον έλεγε τά μέλλοντα νά συμβούν, στις παρθένες, τις χήρες και τις ζωτο-

χήρες, αλλά χόρευε κι' όλους τους χορούς της Λολομπριγκίτας.

—'Ελα Λολομπριγκίτα, δείξε στους κύριους πως έτοιμάζεσαι για νά μπής στο μπάνιο.

Και ή μαίμου έβγαζε μια ρόζ ζακετούλα και την κυλότα της και έμπαινε σε μια αίγινίτικη λεκάνη.

Πιό πέρα ο κόσμος των προσκυνητών έπαιζε τις μοτιλίες και ο παιδόκοσμος είχε άπορροφηθή από ένα πρόχειρο λουναπάρκ με άλογάκια και κούνιες όπου κατά προτίμησην άνέβαιναν και οί πιό χονδρές της παηγύρεως.

Έκυριαρχούσε όμως ο ένας: 'Ο έφης ο άρχαίος και πονηρός, που έκανε χρυσές δουλειές, εις το περιθώριον της λατρείας της 'Αγ. Βαρβάρας

ΑΛΕΚΤΩΡ.

ΠΙΑΤΙΚΑ
ΠΟΡΣΕΛΑΝΗΣ
SCHÖNWALD

ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ
ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

★ Τά ωραιότερα δώρα

**Athena
ΝΗΞΙΩΤΗΣ**

• ΣΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Τά Δώρα
της **"ZINNIA"**

"Γνώμη,"

Ευπρόσδεκτα από κάθε γυναίκα... Μιά σειρά των φημισμένων προϊόντων "ZINNIA", ΠΟΥΔΡΑ - ΚΡΕΜΑ - ΚΡΑΓΙΟΝ ΓΑΛΑ ΜΕΪΚ - ΑΠ Κ.Λ.Π.

Μία πολυτελής πλαστική κασέτινα με τά περίφημα καλλυντικά "ZINNIA", Μία πλαστική κασέτινα με 3 σαμπουνάκια "ZINNIA", τουαλέτας. Τά περίφημα άρώματα "ZINNIA", σε πλαστικά κυτία και όθκες Νάυλον. Οί έκλεκτές Λοσιόν "ZINNIA", σε ώραία φιαλίδια των 100 και 250 γραμ.

Zinnia

ΤΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΑΤΟ

Ευδοτόν

ΙΣΗΜΕΡΙΝΟ

Τούτη τη χρονιά, το 1913, δεν ήρθαν τέσσερις στην κιμπάντα του Μαρίνου Καμπάνη, πάνω στο δουνόφρυδο του Ν'γκόρο-Ν'γκόρο, ήρθαν μονάχα τρεις: ο Τρύφωνας Νικολάκος, ο Γιάννης Μαρκέτος κι' ο Θεόδωρος Κρουσιάνος. 'Ο τέταρτος, ο Πέτρος Γιανναρός, πρέπει ναχε φτάσει πιά στο χωριό του, στην 'Ελλάδα.

'Ο Τρύφωνας κι' ο Γιάννης ήρθαν μαζί, απ' τον ίδιο δρόμο. Πέρασε ο Τρύφωνας απ' το Μ'τουάμπο, όπου 'ταν το χτήμα του Γιάννη, τον πήρε και τράβηξαν το μονοπάτι του Σερεγκέτι, που διαβαίνει απ' το φρύδι του Ν'γκόρο-Ν'γκόρο. 'Ο Θεόδωρος θα έφτανε απ' την αντίθετη μεριά, δηλαδή απ' το Σερεγκέτι. 'Εκεί, στην έρημιά, ήταν επιστάτης στο χτήμα ενός Γερμανού. 'Όλο το χρόνο, άνθρωπο με άσπρο πρόσωπο δεν έβλεπε. Μονάχα το Πάσχα και τα Χριστούγεννα άφηνε στο πόδι του τον ύποπτοστάτη—ένα μιγάδα—και ξεκινούσε για το Ν'γκόρο-Ν'γκόρο, δυο μέρες πορεία, στο χτήμα του Μαρίνου Καμπάνη, να κάνει γιορτή με τους τέσσερις άλλους Ρωμπούς.

Διάλεξαν το χτήμα του Μαρίνου να μαζεύονται, γιατί ήταν το πιο ευχάριστο απ' όλα. Πάνω στο φρύδι του τεράστιου κρατήρα—του μεγαλύτερου της γής—τά πανύψηλα και πυκνοφυλισμένα δένδρα της ζούγκλας πλαισιώναν την καφεοφυτεία, από τρεις πλευρές. 'Η τέταρτη ήταν ελεύθερη κι' έβλεπε στον κατήφορο, που κατακυλούσε ολόγκρεμος και κατάφυτος στο γυμνό βάθος του κρατήρα, με την μικρή λίμνη στη μέση. 'Ολόγυρα στις ακρολιμνίες, χιλιάδες αγρίμια συναστίζονταν και πάλευαν για τη τροφή: ελέφαντες, δούβαλοι, ρινόκεροι, ιπποπόταμοι, άναγροι και γκαζέλια. Κι' ύστερα πάνω σε κείνο το ύψος έκανε δροσιά ακόμα και το Δεκέμβρη τον πιο ζεστό μήνα, που αντιστοιχεί με το δικό μας 'Ιούλιο, στο Νότιο ημισφαίριο. 'Ετσι, η εξαγρύπνια των Χριστουγέννων τους θύμιζε κάπως την πατρίδα. Τη νύχτα έκανε κρύο τσουχτερό, κι' ως ήταν μονάχα πεντακόσια χιλιόμετρα κάτω απ' τον 'Ισημερινό, 'Αναβαν το τζάκι στην κιμπάντα του Μαρίνου, έκλειναν πόρτες και παράθυρα, έφωτιζαν κι' ένα σορτοούκο στη ράχη, αναπεταρίκι. Μαύρο δεν άφηναν να μπή να τους θυμήση με το χρώμα του, εκείνη τη νύχτα, τη χώρα που ζούσαν. Κι' αν δεν ήταν η βοή της νυχτερινής ζούγκλας—δούβαλου μουκανητό, ελέφαντα βουκάνισμα και δρούχισμα λιουταριού—θα ξεχνιόταν και θα νόμιζαν πως βρίσκονταν πέντε χιλιάδες μίλια βορειότερα, σε κάποιο στίτι της πατρίδας.

Οι δυο πρώτοι ήρθαν άργά, λίγο πριν βασιλέψη ο ήλιος. 'Ο Μαρίνος, τούτη τη χρονιά, τους περίμενε με ψυχή πιο σφιχτή από άλλότε, γιατί άλλοτε έρχονταν τέσσερις και φέτος θάρχονταν μονάχα τρεις. Ζήλευε τον τέταρτο, εκείνον που δεν θάρχονταν, τον Πέτρο Γιανναρό, τον πρώτο τυχερό απ' τους τέσσερις που πραγματοποιήσε το όνειρό του να πλουτίσει, να μοσχοπουλήσει το σκονιόχτημα του και να γυρίσει στην πατρίδα. Πότε βάφτανε κι' η δική του σειρά;

Σαν όλα ετοιμάστηκαν στην κιμπάντα, ο Μαρίνος βγήκε και κάθισε στο κατώφλι, και περίμενε τον έρχομό των τριών του φίλων. Κόντευε

ο ήλιος στο γέρμα—η πρώτη ψύχρα σιγοσκορπιζόταν από τ' αγέρι το δυτικό... Δέκα θέματα πιο πέρα στεκόταν μια μαύρη κοπέλλα, με μορφή χαμογελαστή κι' ευχάριστη, κορμί σαν μαύρο κυπαρίσσι λυγρό. Είχε γυμνώσει το μαύρο στήθος της, το φουσκωμένο άσπρο γάλα και θήλαζε ένα νεογέννητο μαυρό. Βλέποντας το Μαρνίνο, τον χαιρέτησε:

—Τζάμπα, μπουάνα. ('Αφέντη).

—Τζάμπα, Νικόρο, την αντιχαίρετσε εκείνος.

Το μελαψό χεράκι του μαυρού, που έπιεζε τον εβένινο μαστό, ήταν στολισμένο με βραχιολάκι από χάντρες πολύχρωμες. 'Ο Μαρνίνο τόδε, χαμογέλασε ειρωνικά και πείραξε την κοπέλλα:

—Τι του τόβαλες το βραχιόλι; Να το φυλάν οι Μούγκου απ' το κακό;

—'Η μορφή της γυναίκας σκοτεινιάσει:

—Μπουάνα, μην περιπαίζεις τους Μούγκου. 'Όπως έμεις οι μαύροι είμαστε άνθρωποι, έτσι κι' οι Μούγκου μας είναι Θεοί. Νά! 'Εσείς οι άσπροι γιορτάζετε απόψε την γέννηση του Θεού σας. Θάβει κι' εγώ να γιορτάζω μαζί σας; μά ο άσπρος Θεός δεν θα θυμωει να τον προσκυνάει μια μαύρη γυναίκα;

—'Ο Μαρνίνο έκανε πως δεν άκουσε, δεν αποκρίθηκε. 'Η Νικόρο συνέχισε:

—Ναί, θα θυμωει ο Θεός σου, αν κοιτούσα εγώ να τον προσκυνάω. Μά το παιδί μου—που ναί παιδί σου—θα χι τον ίδιο Θεό με σένα. Δεν είναι έτσι;

—Ναί, έτσι είναι...

Το μαυρό, χορτασμένο, δεν θήλαζε πιά. Είχε γυρίσει το κεφάλι και κύταζε το Μαρνίνο με μάτια γαλανά: παράξενα καταγάλανα μ' στο μελαψό μουντάκι. 'Η κοπέλλα το άνασκήκωσε και το γέμισε φιλία.

—'Ακούς; 'Ακούς, μαυρό μου; 'Εσύ δεν είσαι μαύρος σαν τη μάνα σου! 'Εσύ είσαι άσπρος, σαν τον πατέρα σου! 'Εσύ έχεις άσπρο Θεό!

—'Ο Μαρνίνο είχε σκύψει το κεφάλι κι' έκανε πως δεν άκουγε. Τον τυραννούσαν δυσάρεστοι στοχασμοί.

—'Ηρθε εικοσιτέσσερω χρονών σε τούτα τα μέρη και σήμερα είναι σαράντα. Μια δεύτερη ζωή, αν τούτο το πράμα λέγεται ζωή. Μά κι' η ζωή, στο μικρό κι' άγονο Κυκλαδίτικο νησί, ζωή ήταν; Δέκα στρέμματα, άγωνα χωράφια, να θρέψουν έξη νομάτους... Μαύρισε το μάτι του από πείνα κι' απέλπισια: μά πιότερο του μαύριζε τη ψυχή η καταφρόνια των πλουσιών για τη φτώχεια του. Δεν το βαστούσε αυτό... Σκέφθηκε, πήρε την απόφαση, φίλησε τη μάνα του και τις αδερφάδες του, μπάρκαρε στη σκούνα ενός ξαδέρφου του και πήγε στην 'Αλεξάνδρεια, να βρή την τύχη του. Τώρα, πως ή τύχη απ' το Μισορί τον έφερε σε τούτο τον αγριότοπο, είναι μια άλλη ιστορία.

Δούλεψε τρία χρόνια στο Νταρεσάλαμ, πιάστηκε από παραδόκι, είπε να τὰ παίξει όλα για όλα και τράβηξε για μέσα, προς τα δυτικά, κοντά στις Μεγάλες Λίμνες. 'Εκεί στο φρύδι του Ν'γκόρο-Ν'γκόρο, σ' ένα ξέφωτο της ζούγκλας, βρήκε χώρα καλή, που η Γερμανική Διοίκηση του

το πούλησε φτηνά και πίστωσι είκοσι χρόνια. 'Εγύρισε τον τόπο, έσπησε μια καλύβα, προμηθεύθηκε καματερά, μίστωσε μαύρους ανθρώπους—καματερά τρισευρότερα—κι' άρχισε τον πόλεμο με το ξεστίπωμα καρπερό χύμα που κάρπιζε ο,τι εκείνου του κάρπιζε κι' όχι ο,τι του γύρευε ο άνθρωπος αφέντης του. Δέκα χρόνια έφυσε αίμα και χολή, σάπισε το σκώτι του απ' τη μέμπελη, η σπλήνα του απ' τις θερμές, τα νεφρά του απ' το μόχθο. Σκέλεθρο γίνθηκε, κόκαλο σκεπασμένο κακοταμακασμένο πεσί, σκέλεθρο, φαφούτιαν, γέρασε πριν την ώρα του, ξέχασε την ανθρωπιά του. Μά το χύμα, το δάμασε: ένα μαύρο χύμα, που το δούλευαν μαύροι άνθρωποι, και πού'δινε το ένα εκατό, όταν δεν έδινε το ένα τίποτα. 'Ετσι είναι σε τούτα τα μέρη, της καταραμένης εύλογας. 'Αν δεν πλημμυρίση η λίμνη—αν δεν πέση κοπάδι ελέφαντες στη φυτεία—αν βρέξη αρκετά, την εποχή που πρέπει να βρέξη, συγκομίζεις πλούτο άμετρητο. Είδη' αλλιώς, κι' ο σπόρος σου πάει χαράμι...

Δέκα χρόνια... Πρώτα έπρεπε να πληρώσει τη δόσι στους Γερμανούς: απ' το τοκοχρεωλύσιο στην Τράπεζα: κι' ο,τι περισσεύει, αν περισσεύει γινόταν έμβασμα για το μικρό Κυκλαδίτικο νησί. 'Ετσι η γριά μάνα νοικοκυρεύτηκε και καλοπαντρεύτηκαν οι τρεις αδερφάδες. Χρέος στους δικούς του δεν έχει πιά. Μά έξω απ' το χύμα δεν είχε ούτε μια λίρα στην μπάντα. 'Επρεπε να πιάσει πέντε—έξη καλές σοδιές, να πληρώσει τις τελευταίες δόσεις, να βρή καλό άγοραστή για τη γή, να ξεκαθαρίση πέντε χιλιάδες λίρες κι' απ' να γυρίσει στο νησί, κοντά στους δικούς του, να χαρή τη ζωή που του άπομεινε. Πότε θα γίνουν όλα αυτά; Σε πέντε χρόνια; Σε δέκα; 'Ενας Θεός ξέρει...

Κι' ύστερα, ήταν και κάτι άλλο: 'Η 'Αφρική έβγαλε τα μαύρα χέρια απ' το μαύρο χύμα της και του άρπαξε την ψυχή. Τον πόνεσε τούτον τον τόπο: δέθηκε μαζί του με δέκα χρόνων λαχτάρες. Τον πόνεσε με τον ιδρώτα του τον άργωσο με το πείσιμα του, έσπειρε τις ελπίδες του και «συγκόμισε» την ικανοποίησι. Τι κι' αν έχασε την άσπρη ανθρωπιά του μέσα στην έρημιά των μαύρων ανθρώπων; 'Ανθρωποι ήταν κι' αυτοί: κι' έκείνος, μοναδικός λευκός ανάμεσα τους, αρθωνόταν τραγικά υπεράνθρωπος. Διακόσιοι νομάτοι τον προσκυνούσαν ταπεινά και τον αποκαλούσαν μπουάνα—αφέντη—με χείλη τρεμμένα από δέος. 'Επέντε χιλιάδες λίρες, συλλογίζονταν, είναι αρκετές για να με φωνάξουν αφέντη οι διακόσιοι νομάτοι του χωριού μου, στο νησί; 'Ετσι, την απόφαση την πήρε: η θα γυρίσει άξεπέραστα πλούσιος στην πατρίδα του: η δεν θα γυρίσει ποτέ...

Πρώτοι ήρθαν, απ' το δρόμο του Μ'τουάμπο, ο Τρύφωνας κι' ο Γιάννης, καβάλλα πάνω στ' αλογά τους, συνοδευμένοι από πέντε μπόηδες, που πηλαλούσαν πίσω απ' τα άτια, κουβαλώντας τα μπαγκάλια πάνω στο κεφάλι τους. 'Ο Μαρνίνο σηκώθηκε να τους υποδεχθή:

—Καλώς τους! Καλώς όρισατε!

Τον αντιχαίρετσαν εγκάρδια και ξεπέζωσαν

τανούντας τα χέρια και τα πόδια τα μουδιασμένα απ' την καβάλλα. Κατόπι στάθηκαν και κύταξαν ολόγυρα, άνασαιώντας λαίμαργα τον άψυ άγέρα του δειλινού: κι' ο Τρύφωνας είπε στο Μαρνίνο:

—Τυχερός είσαι σύ, νά'χης το χτήμα σου σε τούτο το δροσερό μέρος. 'Εμάς, μάς τρώει η κάψα...

—Ναί. Μά εσείς έχετε χώματα πιο καρπερά. Θα ξελασπώστε μιαν ώρα αρχύτερα, να γυρίσετε στην πατρίδα...

—'Αν δεν προφτάσουν και δεν μάς φάν οι θερμές κι' ο κίτρινος πυρετός, σάρκασε ο Γιάννης. Κι' ύστερα ρώτησε:

—'Ο Θεόδωρος δεν ήρθε ακόμα;

—'Οχι κι' άνησυχώ. Πάντοτε έρχεται πρώτος,κατά το μεσημέρι. Λες νάπαθε τίποτα;

—Ξέρω γώ; Και να του τύχη κάτι πως να μάς ειδοποιήση; Θα το μάθουμε όταν το μάθουμε...

—'Ο Τρύφωνας κυτούσε τη Νικόρο, που στεκόταν παράμερα με το παιδί στα χέρια.

—Τη θυμάμαι αυτή, είπε. Το Πάσχα, πουμάστε δώ, ήταν έγκυος. Γέννησε, βλέπω...

—'Ο Μαρνίνο σκυθράπασε.

—Πάμε μέσα, μουρμούρισε βραχνά.

—'Η κιμπάντα ήταν περιποιημένη και στολισμένη με κλαριά δένδρων. Στο τζάκι έκαιγε γερή φωτιά. Στη μέση το τραπέζι, στρώμενο κι' έτοιμο.

—'Ολόγυρα τρία ντιβάνια, σκεπασμένα με μπατανίες δλο σχέδια μαύρα και κόκκινα, ύφασμένες απ' τις γυναίκες των Μασάδων.

—Οι δυο νιόφερτοι έαπλωσαν στα ντιβάνια κι' άναστέναξαν μ' ανακούφισι.

—'Εχω όζο, είπε ο Μαρνίνο.

—'Ούζο; Πού το βρήκες, βρέ θηρίο;

—Μην ρωτάτε: θα σας πω πιο ύστερα. Τώρα πίνετε, να συνεφέρετε.

—'Ηπιαν το ούζο τους σιωπηλοί, με μάτια μισόκλειστα. 'Η σκέμη τους πλανιόταν μακριά, στην πατρίδα.

—Τυχερός ο Πέτρος, άναστέναξε ο Τρύφωνας. Τώρα πρέπει να βρίσκειται στο χωριό του: να κάνει Χριστούγεννα ανάμεσα στους δικούς του...

—Οι άλλοι τον παρηγόρησαν, δίνοντας ελπίδα στον έαυτο τους:

—Λίγη υπομονή. Θάρρη κι' η δική μας σειρά. Σε τέσσερα χρόνια πέντε το πολύ...

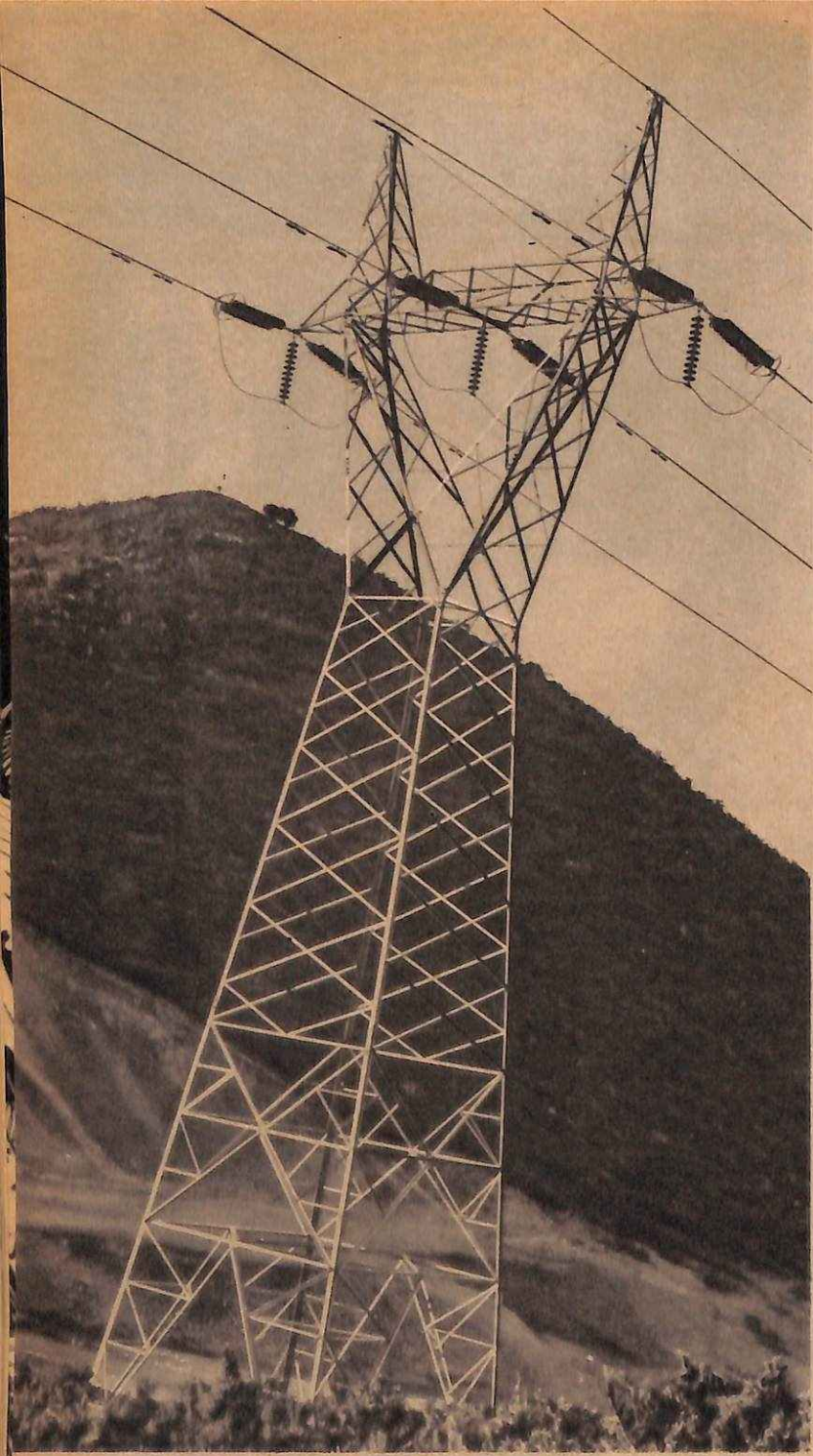
Είχαν καλολογισμένο το χρόνο που θα έμειναν ακόμα στην 'Αφρική. Στην ίδια κατάσταση βρίσκονταν κι' οι τρεις: μαζί θα έρχονταν και θα εξοικονομούσαν τις λίρες που θα τους έεασφάλιζαν το τέλος της ζωής τους στην πατρίδα. 'Ο Πέτρος φάνηκε τυχερότερος, γιατί δρέθηκε στο χτήμα του μετάλλευμα—χαλκός. Μέσα σε μια νύχτα γίνθηκε πλούσιος. Ξεπούλησε τα πάντα σε μια γερμανική εταιρία κι' έφυγε για την 'Ελλάδα.

—Κάποτε θα φύγωμε κι' έμεις, είπε ο Μαρνίνο. Μά ο Θεόδωρος...

—'Α! ναί, ο Θεόδωρος δεν ήταν ποτέ να πλουτίση. 'Ενα μισθό είχε, στο χτήμα που δούλευε.

ΔΙΗΓΗΜΑ Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗ

Εικονογράφησης: Χ. Κουσάντος

ΠΡΟΟΔΟΙ

ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΦΩΣ!

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΑΙΘΡΟ

μαθήματα του σχολείου, χωρίς να καταστρέφουν πρόωρα τα μάτια τους. Και το φως αυτό δεν είναι μόνον εξωτερικό—εφώτισε και τις ψυχές των ανθρώπων, κάτι άλλαξε μέσα τους. Μέσα στο ηλεκτροφωτισμένο σπίτι, οι άνθρωποι έχουν τώρα αλλιώς ψυχική διάθεση, βλέπουν τη ζωή με κάποιαν αισιοδοξία, ή συμπεριφορά τους έχει αλλάξει.

Είς τούς κάμπους και τις βουνοπλάγιες, οι 3.000 χαλύβδινοι πύργοι με τα καλώδια υψηλής τάσεως της ΔΕΗ έχουν δώσει ένα τόνο εις το ελληνικό τοπίον: τον τόνο της συγχρονισμένης τεχνικής εξέλιξεως. Οι υπερήφανοι αυτοί πύργοι με τα καλώδια των 150.000 βόλτ μεταφέρουν—δπως περίπου οι αρτηρίες του ανθρώπινου σώματος—τη ζωογόνο δύναμι της οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξεως. Η δύναμις αυτή παράγεται τώρα εις τα τέσσερα νέα εργοστάσια που κατεσκευάσθησαν με την πρώτη φάσι του Προγράμματος Έξηλεκτρισμού.

Πολυδύναμα και επιβλητικά, τα εργοστάσια ηλεκτροπαραγωγής του εθνικού συστήματος αντλούν την δυνάμιν τους από το ελληνικό έδαφος. Δεν χρησιμοποιούν καύσιμα του εξωτερικού. Η Έλλάς άπληλαγη έτσι από την οικονομική εξάρτησι εις τούς ξένους και από την συναλλαγματική επιβάρυνσι πολλών εκατομμυρίων δολλαρίων κάθε χρόνο. Το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιον Άλιβερίου εις την Εύβοια, κολοσσιαίο συγκρότημα επαναστατικής κατασκευής, χρησιμοποιεί ως καύσιμη ύλη τον λιγνίτη της περιοχής που ήταν πριν άχρηστος. Έχει ικανότητα παραγωγής 80.000 κιλοβάτ κάθε ώρα, δηλαδή, ήμπορεί να τροφοδοτή διαρκώς άναμμένους 1.600.000 ηλεκτρικούς λαμπτήρες των 50 βάτ. Ο υδροηλεκτρικός σταθμός Λάδωνος εις την Δυτική Άρκαδία, μετατρέπει την δύναμι των νερών του ποταμού εις ηλεκτρισμόν και έχει ικανότητα παραγωγής 50.000 κιλοβάτ συμβατικών, εις την πραγματικότητα, όμως, άρκετά μεγαλύτερην. Από τα νερά του ποταμού Βόδα και της λίμνης Όστροβόου κινείται ο υδροηλεκτρικός σταθμός Άγρα, ισχύος 40.000 κιλοβάτ. Τέλος, η Ήπειρος απέκτησε δικό της υδροηλεκτρικό εργοστάσιον ισχύος 5.000 κιλοβάτ, που κινείται με τα νερά του Λούρου.

Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται εις τα τρία μεγάλα εργοστάσια, το Άλιβερί, τον Λάδωνα και τον Άγρα, διοχετεύεται εις το εθνικό δίκτυον μεταφοράς υψηλής τάσεως. Το σύμπλεγμα των ισχυροτάτων καλωδίων 150.000 βόλτ που στηρίζονται εις τούς χαλύβδινους πύργους, παραλαμβάνει την ενέργεια και από τα τρία εργοστάσια μαζί, όπως περίπου ένα μεγάλο ποτάμι παίρνει τα νερά των τριών παραποτάμων. Αυτή είναι η έννοια του εθνικού δικτύου. Σκοπός του είναι η εξασφάλισις σταθερής παροχής. Εάν ένα από τα τρία εργοστάσια διακόψη την παραγωγή του, για όποιονδήποτε λόγο, το εθνικό δίκτυον εξακολουθεί άδιατάρακτο την μεταφοράς ενέργειας από τα άλλα εργοστάσια. Έτσι η Τρίπολις, λόγου χάριν, εύρίσκειται πολύ κοντά εις τον Λάδωνα, αλλά δεν εξαρτάται από την παραγωγή του Λάδωνος άποκλειστικώς. Διότι η ενέργεια που κυκλοφορεί εις το εθνικό δίκτυον είναι μίγμα της παραγωγής των τριών εργοστασίων.

Όπως κυκλοφορεί εις το δίκτυον μεταφοράς με την υψηλή τάσι των 150.000 βόλτ, η ηλεκτρική ενέργεια δεν είναι πρακτικώς χρήσιμη για τις καθημερινές ανάγκες των ανθρώπων. Δεν ήμπορείτε να φωτίσετε το δωμάτιό σας και να δράσετε αυγά με τόσο υψηλή τάσι. Γι' αυτό, υπάρχουν κοντά εις τις κυριότερες πόλεις 19 υποσταθμοί που υποδιβάδουν την τάσι εις τα 15.000 βόλτ. Με την τάσι αυτή, η ηλεκτρική ενέργεια περνά εις τις γραμμές πρωτεύουσας διανομής—τα καλώδια που στηρίζονται εις τούς ξύλινους στύλους. Οι γραμμές αυτές φέρνουν τον ηλεκτρισμό έως τα πρόθυρα κάθε χωριού, όπου ένας μετασχηματιστής υποδιβάζει την τάσι εις τα 220)380 βόλτ—την τάσι ακριβώς που είναι κατάλληλη για φωτισμό και άλλες οικιακές χρήσεις.

Ο υδροηλεκτρικός σταθμός Λούρου είναι άνεξάρτητος από το εθνικό δίκτυον. Για λόγους γεωγραφικούς και οικονομικούς, το εργοστάσιον αυτό εξυπηρετεί με την παραγωγή του την Ήπειρο άποκλειστικώς.

Όλόκληρο αυτό το σύστημα των εργοστασίων ηλεκτροπαραγωγής, των υποσταθμών, των γραμμών μεταφοράς και διανομής, είναι το μεγαλύτερο τεχνικό έργο της ελληνικής ιστορίας, έπειτα από τα έργα των αρχαίων Άθηναιών επί της Άκροπόλεως. Είναι έργον της τελευταίας πενταετίας και εκόστισε παραπάνω από 3.500.000.000 νέες δραχμές. Τα χρήματα προήλθαν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από την άμερικανική βοήθεια και από τις Ιταλικές έπαινορθώσεις. Για την έκτελεσί του έδούλεψαν τεχνικοί από την Άμερική, Ιταλία, Γαλλία, Άγγλία μαζί με 5.000 περίπου Έλληνες μηχανικούς, εργάτας και υπαλλήλους. Η Δημοσία Έπι-

χείρησις Έξηλεκτρισμού είναι ένας οργανισμός άνεξάρτητος οικονομικώς και διοικητικώς, που διαχειρίζεται όλην αυτή την έθνική περιουσία δια λογαριασμόν του Κράτους και προς το συμφέρον του λαού. Δεν είναι ούτε κρατική υπηρεσία, ούτε ιδιωτική κερδοσκοπική επιχείρησις. Τα περισσέυματα που ένδοχομένως πραγματοποιεί από την πώλησι ηλεκτρικού ρεύματος, τα χρησιμοποιεί για την επέκτασι του έξηλεκτρισμού, για την κατασκευή νέων εργοστασίων που θα δώσουν φώς εις περισσότερες περιοχές και θα κινήσουν νέες βιομηχανίες. Και αυτοί οι σκοποί και τα «Θά», δεν είναι κενοί λόγοι, όπως συμβαίνει συνήθως, δυστυχώς, εις την Έλλάδα. Άρχισαν οι προκαταρκτικές εργασίες κατασκευής του μεγάλου υδροηλεκτρικού σταθμού Μέγδοβα, ισχύος 84.000 κιλοβάτ και θα άρχισή σε λίγο η κατασκευή του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου Πτολεμαΐδος. Είς τον τομέα του έξηλεκτρισμού, η χώρα μας τώρα δεν έχει να ζηλήψη τις πιο προωδευμένες χώρες του κόσμου.

Τι έκέρδισεν ο τόπος και ο καθένας μας από το Πρόγραμμα Έξηλεκτρισμού; Μόλις τον περασμένο Ιούλιο έτελείωσε η πρώτη φάσις του προγράμματος κατασκευών, και όμως τα ευεργετικά του άποτελέσματα είχαν άρχισή από το 1953. Οι κάτοικοι της περιοχής πρωτεύουσας, θυμούνται την άθλια κατάστασι που επικρατούσε τότε, τούς περιορισμούς καταναλώσεως ρεύματος και τον έλαττωματικό φωτισμό λόγω υπερχορτίσεως των άνεπαρκών εγκαταστάσεων της τοπικής Έταιρίας. Το 1953 άρχισε η λειτουργία του εργοστασίου Άλιβερίου και η Ηλεκτρική Έταιρία Άθηνών—Πειραιώς έγινε άμέσως ο πρώτος χονδρικός πελάτης της ΔΕΗ. Άγοράζει ρεύμα χονδρικώς από το έθνικό δίκτυον και το προσθέτει εις την παραγωγή των δικών της εργοστασίων. Από τότε, η πρωτεύουσα απέκτησε άφθονίαν ηλεκτρικής ενέργειας.

Είς την Θεσσαλονίκη η κατάσταση ήταν άνωπόφορη. Το εργοστάσιον της κρατικής εκμεταλλεύσεως ήταν άπληραϊσμένο και έχρειάσθη να εγκατασταθί εις το λιμάνι ένα άμερικανικό βοηθητικό πολεμικό σκάφος για να δίνη εις την πρωτεύουσα της Βορείου Έλλάδος την ηλεκτρική παραγωγή των μηχανών του. Το δίκτυον διανομής ήταν έλαττωματικό και έφθαρμένο και το ρεύμα έχανόταν. Ο φωτισμός ήταν μάλλον σκατεινός και μόνον η τιμή του ρεύματος προώδευε. Άλλά το εργοστάσιον του Άγρα έτέθη εις λειτουργίαν το φθινόπωρο του 1954 και η παραγωγή του διωχετεύθη εις την Θεσσαλονίκη. Το άπληραϊσμένο δίκτυον της πόλεως άντικατεστάθη με το πιο σύγχρονο δίκτυον και τώρα η Θεσσαλονίκη έχει ρεύμα άφθονο και φηνότερο.

Όλες οι μεγάλες και μεσαίες πόλεις και πολλές από τις μικρές, είχαν κάποιον ηλεκτροφωτισμό. Άλλά οι ιδιωτικές ηλεκτρικές εταιρίες των έπαρχιακών πόλεων, με τις παλαιές γεννήτριες και τα έλαττωματικά δίκτυα, έλειπου-

ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ, ΜΕ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΝ ΠΑΠΑ, ΒΗΚΕ ΝΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΗ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΣΤΙΓΜΗ ΠΟΥ Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΦΘΑΝΕΙ ΩΣ ΤΗΝ ΑΠΟΜΑΚΡΗ ΑΥΤΗ ΓΩΝΙΑ ΤΟΥΣ

ΡΕΥΜΑ ΥΨΗΛΗΣ ΤΑΣΕΩΣ ΔΙΟΧΕΤΕΥΕΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΙΟ ΑΠΟΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ. ΚΟΛΩΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΛΩΔΙΑ: ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Μία χαρούμενη επανάστασις γίνεται εις την ζωήν των χωριών και των πόλεων της Έλλάδος. Ο ηλεκτρισμός—δόφωτος και ευεργετικός εισβολεύς—κατακτά το ένα μετά το άλλο τα χωριά μας και αναστατώνει κυριολεκτικώς τη ζωή των οικογενειών. Άλλά, τι αναστάσις είναι αυτή η μετάβασις από το λυχνάρι και τη λάμπα του πετρελαίου εις τον ηλεκτροφωτισμό, από τα γαϊδουροκίνητα μαγγανοπήγαδα εις τηλεκτροκίνητο πότισμα, από τη φουρού εις την ηλεκτρική κουζίνα;

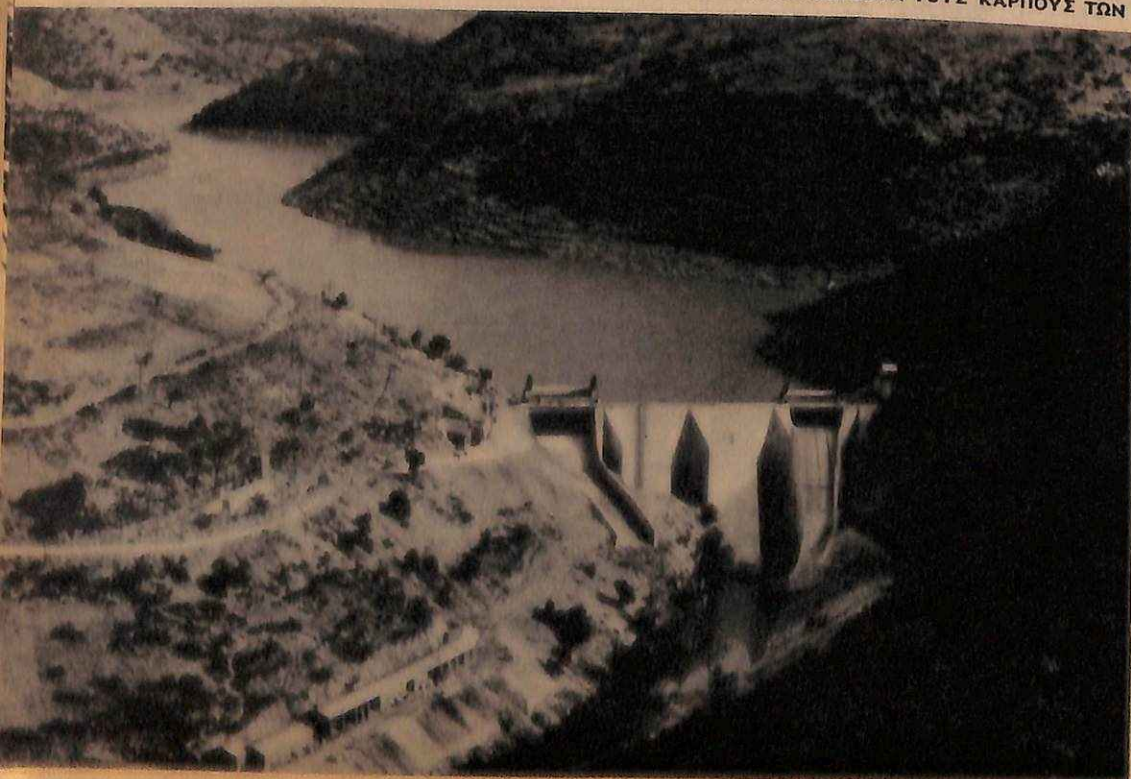
Αυτή την επανάστασι εναντίον της φτώχειας, της καθυστερήσεως και της άνεργίας, φέρνει εις την χώρα μας το Πρόγραμμα Έξηλεκτρισμού, του οποίου η πρώτη και σπουδαιότερη φάσις συνεπληρώθη ήδη έπιτυχώς. Τα πρώτα ευεργετήματα του μεγάλου αυτού έργου είναι αισθητά και έχουν αλλάξει προς το καλύτερο τη ζωή πολλών περιφερειών της χώρας. Όλοι γνωρίζομε τι είναι χωρίς ηλεκτρισμό το ελληνικό χωριό: μόνον οι ποιητάι το φαντάζονται όραιο. Πηγαίνετε τώρα να ίδήτε όποιοδήποτε από τα 300 χωριά που συνεδέθησαν με το εθνικό δίκτυον της Δημοσίας Έπιχειρήσεως Έξηλεκτρισμού. Έχει αλλάξει η όψις τους, φωτίζονται οι δρόμοι και τα μαγαζιά, τα λυχνάρια και οι λάμπες πετρελαίου των σπιτιών άντικατεστάθησαν από τα λευκά ηλεκτρικά φώτα. Το βράδυ τα παιδιά μελετούν τα

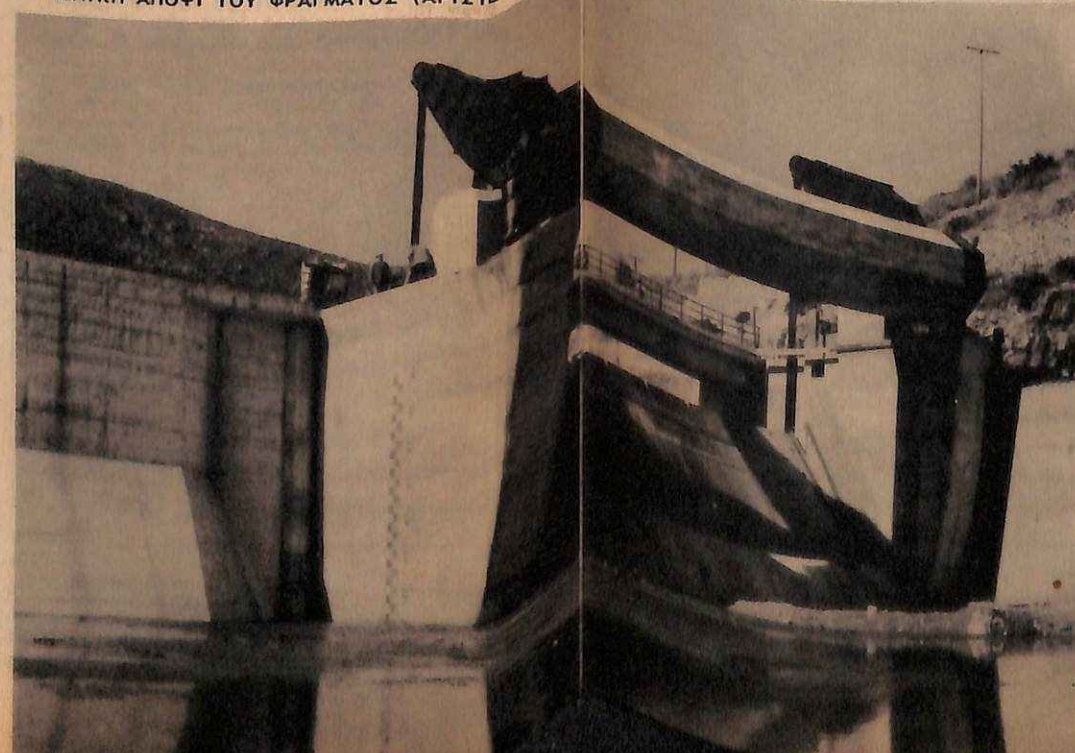
ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΩΤΑΓΩΓΗΣΕΩΣ: ΚΑΘΕΒΡΑΔΥ, ΟΤΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΚΥΜΑΝΤΗ Η ΘΑΛΑΣΣΑ, ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΥ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΟΡΤΑΣΙΜΗ ΟΨΙ, ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΕΠΕΡΑΤΩΘΗΣΑΝ ΤΑ ΕΡΓΑ

ΤΑ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΛΑΔΩΝΟΣ ΕΧΟΥΝ ΑΡΧΙΣΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΙΔΟΥΝ ΤΟΥΣ ΚΑΡΠΟΥΣ ΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ (ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΚΑΙ Ο ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ ΟΧΘΗΣ (ΚΑΤΩ)

γούσαν υπό δρους δυσμενεστάτους τεχνικώς και οικονομικώς. Έτσι, ο φωτισμός των επαρχιακών πόλεων ήταν και ελαττωματικός και ακριβός. Τώρα, όμως, τριάντα και πλέον επαρχιακές έταίριες συνεδέθησαν με το εθνικό δίκτυον. Άγοράζουν χονδρικώς ηλεκτρικὴν ἐνέργεια τῆς Δ.Ε.Η., εἰς τιμὴν ἀσυγκρίτως χαμηλότερην ἀπὸ τὸ δικό τους κόστος παραγωγῆς.

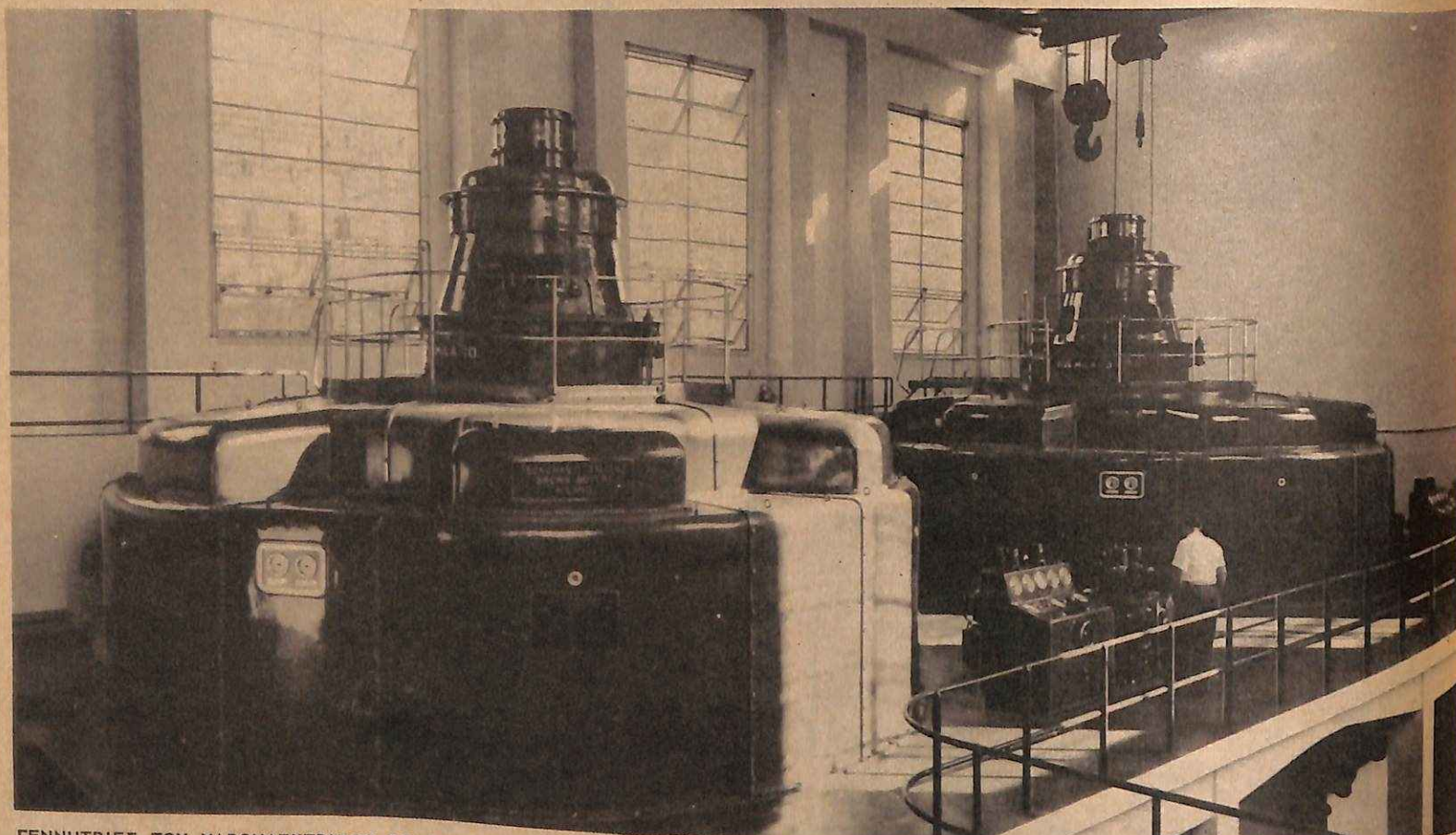
Ἄλλὰ ἡ ἀληθινὴ ἐπανάστασις ἐγένετο εἰς τὰ χωριά καὶ τῖς μικρὰς κοινότητες. Κανένας ἰδιώτης ἐπιχειρηματίας δὲν ἤμπορεῖ—ἐκτός ἀν θέλῃ νὰ χάριση τὰ χρήματά του—νὰ δώσῃ ἠλεκτρισμὸν εἰς τῖς μικρὰς κοινότητες κάτω τῶν 5.000 κατοίκων. Διότι ἡ κατανάλωσις ἐνέργειας εἰς τῖς μικρὰς κοινότητες εἶναι μικρὴ καὶ περιορισμένη εἰς ὀλίγες ὥρες τῆς ἡμέρας μόνον. Τὸ ἑλληνικὸ χωριὸ δὲν εἶχε καμμίαν ἐλπίδα νὰ ἀποκτήσῃ ἠλεκτρισμὸν. Καὶ ἡ ἑλλειψὶς ἠλεκτρισμοῦ εἶναι μία ἀπὸ τῖς αἰτίαι τῆς φυγῆς τῶν χωριῶν πρὸς τῖς πόλεις. Τώρα, τὸ πάντοτε ἀδικημένο καὶ παραμελημένο χωριὸ εὐνοεῖται καὶ παίρνει ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η. ρεῖμα φηγνότερο ἀπὸ τῖς περισσότερες πόλεις.

Ἡ ἐπέκτασις τοῦ δικτύου διανομῆς εἰς τὰ χωριά εἶναι ἡ πῖο χαρούμενη ἐργασία τοῦ ὅλου Προγράμματος Ἐξηλεκτρισμοῦ. Ἀρχισε πολὺ σιμὰ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1954 μετὰ τὴν συνδεσὶ δύο χωριῶν, τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τῆς Ἠπείρου καὶ τοῦ Ἁγὰ τῆς Μακεδονίας. Ἀλλὰ καθε μῆνα συνεδέοντο περισσότερα χωριά καὶ σήμερα πα-

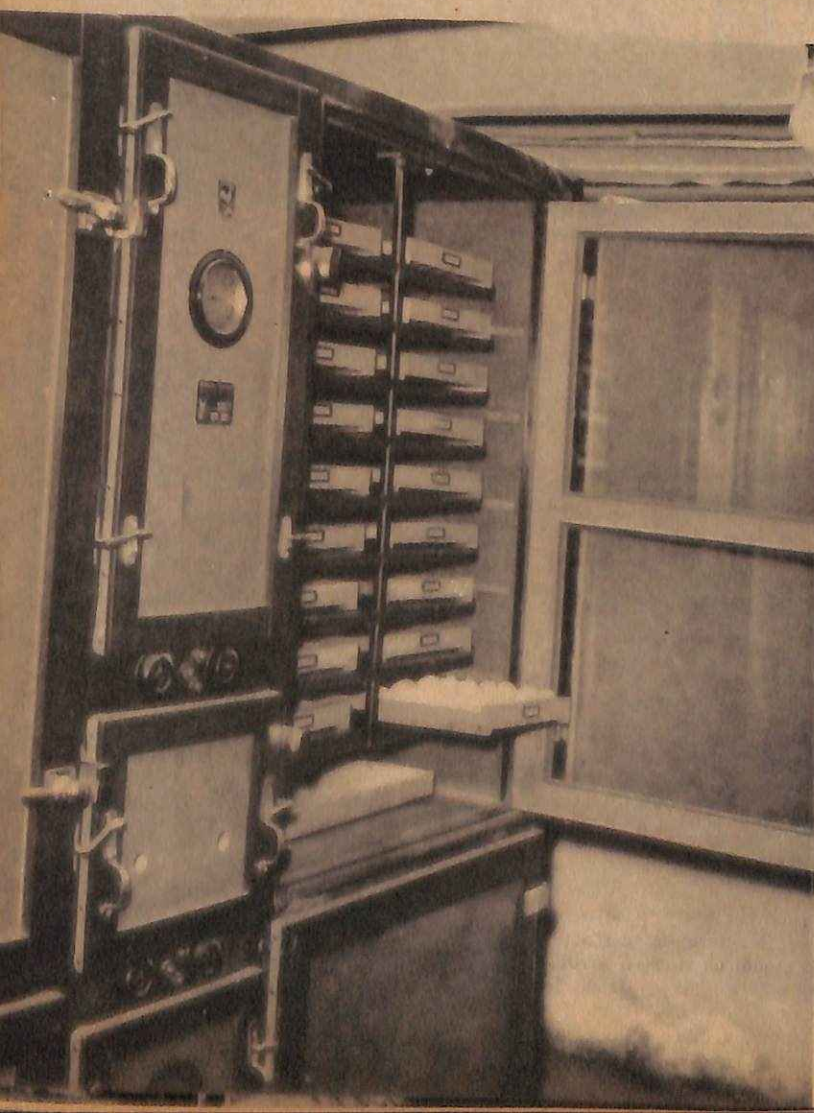
ραπάνω ἀπὸ τριακόσιες κοινότητες, ἀπολαμβάνουν τὰ ἀγαθὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Κάθε συνδεσις χωριοῦ εἶναι ἓνα πανηγύρι, μία μικρὴ ἱστορικὴ ἐπανάστασις.

Μία ἄλλη σπουδαία ἀποψὶς τῆς ἐπέκτασως τοῦ ἐθνικοῦ δικτύου πρὸς τὴν ὑπαίθρου εἶναι ὁ ἐξηλεκτρισμὸς τῶν ποτισμάτων καὶ ἄλλων γεωργικῶν ἐργασιῶν. Ἡ Δ.Ε.Η. ἔχει ἓνα εἰδικὸ ἀρδευτικὸ τιμολόγιο, τόσο φθινὸ, ὥστε οἱ καλλιεργηταὶ κερδίζουν πολὺ. Ἐπὶ πλεον, μετὰ τὴν ἀφθονίαν καὶ τὴν χαμηλὴν τιμὴν τοῦ ἀρδευτικοῦ ρεῖματος, γίνεται τώρα τεχνικὸς ἐνκολωτάτης καὶ οἰκονομικὸς συμφέρουσα ἡ διανομὴ νέων πηγῶν. Ἐτσι, πολλὰς περιοχὰς θὰ λύσουν εὐκόλως τὸ ζωτικώτατο πρόβλημα τῶν ποτισμάτων καὶ θὰ αὐξήσουν πολὺ τὴν παραγωγὴν τους.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα υπάρχουν πολλὰς αἰτίαι παραπόνων καὶ αὐτοκατακρίσεως. Εἴμεθα καθυστερημένοι ἐναντὶ τῶν ξένων εἰς πολλὰ θέματα, ἐνῶ ἐσπαταλήσαμε πολὺν χρόνον εἰς διαφόρους τομείας τῆς ἀνασυγκροτήσεως χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἐπὶ τέλους, ὑπάρχει καὶ ἓνας τουλάχιστον τομεὺς ὅπου πραγματικὰ προωθεύσαμε μετὰ ραγδαίον ρυθμὸν, ὁ ἐνεργειακὸς τομεὺς. Ἀπεκτίσαμε ἐντὸς πέντε ἐτῶν ἓνα ἠλεκτρικὸν σύστημα ποῦ εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῆς τεχνικῆς. Καὶ τώρα, αὐτὸ τὸ σύστημα ἐμπρεάζει σιγά-σιγά ὅλους τοὺς ἄλλους τομείας τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ προωθεῖ τὴν χώρα μας πρὸς ἀνώτερα ἐπίπεδα πολιτισμοῦ καὶ οἰκονομικῆς εὐημερίας.

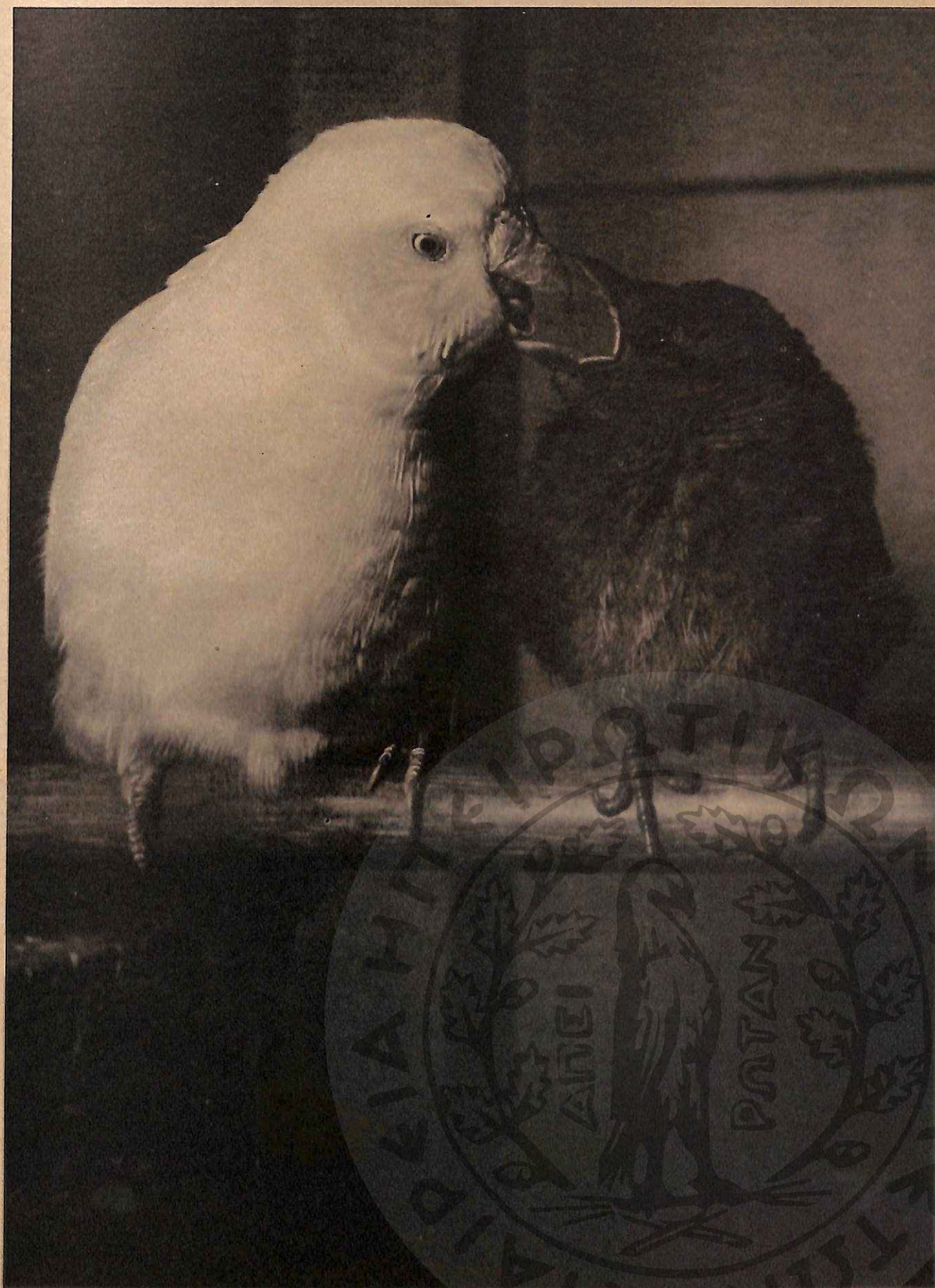

ΓΕΝΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΥΔΡΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΡΑ, ΠΟΥ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΥΔΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΒΟΔΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΟΣΤΡΟΒΟΥ

Το πατροπαράδοτο πανέρι, τὰ λίγα ἄχυρα καὶ ἡ κόττα πού κλωσσάει τὰ αὐγά της —τί μαγευτική εἰκόνα γιὰ τοὺς ρωμαντικούς πού βλέπουν τὴν ἀγροτική ζωὴ σὰν ποίηση καὶ σὰν φυγὴ ἀπὸ τὴν πολύβουη καὶ πυρετώδη κίνησι τῶν πόλεων! Μόνον ὅσοι ἔχουν ζήσει ἀπὸ κοντὰ τὸν μόχθο τῶν ἀγροτῶν μποροῦν νὰ κατανοήσουν τί σημασία ἔχουν μηχανές, ὅπως αὕτῃ ἡ ἠλεκτρικὴ ἐκκολαπτικὴ (ἀριστερά). Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι στὸ μέλλον θὰ γενικευθοῦν αὐτές οἱ εὐεργετικὲς μηχανές καὶ ὅτι κάποιος δημοσιογράφος θὰ σημειώσῃ κάτω ἀπὸ τὴν φωτογραφία τῆς κόττας: «Ἀναπαραγωγὴ παλαιᾶς σχολῆς — τῶν ἀρχῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος...»

ΣΤΙΓΜΕΣ

Αὐτὸ τὸ σπουργιτάκι ἔπεσε μιά μέρα ἀπ' τὴν καμινάδα στὸ στίτι τῆς Μισέλ. Εὐτυχῶς τὸ τζάκι δὲν ἦταν ἀναμμένο. Ἡ Μισέλ τὸ πήρε ἀμέσως, τὸ βάφτισε Σούτυ, τοῦδωσε ψωμί καὶ γάλα καὶ τὸ βάλε στὸ ἴδιο κλουβὶ μὲ τὰ ὀκτὼ πιτσούνια της —γιὰ νὰ δῇ πὼς θὰ τοῦ φερθοῦν. Ἐκεῖνα τὸ πλησίαζαν ἕνα - ἕνα καὶ τοῦκαναν χαρὲς καὶ χάρδια, γουργουρίζοντας στοργικά... Τώρα ὁ Σούτυ μεγαλώνει καὶ παχαίνει ἀμέριμνος. Στὸ κλουβὶ τῆς Μισέλ ἔχουν καταργηθῇ, ὅπως φαίνεται, οἱ φυλετικὲς διακρίσεις, πού υπάρχουν, δυστυχῶς, στοὺς ἀνθρώπους

Χωρίς αμφιβολία, ή γοητευτικότερη μορφή του κινηματογράφου στα 60 πρώτα χρόνια της ζωής του υπήρξε η Γκρέτα Γκάρμπο. Από τα 1925 ως τα 1940 κυριάρχησε απόλυτα στη παγκόσμια οθόνη χάρις στην τέχνη της, την προσωπικότητά της και το μαγνητισμό της. Η επωνομασία «θεία Γκρέτα», τη συνοδεύει ακόμα και μετά την αποστράτευσί της

Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΛΥΜΙΕΡ, ΟΙ ΕΦΕΥΡΕΤΑΙ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΕΝΑ “ΠΑΙΔΙ-ΘΑΥΜΑ,, ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΞΗΝΤΑ ΧΡΟΝΩΝ

Τώρα που ο κινηματογράφος κλείνει τα εξήντα του χρόνια, ενρωτήση κανείς έναν από τα εκατομμύρια των φίλων του τί ακριβώς είναι, δεν θα ξέρη να δώσει μια καθωρισμένη απάντηση. “Αν είναι ελλικρινής, μπορεί ν’ απαντήσει πώς, γι’ αυτόν τουλάχιστον, αντιπροσωπεύει δυο ώρες φυγής σ’ έναν φανταστικό κόσμο. “Αν θελήσει να περιπλέξη τα πράγματα, θ’ αρχίσει να μιλάει για «μοντάζ» και συμμετοχή του θεατή και για την τέχνη του μέλλοντος, την μόνη ικανοποιητική, την μόνη πλήρη, τον κινηματογράφο δηλαδή χωρίς τα σύνορα της μασούρας κορνίζας που περιδένει την οθόνη, χωρίς καν την οθόνη! Τον κινηματογράφο που ώνειρεύθηκε ο “Αϊζενστάιν, που θα είναι ο αντικατοπτρισμός της πραγματικότητας μέσα από το πρίσμα του ανθρώπου, του καλλιτέχνη.

Όμως... πριν από εξήντα χρόνια, ο κινηματογράφος ήταν ένα παιχνίδι για μικρά παιδιά! “Επειτα έγινε παιχνίδι για μεγάλους, αλλά παιχνίδι χωρίς τιμή κι’ υπόληψη, κάτι λιγότερο από την τηλεόραση σήμερα, κάτι περίπου σαν το «βαριετέ» της γειτονιάς. Τον κινηματογράφο, στην αρχή της Ιστορίας του, μάς τον έδωσε με ασύγκριτη χάρη ο Ρενέ Κλαίρ στο «Σιωπή είναι χρυσός». “Ήταν παράλογος, σπασμωδικός και κακόγουστος. “Ιστορίες —δταν άρχισε να θέλη να διηγηθεί μικρές έστω Ιστορίες— αλλοπρόσαλλες, υπερβολικά άστείες, ή υπερβολικά τραγικές, ιστίς όποιες ή εξαλλοσύνη των κινήσεων αντικαθιστούσε την έλλειψη των λόγων. Καί, μέσα στην αϊθουσα όπου προβολόταν το φίλμ, μία κουρασμένη πιανίστα συνόδευε το θέαμα με ένα γνωστό κομμάτι της εποχής.

ΤΟ ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΟ «ΤΡΙΟ» ΤΟΥ ΒΩΒΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ: Ο ΤΣΑΡΛΙ ΤΣΑΠΛΙΝ, Η ΜΑΙΡΗ ΠΙΚΦΟΡΝΤ ΚΑΙ Ο ΝΤΟΥΓΚΛΑΣ ΦΑΙΡΜΠΑΝΚΣ (ΠΑΤΕΡΑΣ) «ΠΑΙΔΙΑΡΙΖΟΥΝ» ΣΕ ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1919

“Ήδη όμως προχωρήσαμε πολύ. Γι’ αυτό ας ρίξουμε πρώτα μία ματιά σε μερικά γεγονότα και στις χρονολογίες τους:

1832.—Ο Βέλγος “Ιωσήφ Πλατώ εφευρίσκει το πρώτο μηχανήμα κινουμένων σχεδίων, το ΦΕΝΑΚΙΣΤΙΣΚΟΠΙΟ. Το 1851 κατορθώνουν να προβάλουν σκίτσα (τύπου Μίκυ - Μάους) σε οθόνη.

1853. —Οι Κλωντέ, Ντυπόν, Ντυμπόσκ εισάγουν φωτογραφίες αληθινών αντικειμένων στα Φενακισκίπια. Το 1878, ο “Αγγλος Μάυ Μπρίτζ παίρνει τα πρώτα διαδοχικά «ένσταντανέ» ενός αλόγου που καλπάζει.

1882. —Ο Γάλλος φυσιολόγος “Ετιέν Μαρέυ «εγυρίζει» ταινία με το «φωτογραφικό τουφέκι» του και τον ΧΡΟΝΟΦΩΤΟΓΡΑΦΟ του. Το 1888, ο “Εμίλ Ρευνώ, (εφευρέτης, το 1877, του ΠΡΑΞΙΝΟΣΚΟΠΙΟΥ), το τελειοποιεί και δημιουργεί το ΟΠΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ που προβάλλει κινούμενα σχέδια στο Μουσείο Γκρεν (1892 — 1900).

1888. —Στις 25 “Οκτωβρίου, ο Μαρέυ παρουσιάζει στην “Ακαδημία των ΧΡΟΝΟΦΩΤΟΓΡΑΦΟ του με ταινία —την πρώτη σύγχρονη κινηματογραφική μηχανή. Το 1889, ο “Εδίσων, που προσπαθούσε να κινήσει την φωτογραφία από το 1887, έμπνέεται από την μηχανή του Μαρέυ και κατασκευάζει τον ΚΙΝΗΤΟΓΡΑΦΟΝ του με διάτρητη ταινία του σημερινού μεγέθους Στάνταρντ. 1891. —Ο Ζωρζ Ντεμενύ, βοηθός του Μαρέυ, κινηματογραφεί σε πρώτο πλάνο ένα πρόσωπο που φωνάζει «Ζήτω ή Γαλλία!» και κάνει δημόσιες προβολές με το ΦΩΝΟΣΚΟΠΙΟ του.

1894. —Ο “Εδίσων ρίχνει το ΚΙΝΗΤΟΣΚΟΠΙΟ στο εμπόριο και οι

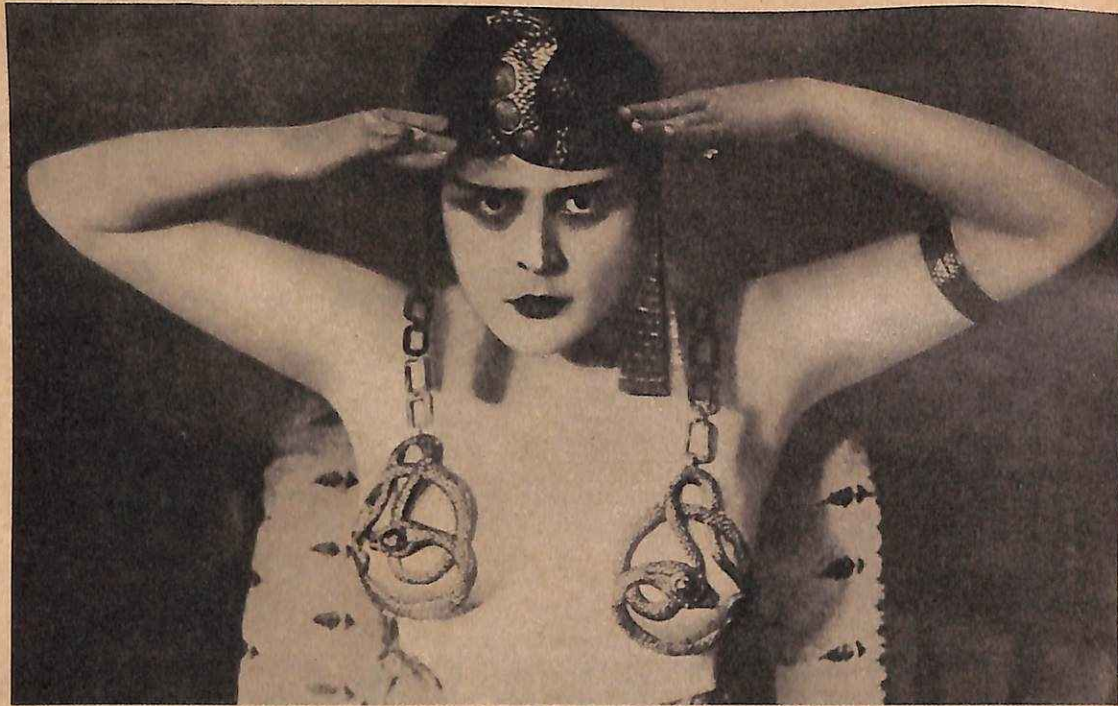
ταινίες του ξετυλίγονται μέσα σ' ένα κιβώτιο για ένα μόνον θεατή. Ο Λυμιέρ αγοράζει ένα Κινητοσκόπιο και επιζητεί να προβάλει τις ταινίες σε όθνη.

22 Φεβρουαρίου 1895.— Πριν ακριβώς εξήντα χρόνια γίνεται στο Κλίντον του Νιού-Τζέρσεϊ, η πρώτη κινηματογραφική παράσταση με ταινίες του "Εδίσων που προβάλλονται σε όθνη. Στις 22 'Απριλίου γίνονται οι πρώτες παραστάσεις του ΠΑΝΟΠΤΙΚΟΝ ΛΕΙΨΘΑΜ στη Νέα Υόρκη και το φθινόπωρο γίνεται η πρώτη ευρωπαϊκή παράσταση στο Βερολίνο από τον Σκλαντανόσκι. Τον Δεκέμβριο αρχίζουν, στο «Γκραν Καφέ» στο Παρίσι, οι προβολές του Κινηματογράφου Λυμιέρ και η μηχανή, που είχε ήδη πάρει το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τον Φεβρουάριο του 1895, είναι τόσο ανώτερη ώστε η επιτυχία της είναι συντριπτική. Μία εφημερίδα της εποχής αναφέρει το γεγονός και τελειώνει με τα εξής λόγια:

«...Τό έργον των κ.κ. Αύγουστου και Λουδοβίκου Λυμιέρ θα είναι ένα αληθινό θαύμα, αν κατορθώσουν να ελαττώσουν —διότι φαίνεται άπίθανον να μπόρουν ποτέ να εξεφανίσουν τελείως— το τρεμούλιον που παρατηρείται στα πρώτα πλάνα».

Και, στις 28 Μαΐου 1896, γυρίστηκε το πρώτο φιλμ έπικάϊρων, στη Μόσχα, όταν έστέφη ο Νικόλαος Β' Τσάρος Πασών των Ρωσίων, με όπερατέρ τον Γάλλο Φρανσίς Ντουμπλέ, βοηθό των αδελφών Λυμιέρ.

«Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟ ΣΩΜΑ» ΗΤΑΝ Η ΑΝΝΕΤ ΚΕΛΛΕΡΜΑΝ, ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΥΜΒΗΣΕΩΣ ΚΑΙ... ΤΩΝ ΤΟΛΜΗΡΩΝ ΣΚΗΝΩΝ

Η ΠΡΩΤΗ «ΒΑΜΠ»: Η ΤΕΝΤΑ ΜΠΑΡΩΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ (1917). Ο ΟΡΟΣ ΒΑΜΠ (ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΜΠΙΡ = ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ) ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΙΣ ΓΟΗΣΣΕΣ ΠΟΥ «ΜΑΓΝΗΤΙΖΑΝ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΣΤΡΕΦΑΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥΣ...»

Η φτώχεια της κινηματογραφικής προϊστορίας θυμίζει έλλο και περισσότερο την τηλεόραση και τις συνθήκες με τις οποίες σήμερα οι νέοι στην Αμερική νοικιάζουν παλιά γκαράζ και έλεεινές μηχανές για να γυρίσουν τα φθηνά φιλμ που έλ-

πίζουν να πουλήσουν στον επίσημο οργανισμό τηλεόρασης. Την εποχή εκείνη δηλαδή, η κατάσταση των ξένων στούντιο θυμίζει λίγο... Ελλάδα. Όταν ήθελαν φως, πήγαιναν στον ήλιο, όταν ήθελαν σκοτάδι, περίμεναν να νυχτώσει, και το μελόδραμα έδινε και έπαιρνε.

Στην Καλιφόρνια, εν τώ μεταξύ, (στο Χόλλυγουντ, όπως ονομάστηκε γενικά η περιοχή των κινηματογραφικών παραγωγών της Αμερικής), γυριζόταν η πρώτη ταινία με υπόθεσι, με σενάριο δηλαδή γραμμένο και με το απαραίτητο από τότε «κινηγητό» και το «γκρό-πλάν» του τέλους. Κατόπιν, ενώ οι διάφοροι «Φαντομά» τρομοκρατούσαν το Παρίσι, το Χόλλυγουντ γύριζε «Τα κατορθώματα της Έλαινας», τους «Κινδύνους της Παλίν» και τα «Μυστήρια της Νέας Υόρκης», όλα με την Πέρλ Χουάιτ. Ο Μάκ Σέννετ πάλι, στις κωμωδίες του, παρουσίασε δ-

λους τους τύπους του κινηματογράφου: τον «χοντρό», τον «λιγνό», τον «μουσάτο», τον «υπναρά», τον «εμορφονιό». Όλοι αυτοί έπαιζαν ατοχεδιάζοντας έμπρός στον φακό προσπαθώντας να κατακτήσουν μια άθωα «ένζενυ» ή μια «γόησσα» υπερβολικά δαμμένη, την «εάμ φατά», την «Βάμπ». Ποιός να τώλεγε τότε πως αυτοί οι δύο γυναικείοι τύποι θα έγραφαν τα ωραιότερα κεφάλαια της κινηματογραφικής μυθολογίας, που έμεις σήμερα, παιδιά του νεορεαλισμού και όρκισμένοι έχθροί του «ευνετισμού», διαβάσαμε σαν κάτι το τελείως φανταστικό. Πράγματι, ποιος πιστεύει σήμερα πως η Γκλόρια Σβάνσον είδε φοιτητάς να διασχίζουν το δρόμο σέρνοντας για να την πλησιάσουν και να φιλήσουν την άκρη του φουστανιού της; Πώς όταν κηδεύτηκε ο Ροδόλφος Βαλεντίνο (γιατί βέβαια η είδωλολατρεία δεν περιορίστηκε στις γυναίκες) χι-

Η ΜΑΡΛΕΝ ΝΤΗΤΡΙΧ, Η ΑΓΕΡΑΣΤΗ «ΜΟΙΡΑΙΑ» ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΩΝ ΚΑΜΠΑΡΕ, ΟΠΩΣ ΕΜΦΑΝΙΖΟΤΑΝ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΦΗΜΟ «ΓΑΛΑΖΙΟ ΑΓΓΕΛΟ» (1929)

ΣΗΜΕΡΑ Η ΜΑΙΡΙΛΥΝ ΜΟΝΡΟΕ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΡΙΓΗ ΜΕ ΤΟ ΜΙΣΑΝΟΙΧΤΟ ΣΤΟΜΑ ΤΗΣ, ΤΑ ΜΙΣΟΚΛΕΙΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΚΑΜΠΥΛΕΣ ΤΗΣ. ΘΑ ΤΗ ΘΥΜΑΤΑΙ ΟΜΩΣ ΚΑΝΕΙΣ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ 40 ΧΡΟΝΙΑ;

λιάδες θαυμαστές του έσχιζαν τα φορέματά τους στον δρόμο ουρλιάζοντας από άπελπισία;

Τα χρόνια εκείνα, η Μαίρη Πίκφορντ ήταν η «εάθω», η Γκλόρια Σβάνσον η «εγάτα», ο Ντούγκλας Φαίρμπανκς ήταν ο «ήρωας» και ο Ούίλλιαμ Χάρτ ήταν ο «εγαλάνος».

Σ' αυτόν τον τελευταίο θάπρεπε να σταματήσουμε λιγάκι. Στη σειρά των τύπων των ηρώων που δημιούργησε ο αμερικανικός κινηματογράφος, ο «εκάου-μπύ» μπορεί ίσως να θεωρηθεί ο πιο σημαντικός. Ο θαρραλέος νέος με το κοκκαλιάρικο σώμα, τα πανύψηλα πόδια και τα γαλανά μάτια που κυνήγησε τους 'Ινδιάνους και στερώνωσε την κυριαρχία των λευκών στη Βόρειο Αμερική, ήταν και είναι ακόμα ο αγαπημένος μικρών και μεγάλων θεατών του κινηματογράφου. Πρώτος στην σειρά ήταν ο Μπρόντσο Μπίλλ που ανέβα-

σε στην όθνη την γοητεία του πλατύγυρου καπέλλου και του αλάθπου «λάσσο». Κατόπιν ήρθε ο Τόμ Μίξ με το περίφημο άλογό του που τον έσπρωχνε πονηρά, στο τέλος κάθε ταινίας, στην αγκαλιά της συγκινημένης ηρώιδος. Ο Ούίλλιαμ Χάρτ με τα περίεργα μισόκλειστα μάτια, με δυο πιστόλια συγχρόνως, άνοιξε διάπλατα τις πόρτες του μαγικού Φάρ Ουέστ στην κινηματογραφική τέχνη με σκηνοθέτη τον Τόμας 'Ινς. Ο κινηματογράφος από τότε δεν έπαψε να εκμεταλλεύεται —και με πόση τρυφερότητα!— τα αιώνια θέματα της νεαρής χώρας σε περιπέτειες στις οποίες έλλο και ανανέωνε τα κυριότερα επεισόδια της σύντομης ιστορίας της. Οι ξύλινες πολιτείες με τα «σαλούν», τους δηρικούς καυγάδες, τους «ερερίφδες» και τις πιανόλες, τις ταχυδρομικές εμαξέδες και τους πρώτους σιδηροδρόμους, τους «εκακούς» και τις «εάθω»,

τα πιστόλια και τις επιθέσεις των Έρυθροδέμων, δεν έπαψαν να είναι η ιδεώδης πατρίδα όσων όνειρεύονται ακόμη την περιπέτεια. Και, τελευταίος πιστός της μεγάλης παραδόσεως, της παραδόσεως των γαλανών παλληκαριών, ο Γκάρι Κούπερ!

Η ΚΕΛΛΕΡΜΑΝ ΤΟΥ 1955 ΕΙΝΑΙ Η ΕΣΤΕΡ ΟΥΪΛΙΑΜΣ. ΚΑΙ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΠΟΖΑ (ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ) ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΚΑΤΟΧΟ ΤΗΣ ΤΟΥ 1916

Η «ελευκή αυτή μετάφρασι του ούρανού», όπως χαρακτήρισε κάποιος τα μάτια του στον άσπρόμαυρο κινηματογράφο, είναι και σήμερα ο αντιπροσωπευτικός τύπος του άγνού και γεναίου, ντροπαλού με τις γυναίκες, άνικητου με τους άνδρες, αγαπημένου κάθε γιαγιάς και κάθε εγγονής του βασιλείου των κινηματογραφοφίλων.

Παράλληλα, είχαμε τον Φαντομά, τον Ζουντέζ, τον Ζορρό. Τον «μοιραίο άνδρα», τον Βαλεντίνο, τον φλογερό 'Ιβάν Μοζούκιν, τον ρωμαντικό Πιέρ Ρισάρ-Βίλμ, τον «Ελντίνο» Σάρλ Μπουαγιέ με τα κατάρμαυρα μάτια, τον «εραίο» Τζών Μπάρρυμορ, τον αξιολάτρευτο Ντούγκλας Φαίρμπανκς, που πηδούσε σε μπαλκόνια και χτυπιόταν με χίλιους για ένα φίλι της Μαίρης του, —της Μαίρης Πίκφορντ, φυσικά!

Για τον περισσότερο κόσμο, άλλωστε, η ιστορία του κινηματογράφου, μέχρι τουλάχιστον τον τελευταίο πόλεμο, ήταν η ιστορία των «εστάρ».

Η Μάρλεν Ντήτριχ, ξανθή, μυστηριώδης. Η Τζέιν Κράουφορντ, νέα, ζωηρή, λίγο πικραμένη. Η Έντβιζ Φεγιέρ, κυρία ως την άκρη των νυχιών της. Η Πόλα Νέγκρι θαρραλέα και θερμή. Η δμορφη Φραντσέσκα Μπερτίνι με τα γαλανά μάτια, τα κατάρμαυρα μαλλιά και το μεγάλο δραματικό ταλέντο. Η εθασίλική τίγρις όπως ονόμαζαν την Πίνα Με-

Η ΛΕΣΛΥ ΚΑΡΟΝ ΣΕ ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΜ «Σ' ΕΡΩΤΕΥΘΗΚΑ ΣΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΜΟΥ». Η ΧΑΡΙ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΘΥΜΙΖΕΙ ΤΗΝ ΜΑΡΛΕΝ

ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ ΑΛΛΑΖΟΥΝ, ΟΧΙ... ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ! Η ΜΑΝΤΛΕΝ ΚΑΡΟΛ (1955) ΒΑΖΕΙ ΤΟ ΧΕΡΙ ΣΤΗ ΜΕΣΗ, ΕΠΙΔΕΙΚΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΔΑΚΤΥΛΙΑΔΙ ΤΗΣ —ΟΠΩΣ ΚΑΙ Η ΜΠΕΡΤΙΝΙ, ΠΡΙΝ ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΓΚΛΟΡΙΑ ΣΒΑΝΣΟΝ (1925) ΚΑΙ Η ΑΒΑ ΓΚΑΡΝΤΝΕΡ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΣΑΓΗΝΕΥΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

ΔΥΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ: Η ΚΛΑΡΑ ΜΠΟΥΟΥ —ΣΒΗΣΜΕΝΟ— ΚΑΙ Η ΛΟΛΟΜΠΡΙΓΚΙΤΑ —ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

νικέλλι. 'Η σπαρρακτική Ζάν ντ' 'Αρκ του Ντράγιερ, η άξεχαστη Φαλκονέτι. 'Η καμπυλώδης Μαϊού Ουέστ, η εύθυμη Κάρολ Λόμπαντ, η απροσπέλαστη Κάθριν Χέμπτον με το αγορίστικο περπάτημα. Καί από τις νεώτερες, η άξεχαστη Ντανιέλ Νταριέ του «Μάγιερλινγκ», η Μισέλ Μοργκάν με το πεντακάθαρο βλέμμα, η Μισλίν Πρέλ στα «Φλογισμένα Νειάτσ».

Καί άλλες ακόμη. 'Η Μπέττυ Νταϊνίς που είναι ακόμη μία μεγάλη ήθοποιός, η πεταχτή Κλωντ Κολμπέρ, η 'Ιγκριντ Μπέργκμαν με το λαμπρό παρελθόν και το αδέσαιο μέλλον. 'Η Λάνα Τάρνερ που έκανε την λέξι εσούετερ» την πιο προκλητική του αγγλικού λεξικού, η 'Αβα Γκάρντνερ που γοήτευσε όλους τους «τορρέρος» της 'Ισπανίας. Καμιά όμως μέχρι σήμερα δεν έγινε θρύλος σαν τη Γκρέτα Γκάρμπο. Την αγαπούσαν όλοι, άνδρες και γυναίκες. 'Ηταν η ιδεώδης έρωτευμένη, η ιδεώδης βασίλισσα, η ιδεώδης μητέρα, στο «Σάρξ και Διάβολος», στην «Χριστίνα της Σουηδίας», στην «'Αννα Καρένινα». 'Εφερε στη μόδα τις Σουηδέζες και η λέξις «θεία» έπαψε να θυμίζει την αδελφή του πατέρα σας. Μαζί της, στέκουν ακόμη, εκεί ψηλά στον 'Ολυμπο, μερικοί ακόμη. 'Ενας απ' αυτούς είναι ο Τσάρλι Τσάπλιν, ένας άλλος είναι ο Μίκυ Μάους!

Καί πόσους ξεχνάμε σ' αυτή την απάριθμησι!.. Τους «σκληρούς» όπως ο Πάλ Μιούνι, ο Κάγκνεϋ, ο Ρόμπινσον. Τους «ήρωικούς» όπως ο 'Ερρολ Φλύνν, ο Μπάρτ Λάνκαστερ... τους «κομψούς» όπως ο Κάρυ Γκράντ, ο Μανζού, ο Φράνσοτ Τόουν, ο Ούιλλιαμ Πάουελ...

Σήμερα, ο κινηματογράφος προσπαθεί να μάς πείσει πως οι ήρωές του είναι απλοί άνθρωποι και οι διαφημιστάι μάς μιλούν γιά το νοικοκυριό και τα παιδιά των αστέρων. 'Εχουν δίκιο. Γιατί αν θέλουν να καταργήσουν την βασιλεία των «αστέρ», υπάρχει άλλος τρόπος: ο κινηματογράφος των ανωνύμων, των παιδιών του «Σούσια» και των εργατών του «Κλέφτη Ποδηλάτων». Πάντα όμως θα ξεχωρίζουν οι προσωπικότητες. Κι' έπειδή ο σκηνοθέτης, ο συγγραφέας και οι άλλοι δημιουργοί των ταινιών μένουν άορατοι, ο κόσμος δεν θα πάψει ποτέ να ζητά την μαγεία και τον ήρωα... Κι' ίσως πρέπει να όμολογήσωμε πως αυτό είναι κάτι που δεν μάς προσφέρει ο σημερινός κινηματογράφος. Γιατί τον ήρωα τον έπνιξε είτε το «θέαμα», το χρώμα, ο ήχος, το Σινεμασκόπ, είτε, πολύ σπανιότερα, η τέχνη, όπως σε μερικές ταινίες σαν κι' αυτές που αναφέραμε παραπάνω.

'Η μεταπολεμική όμως εποχή είδε και έναν άλλον νεωτερισμό: τις λεγόμενες «συμπαγωγές» στις οποίες πολλές χώρες συνεργάζονται και οι ήθοισοι μιάς ταινίας αντιπροσωπεύουν περισσότερο από πέντε ή έξι εθνικότητες. Με την δοήθεια του εντουμπλάζ» της φωνής που δοηθεί τον Κάγκνεϋ να εξομολογείται τον έρωτά του με την προφορά του Μωρίς Σεβαλιέ, ο κινηματογράφος χάνει κάθε μέρα και κάποιο απ' τα σύνορά του. Οι επιδράσεις από τις διάφορες χώρες πού, πριν από τον πόλεμο, δεν είχαν —τουλάχιστον ως αυτό το σημείο— τόσες έπαφες, πλουτίζουν την εθνική παραγωγή της κάθε χώρας, ενώ, συγχρόνως, τα διάφορα διεθνή κινηματογραφικά φεστιβάλ μάς γνωρίζουν μακρινές περιοχές και παράξενα ήθη. Πέρασε πιά η εποχή που κινηματογράφος έσημαινε Χόλλυγουντ, Παρίσι, Βερολίνο, Στοκχόλμη. 'Ο αγγλικός κινηματογράφος, με την «Σύντομη Συνάντησι», τον «'Ερρίκο Ε'», το «Διαβατήριο γιά το Πίμλικο», αποτελεί πιά έναν σημαντικό παράγοντα της κινηματογραφικής παραγωγής όλου του κόσμου. Στο Πάνθεον των αστέρων, έχουν πάρει ξεχωριστές θέσεις ο 'Αλεκ Γκίννες, ο Μάικελ Ρεντγκρέβ, ο Πήτερ Ούστίνωφ, ο Ράλφ Ρίτσαρντσον, ο Λώρενς 'Ολιβιέ, η Βίβιαν Λή... Κινηματογραφήσεις του Σαίξπηρ, διακριτικά, λεπτότατα δράματα, σοβαρές —τυπικά γυρισμένες— πολεμικές ταινίες, χορευτικές όπως τα «Κόκκινα Παπούτσια», κομικές όπως ολόκληρη η σειρά του Γκίννες, και, παραλλήλως, τα «σκέτς» του Μάμ και μιά ιδιαίτερα καλλιτεχνική χρησιμοποίησης του χρώματος, έχουν φέρει τον αγγλικό κινηματογράφο πολύ ψηλά. Αυτά τα δύο — τρία τελευταία χρόνια παρουσιάζει μιά κάμψι, αλλά οι πιστοί του θαυμασται έλπιζουν...

Μία άλληθνή έκπληξις των φεστιβάλ υπήρξε ο Ιαπωνικός κινηματογράφος. Το «Ρασομόν» έπεσε σαν βόμβα και, από τότε, «Τα παιδιά της

ΕΝΑ «ΤΟΛΜΗΡΟΤΑΤΟ» ΜΠΑΛΛΕΤΟ ΤΟΥ 1917. ΟΙ ΚΩΜΩΔΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΜΑΚ ΣΕΝΝΕΤΤ ΕΣΤΗΡΙΖΑΝ ΜΕΓΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥΣ ΣΤΙΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ «ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΛΛΟΝΩΝ» (ΤΑ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΤΕ ΕΙΝΑΙ... ΜΑΓΙΟ), ΠΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΙΖΑΝ ΤΟ ΝΟΗΜΟΝ ΚΟΙΝΟΝ

Χιροσίμα», το «'Εφτά Σαμουράι», «'Η σημερινή γενιά», «Οι πύλες της Κολάσεως» απέκάλυψαν ένα στυλ και μιά γνώσι της τέχνης του κινηματογράφου που δεν είχαν τίποτε να ζηλέψουν από την Εύρώπη και την 'Αμερική.

Στά φεστιβάλ επίσης έδωσαν το παρόν οι 'Ινδίες με το «'Ααν», το Μεξικό με την «Μαρία Καντελάρια», η Βραζιλία με το «Καγκασέιρο», η Βουλγαρία με τους «'Ηρωες της Σίπκας», η 'Αλβανία με τον «Σκεντέρμπεη», η Ούγγαρία με το «Λιλιόμφι», η 'Ισπανία με το «Καλώς ήρθες Μιστερ Μάρσαλ» και τον αξιολάτρευτο «Μαρσελλίνο», που θα δούμε προσεχώς. Τα φεστιβάλ έδειξαν την αναγέννησι του Ιταλικού κινηματογράφου με τον «Κλέφτη Ποδηλάτων» και το «Καρσελλο Ναπολετάνο», και το δανικό με το άριστούργημα του Κάριλ Ντράγιερ «'Ορντετ» («'Ο Λόγος»). Σ' αυτά ο ρωσικός παρουσίασε τις πρώτες του μουσικές και χορευτικές ταινίες, το «Σαντκό» και τον «Ρωμαιο και 'Ιουλιέττα». Μαζί τους είδαμε ταινίες από την Αίγυπτο, την 'Ισλανδία, το Βέλγιο, το Κογκό, την Αυστραλία, ακόμη και ταινίες από την 'Ελλάδα. Πράγματι, το «Κυριακάτικο Ξύπνημα», η «Μαγική Πόλις», η «Στέλλα» διώρθωσαν κάπως την έντύπωσι που είχε η διεθνής κοινή γνώμη γιά την ελληνική παραγωγή, η οποία όμως —ας μην το κρύβωμε— είναι ακόμη η πιο καθυστερημένη ίσως δλης της Εύρώπης.

Είναι γεγονός όμως, ότι το κοινόν δεν ενδιαφέρεται και πολύ γιά τις ταινίες αγνώστων. 'Αδιαφορώντας γιά το όνομα του σκηνοθέτη και του όπερατέρ, ρίχνοντας μιά διαστική μόνον ματιά στα βραβεία, το κοινόν, θα τρέξει παρακάτω, στην μέτρια ίσως ταινία, στην οποία όμως θα ξαναδθ τα πράσινα μάτια του Ζεράρ Φιλίπ, τα κοφτά χαστούκια του 'Εντν Κωνσταντίν, το μυστηριώδες βλέμμα της 'Αβα Γκάρντνερ, το ανατριχιαστικό γέλιο του Ρίτσαρντ Ουίντμαρκ, την κακία του Μάρλον Μπράντο, το... περπάτημα της Μαίριλν Μονρόε, την γλύκα της Λολομπριγκίτα, ή τα χορευτικά του Φρέντ 'Ασταιρ και του Τζην Κέλλυ. Καί ουσικά, στην 'Αθήνα υπάρχει πάντα το κοινόν που θα τρέξει στο τακτικό μελόδραμα της εβδομάδος, στον 'Αρνέστο Νατσάρι και στην 'Υδόν Σανσόν ή στην περιπέτεια — λιγώτερο όμως τακτική— με τον Μπάρτ Λάνκαστερ και τον εκάστοτε «σκληρό».

Κάθε εποχή έχει τα ιδεώδη της. Καί αυτά τα τελευταία δυό —τρία χρόνια έφεραν στο προσκήνιο ένα ζευγάρι που έχει κερδίσει την αγάπη και τον θαυμασμό όλων γιατί είναι το πιο ταιριαστό, το πιο έρωτευμένο, το προικισμένο με την πιο γοητευτική προσωπικότητα και το πιο αξιόλογο ταλέντο: το ζευγάρι 'Οντρεϋ Χέμπτον —Μέλ Φερρέρ. Μιά ματιά πείθει ότι δεν έχουν καμιά σχέση με τους δαρετούς εκείνους νοικοκυρούς που μάς διαφημίζει, κάθε τόσο, το Χόλλυγουντ. 'Εχουν κι' οι δυό την ιερή φλόγα και τον διάβολο μέσα τους, είναι, με δυό λόγια, αληθινοί «αστάρ» αντάξιοι όλων εκείνων που έχουν κάνει τον κινηματογράφο το πιο αγαπητό είδος τέχνης της εποχής μας.

ΡΟΖΙΤΑ ΣΚΟΥ

...1955: Η ΜΑΙΡΙΛΥΝ ΜΟΝΡΟΕ ΚΑΙ Ο ΝΤ. Ο' ΚΟΝΝΟΡ ΣΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ «Ο ΧΟΡΟΣ ΕΙΝ' Η ΖΩΗ ΜΟΥ». ΣΗΜΕΡΑ ΤΙΠΟΤΕ ΔΕΝ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΤΟΛΜΗΡΟ

ΕΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ Σ. KENYON

9

Παραμύθι που ή κ. Σαϊντ Σάιμον το πίστεψε, τόσο πειστική ήταν η ήθοποιά σου. Λίγο ακόμα και θα το πίστευα κι' εγώ. Το ίδιο κι' ο Χάμιλτον. Μπορώ μάλιστα να σου πω πώς του έδωσε μια πολύ ωραία ιδέα.

—Ω... έκανε η Έμμα, νοιώθοντας ένα σφίξιμο στη καρδιά.

—Ο Χάμιλτον θέλει να σου προσφέρει κάτι για τη βοήθειά σου και σκέφτηκε πώς ένα ταξίδι στη Νεάπολη είναι ένας θαυμασμός τρόπος για να σου ανταποδώσει την υποχρέωσή.

Η Έμμα ξανακάθισε μπροστά στο πιάνο κι' άρχισε να χτυπά τα πληκτρα με το ένα δάκτυλο. Μάντευε τώρα ποιά ήταν το ύψουλο σχέδιο που είχε σκαρώσει ο Γκρεβίλ το προηγούμενο βράδυ, αλλά ήθελε να δεβαιωθεί.

Κάνοντας την αδιόφορη, είπε:

—Θάρρης κι' σύ, φυσικά.

Ο Γκρεβίλ γέλασε.

—Μου είναι απολύτως αδύνατον να λείπω απ' την Άγγλια τώρα, Έμμα.

Η Έμμα εξακολουθούσε να παίζει με το ένα δάκτυλο.

—Και τί θα κάνης όσο εγώ θα λείπω;...Θα δρής κάποιαν άλλη πλούσια νύφη για να την παντρευτείς;

Ο Γκρεβίλ ξαφνιάστηκε. Τα λόγια αυτά πλησίαζαν πολύ περισσότερο στην αλήθεια απ' όσο φανταζόταν η Έμμα. Όπως είχε εξηγήσει στον θείο του, η οικονομική του κατάσταση ήταν αφόρητη. Όσο πιο γρήγορα θα έκανε έναν πλούσιο γάμο, τόσο το καλύτερο.

—Είμαι θεβαία πώς η ιδέα του ταξιδιού στη Νεάπολη ήταν δική σου, όχι του θείου σου, είπε η Έμμα.

—Κάθε άλλο, Έμμα. Ο Χάμιλτον είχε κάνει αυτή τη σκέψη από καιρό. Θαυμάζει τη φωνή σου και νομίζει πώς πρέπει να την καλλιεργήσης.

Τούτη η εξήγηση ανταποκρινόταν στην αλήθεια μονάχα ως ένα σημείο. Η εξάσκηση της φωνής της Έμμες δεν ήταν ο κυριώτερος λόγος του ταξιδιού της στη Νεάπολη. Κουβεντιάζοντας με το θείο του την παραμονή, ο Γκρεβίλ είχε θίξει αυτόν τον λόγο άοριστα, και είχε μάλλον προσπαθήσει να πείση τον θείο του με το επιχείρημα πώς είχε δημιουργήσει την Έμμα όπως ήταν σήμερα για το χατήρι του Χάμιλτον.

—Ξέρω, του είχε πει, πώς είσαι σε θέση να εκτιμήσης ένα πραγματικό έργο τέχνης. Απ' την πρώτη στιγμή είχα σκοπό να σου την δώσω.

Ο σέρ Ουίλλιαμ, καλακευμένος, είχε καταπει το δόλωμα μονομιάς.

—Δε νομίζω πώς θα ήμουν ευχαριστημένη σ' έναν ξένο τόπο, είπε η Έμμα. Έξω απ' την Άγγλια, θα χάσω τα νερά μου.

Ο Γκρεβίλ έκνευρίστηκε.

—Τα ταξίδια ακονίζουν το μυαλό, Έμμα. Έπειτα, η παραμονή σου στη Νεάπολη θα σου δώσει ένα καινούργιο λούστρο. Είναι το μόνο που σου χρειάζεται ακόμη.

Η Έμμα ύψωσε και τα δυο χέρια της και βρόντησε τα πλήκτρα.

—Δε φεύγω και πάρε το απόφαση! στρίγγλισε.

—Ψυχραιμία, ψυχραιμία! παρατήρησε αύστηρά ο Γκρεβίλ.

Η Έμμα στράφηκε απότομα και στάθηκε μπροστά του.

—Ω, πάψε πια να χαμογελάς έτσι ήλιθια! φώναξε.

Ο Γκρεβίλ κατάρθωσε με κόπο να κρατήση τη δική του ψυχραιμία.

—Πρόκειται για μια ευκαιρία μοναδική, Έμμα. Αν την απορρίψης έτσι ασυλλόγιστα, θα είσαι: όχι μόνον άνοησία σου, αλλά και άχαριςτία.

—Λόγια, λόγια, λόγια! Πώς σ' άρσουν!

Ο Γκρεβίλ έκανε ένα βήμα προς το μέρος της. Η Έμμα νόμιζε πώς θα τη χτυπούσε. Ο λος της ο θυμός εξαφανίστηκε. Ζάρωσε, τα μάτια της γέμισαν δάκρυα. Ο Γκρεβίλ την έπιασε απ' τους ώμους και την τράνταξε. Έκείνη τον άφησε χωρίς να διαμαρτυρηθεί και όταν ο Γκρεβίλ τραβήχτηκε με κοιμένη αναπνοή, πήρε μια στάση απεριγρανπτης άπελπισίας. Ήταν βέβαιη πώς η έκφρασή της θα μπορούσε να συγκινήσει και τη σκληρότερη καρδιά.

—Με θαρέθηκες, παραπονέθηκε. Θέλεις να με ξεφορτωθείς. Κι' εγώ σ' αγαπώ τόσο πολύ, τόσο πολύ!

Ένας μικρός λυγμός έπνιξε τη φωνή της.

—Δεν ξέρω γιατί σ' αγαπώ, Γκρεβίλ, αλλά αυτή είναι η αλήθεια. Σε παρακαλώ μη με στείλεις στην ξενιτειά!

Πρόσεξε πώς τα λόγια της τόν είχαν συγκινήσει, όχι όμως όσο θάπρεπε, γιατί η απόφασή του έμεινε ακλόνητη.

—Κάθε άλλη γυναίκα στη θέση σου θ' άρπαζε μ' ένθουσιασμό την ευκαιρία, είπε έκνευρισμέ-

νος. Δε σε καταλαβαίνω, Έμμα. Όμολογώ πώς δε σε καταλαβαίνω καθόλου.

Και η Έμμα τόδλεπε πώς η στάση της ήταν έντελώς αφύσικη. Ακόμη και η ίδια δε μπορούσε να καταλάβη τον εαυτό της. Η ζωή στη Νεάπολη, κάτω απ' την προστασία του Βρετανού πρεσβευτή, θα ήταν ασφαλώς πολύ ευχάριστη. Άλλά, Θεέ μου, τί τρομερό που ήταν, τί τρομερό αλήθεια, να είναι τόσο έρωτευμένη με τον Γκρεβίλ!

—Δεν πρόκειται να λείψης πολύ, μονάχα μερικους μήνες, είπε ο Γκρεβίλ απότομα. Δε μπορώ νάρθω μαζί σου γιατί έχω δουλειά εδώ στην Άγγλια, δουλειά που έχει σχέση με τα κτήματα του Χάμιλτον. Είχε, ξέρεις, την καλωσύνη να με κάνει αποκλειστικό αντιπρόσωπό του εδώ. Θέλεις να πούμε πώς θα λείψης έξη μήνες το πολύ; Μόλις περάσουν έξη μήνες θάρω να σε πάρω και να σε φέρω στο σπίτι.

Φαινότανε ελίκρινής, αλλά η Έμμα δεν τον πολυτίστευε.

—Μου δίνεις το λόγο σου, Γκρεβίλ;

—Αν το νομίζης απαραίτητο.

—Και τί θα γίνει με τη μαμά;

—Θάρρη μαζί σου. Όπως είπες κι' εσύ η ίδια στην κ. Σαϊντ Σάιμον, θα είναι πιό σωστό να την έχης κοντά σου...

—Η μαμά στη Νεάπολη! Η μαμά στη βρετανική πρεσβεία!

Ο Γκρεβίλ ανασήκωσε τους ώμους.

—Φυσικά, θα μείνη στο περιθώριο. Έξάλλου, δεν πρόκειται να μάθι ποτέ Ιταλικά και οι Ναπολιτανοί φίλοι του Χάμιλτον... αν τύχη και γνωρίση κανέναν... δεν είναι σε θέση να καταλάβουν τα έγγλέζικά της, ή μάλλον τη γλώσσα που μιλάει και που υποτίθεται πώς είναι έγγλέζικα.

Η Έμμα αγανάκτησε.

—Τί άπαίσιος σνόμπ που είσαι! Η μαμά... είναι αυτό που είναι, καλή και αγαθή και δε δέχομαι από κανένα να μιλάει ειρωνικά εις βάρος της. Όστερα απ' αυτό που είπες, πάει, τελείωσε, δε φεύγω με κανένα τρόπο για τη Νεάπολη.

—Έμμα! είπε ο Γκρεβίλ αύστηρα.

Έκείνη ρίχτηκε στην αγκαλιά του με κλάματα.

—Ω, Γκρεβίλ, σου ζητώ συγγνώμη, αλλά τί να κάνω; Δε μπορώ να το πάρω απόφαση να φύγω από κοντά σου. Και δε θα φύγω, μα το Θεό, δε θα φύγω.

Απογοητευμένος, ο Γκρεβίλ την αγκάλιασε απόρθω. Συλλογίζόταν με πικρία με πόση πεποίθηση είχε μιλήσει την προηγούμενη μέρα στον θείο του, όταν εκείνος του είχε πει πώς η Έμμα ασφαλώς δεν θα δεχόταν να τον αποχωρισθί για τι τον αγαπούσε πολύ. «Μά, Χάμιλτον, είχε πει ο Γκρεβίλ, το ενδιαφέρον της καινούργιας ζωής, ή επίδραση του κλίματος, ή μεγάλη κοινωνική θέση σου στη Νεάπολη... αυτά κι' ένα σωρό άλλα πράγματα θα την κάνουν να τα δη όλα με πολύ διαφορετικό μάτι μέσα σε λίγο καιρό». Πώς την είχε πάθει έτσι! Να είναι τόσο βέβαιος και να βρεθί τώρα μπροστά σ' αυτή την αξιοθρήνητη άποτυχία.

—Γκρεβίλ! ακούστηκε μια φωνή απ' την πόρτα.

Ο Γκρεβίλ απώθησε την Έμμα και γύρισε το κεφάλι να δη ποιός ήταν. Ο σέρ Ουίλλιαμ, τρομερά ταρκαμένος και ανήσυχος, ώρμησε έ-

ξαλλος στο δωμάτιο κουνώντας ένα γράμμα στο χέρι του.

—Τί συμβαίνει, Χάμιλτον;

—Ένα σημείωμα απ' την κ. Σαϊντ Σάιμον. Μου το φέρανε τώρα δά. Μου τστέιλε για να μου ζητήσει συγγνώμη.

—Συγγνώμη; ρώτησε ο Γκρεβίλ ζαρώνοντας τα φρύδια.

—Πάρε το, Γκρεβίλ, και διάβασέ το! Έλα, τί περιμένεις;

Ο Γκρεβίλ πήρε το σημείωμα και διάβασε δυνατά.

«Αγαπητέ σέρ Ουίλλιαμ,

Σας παρακαλώ να με συγχωρήσετε για τον απότομο τρόπο που σάς μίλησα χθές το βράδυ.

Η Έμμα στεκότανε στο κατάστρωμα του βαποριού ατενίζοντας με δάκρυα στα μάτια την μακρινή ακτή της Άγγλιας.

Είκονογράφης Χρ. Κουσέντου

Καταλαβαίνω τώρα πώς σάς άδίκησα και πώς έπρεπε να δείξω μεγαλύτερη κατανόηση. Σας παρακαλώ έλατε να με δήτε όσο πιό σύντομα μπορείτε για να μου πήτε πώς με συγχωρήσατε. Πάντοτε δική σας,

Άμέλια Σαϊντ Σάιμον.

Η Έμμα έβαλε τα γέλια.

—Ωραία την πάθατε, σέρ Ουίλλιαμ!

—Και τί σκέπτεσαι να κάνης, Χάμιλτον; ρώτησε ο Γκρεβίλ.

—Ν' άγνοήσω αυτό το γράμμα, να το άγνοήσω! Και να φύγω για τη Νεάπολη χωρίς αναβολή. Κά-νε μου τη χάρη, Γκρεβίλ, να έτοιμάσης τα πράγματά μου. Έχω να τελείωσω του κόσμου τις δουλείες, να δώ το Μεγαλειότατο, τον ύπουργό των Έξωτερικών κι' ένα σωρό άλλους...

Ο σέρ Ουίλλιαμ δγήκε τρέχοντας απ' το δωμάτιο τόσο έξαλλος όσο ήταν όταν έμπαινε.

Η Έμμα κύτταξε τον Γκρεβίλ. Γέλασε ειρωνικά.

—Με έδεχασε έντελώς, είπε.

Ο Γκρεβίλ της γύρισε την πλάτη και την άφησε χωρίς να πη λέξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VII

Ολον τον μήνα που ακολούθησε τη διαστική επιστροφή του σέρ Ουίλλιαμ στη Νεάπολη, ο Γκρεβίλ ήταν μωτρωμένος και νευρικός και μίλησε τόσο πολλές φορές ειρωνικά και περιφρονητικά της Έμμες, που η καυμένη δεχθηκε με

άνακούφιση τη δήλωσή του πώς θα πήγαινε να μείνη μερικές έβδομάδες σ' ένα φιλικό του σπίτι στην έξοχή. Μ' δλο τούτο η άπουσία του τη δύθισε σε απόγνωση. Δυστυχισμένη μαζί του, ήταν ακόμη πιό δυστυχισμένη μακριά του. Ήταν άδικο, συλλογίζότανε, να είναι έτσι έρωτευμένη μ' έναν άνθρωπο που δε φαινόταν πια να ενδιαφέρεται γι' αυτήν. Εύχότανε να μη τον ξαναδῃ και ήξερε πώς θα πέθαινε αν δεν τον ξανάβλεπε. Μεγάλη δυστυχία ν' αγαπάς, έλεγε στον εαυτό της μελαγχολικά. Και τί έχει τάχα ο Γκρεβίλ, για να είναι μια γυναίκα έρωτευμένη μαζί του; Είναι παλιοτσιγγούνης, ένας σνόμπ και τίποτε περισσότερο.

Δεν της είχε αφήσει τη διεύθυνσή του —το μόνο που της είχε πει φεύγοντας ήταν: «Πρόσεξε να σημειώνης τακτικά τα έξοδα— αλλά απ' τον Γκείβιν Χάμιλτον, έναν εξάδελφό του σέρ Ουίλλιαμ που έρχότανε κάπου-κάπου να της κάνει επίσκεψη, η Έμμα ανακάλυψε που άκριδώς βρισκόταν ο Γκρεβίλ και του έγραψε ένα μεγάλο, μελαγχολικό γράμμα, για να του πη πώς τον περίμενε και πώς ήταιε πρόθυμη να κάνει τα πάντα —τα πάντα!— για να τον ευχαριστήση.

Δεν πήρε απάντηση. Ξανάγραψε ένα γράμμα ακόμη πιό έξαλλο και άσυνάρτητο. Πάλι δεν πή-

σπίτι του, το Παλάτσο Σέσσα, και της έλεγε πώς ένα διαμέρισμα ήταν έτοιμο να την δεχτή μαζί με την μητέρα της. Ήταν πάντοτε—έγραφε— ελίκρινής φίλος της και θαυμαστής.

Ήταν καλός κι' ευγενικός και γενναϊόδωρος, τίποτε όμως απ' δσα της έλεγε δε θα μπορούσε ποτέ να την πείση να πάη στη Νεάπολη.

«Ελίκρινής φίλος της;»... Νά ήταν άραγε αυτό το μόνο που ήθελε ο σέρ Ουίλλιαμ; Η Έμμα χαμογέλασε και θυμήθηκε το φιλι που της είχε δώσει στο στόμα όταν την άποχαρέττησε. Ένα φιλι κάθε άλλο παρά πατρικό, όπως θα περίμενε κανείς, ένα φιλι φλογερό, κι' άς ήτανε τόσο φευγαλέο. Ένα φιλι που πρόδινε πώς ο σέρ Ουίλλιαμ δεν την έδλεπε πια σαν ένα έργο τέχνης που το θαύμαζε κανείς ψυχρά χωρίς να τ' άγγίξη ποτέ. Φυσικά, είχε μεγαλύτερη πείρα απ' τον Γκρεβίλ, αλλά ήτανε γέρος, άπελπιστικά γέρος. Ακόμη κι' αν δεν ήταν έρωτευμένη με τον Γκρεβίλ, η Έμμα δε θα μπορούσε να δη έναν άντρα τριάντα τέσσερα χρόνια μεγαλύτερο της σαν έρωμένο της. Όχι, ποτέ!

Θυμήθηκε το παλιό της όνειρο —να ζήση κάποια μέρα σ' έναν κόσμο πλούσιο, έναν κόσμο πιο μεγάλο, γεμάτο άπολαύσεις και άνδρες που θα την περιστοιχίζαν με θαυμασμό... Στο Άπ Πάρκ το περιβάλλον της ζωής της άναμφισδήτητα πλούσιο, η ζωή όμως εκεί ήταν κάθε άλλο παρά ευχάριστη και οι άνδρες —έκτός απ' τον Ρόμνεϋ και τον Γκρεβίλ— αντί να την περιστοιχίσουν με θαυμασμό, την είχαν κυττάξει μονάχα με μάτια λάγνα απ' τον πόθο. Και το σπίτι του Γκρεβίλ, στο Έντζουαρ Ρόντ; Το σπίτι του Γκρεβίλ είχε βέβαια περιορίσει πολύ τ' όνειρο, μεγαλώνοντας όμως τον πνευματικό της όριζοντα την είχε τυλίξει μέσ' στην άρχοντική φτώχεια του Γκρεβίλ. Τότε, λοιπόν, γιατί όχι η Νεάπολις; Πώς να ήταν άραγε η ζωή στο ωραίο Παλάτσο Σέσσα, ένα παλάτι παραμυθένιο, αν όλα δσα είχε πει ο σέρ Ουίλλιαμ ήταν σωστά; Η ζωή εκεί, ανάμεσα στους άριστοκράτες φίλους του σέρ Ουίλλιαμ, θα ήταν ασφαλώς πολύ ωραιότερη κι' από τα πιό φιλόδοξα όνειρα. Ανόνητη που θα τη θεωρούσε ο κόσμος, αν ήξερε πώς γύριζε την πλάτη της σε μια τέτοια τύχη! Κάθε γυναίκα με λίγη λογική δε θαφνηε να της ξεφύγη μέσα απ' τα χέρια η ευκαιρία να γίνει η έρωμένη ενός πρεσβευτή. Δε χωρούσε άλλη εξήγηση, κάτι είχε πάθει το μυαλό της.

Ο Γκρεβίλ γύρισε πολύ πιό καλοδιάθετος απ' όσο περίμενε η Έμμα, που σκέφθηκε άμέσως: «Φυσικά, κάτι θα τούγραψε κι' αυτόνου ο σέρ Ουίλλιαμ». Όλο του όμως το κέφι εξατμίσθηκε, μόλις η Έμμα του δήλωσε καθαρά και έσστερα πώς δε δεχότανε καμιά συζήτηση για το ταξίδι στη Νεάπολη. Άλλά ζώντας άμέσως τόνο, άρχισε να τη μαλλώνη αύστηρά για την άγραμματασύνη που έδειχναν τα γράμματα που του είχε στείλει.

—Είναι τρομερά έκνευριστικό, της είπε, να διαπιστώνω πώς δεν είσαι ακόμα σε θέση να γράψης ούτε τέσσάρες άράδες χωρίς να κάνης του κόσμου τις άνορθογραφίες.

«Έβγαλε απ' την τσέπη του ένα γράμμα της και της έδειξε τα λάθη της.

—Δεν πρόκειται να σου ξαναγράψω, είπε η Έμμα περιλυπη.

—Τόσο το καλύτερο, άποκρίθηκε ο Γκρεβίλ θυμωμένα. Κι' άφου άρνείσαι να συζητήσης για την ευγενικά πρόσκληση του Χάμιλτον, φέρε μου να εξετάσω τους λογαριασμούς του σπιτιού.

Η Έμμα γέλασε πονηρά.

—Δε σημείωσα ουτ' ένα έξοδο από τότε που έφυγες.

Λίγο ακόμη κι' ο Γκρεβίλ θα τραβούσε τα μαλλιά του.

—Πόσα λεπτά σου έμειναν;

—Όυτε μια πένα! Και τώρα, τί έχεις να μου πής;

Όλόκληρη την επόμενη έβδομάδα ο Γκρεβίλ κράτησε μια στάση παγερά ευγενική, μιλώντας στην Έμμα μονάχα όταν δε μπορούσε να κάνει αλλιώς.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΟΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ φωταγωγούνται και στολίζονται για τα Χριστούγεννα, από τις πρώτες μέρες του Δεκεμβρίου. Έπάνω, μία νυκτερινή άποψη της Ρήτζεντ Στρήτ με τα μεγάλα καταστήματα. (London Express)

(Publifoto)

ΣΤΟΝ ΟΙΚΟ ΡΑΠΤΙΚΗΣ... ΣΟΥΜΠΕΡΤ, της Ρώμης, η διάσημη 'Ιταλίσ «σάτερ» Σοφία Λόρεν διαλέγει το φόρεμα που θα βάλει όταν παρουσιάσει στη Σουηδική Αύλη. Η Γκλόρια Σβάνσον παρακολουθεί την «πρόβα».

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΕΛΛΑΣ : Πολιτικά εξελίξεις.

- Η κυκλοφορήσασα επίσημος φήμη περί έπισπεύσεως των εκλογών άπετέλει μέχρι της έπιψηφίσεως του εκλογικού νόμου το μόνον μέσον διατηρήσεως της συνοχής της πλειοψηφίας. Μετά την έπιψηφισιν του εκλογικού νόμου ή κυβέρνησης διαθέτει δραστικώτερον όπλον: Τήν διάλυση της Βουλής.
- Η άκρα άριστερά δέν έπιθυμεί σύμπραξιν με το κέντρον. Η νέα «γραμμή» που έδόθη από την κομμουνιστική πολιτική. Διά τούς γνωρίζοντας, ή στάσις της ΕΔΑ δέν ήτο δυνατόν νά είναι διαφορετική, διότι:
- Εάν ή ΕΔΑ συνέπραττε με το Κέντρον ύπήρχε μεγάλη πιθανότης νά εξασφαλίση το τελευταίον την πλειοψηφίαν εις την Βουλήν, όποτε ο άριθμός των κομμουνιστικών έδρών δέν θα έπληρκει διά νά παίξει αποφασιστικών ρόλον. Άκόμη περισσότερον μειονεκτική θα ήτο ή τή σύμπράξει της ΕΔΑ εξασφάλισης της δευτέρας θέσεως.
- Συμμετοχήν εις τας κυβερνητικάς εϋθύνας δέν θέλει ή άκρα άριστερά. Θέλει όσον το δυνατόν μεγαλύτεραν εκπροσώπησιν εις την αντιπολίτευσιν. Διά νά εισπράττει εις την Βουλήν τά εϋσημα του κυπριακού άγώνος, τόν όποιον δεσμεύεται νά διεξαγάγ η εις την Κύπρον. Έκεί συμπράττει με την Μ. Βρεταννίαν.
- Το αίτημα της ύπηρεσιακής άποτελεί το μέτρον της πεποιθήσεως των κομμάτων διά τας εκλογάς. Έάν ύφίστατο ισχυρόν «ρεϋμα» προς οίανδήποτε κατεύθυνσιν, ούδείς θα ένδιεφερε τόσον πεισμώνως διά το κατ' άνώτατον όριον ποσοστόν των 5% που ύποτίθεται ότι εξασφαλίζει ύπερ αύτου ο διεξάγων τας εκλογάς.

ΕΛΛΑΣ : Διπλωματικά συναλλαγαι.

- Κατά τας έν Γενεύη άνεπισήμως έπαφάς του 1953, οι έμπορικοί εκπρόσωποι της Ρουμανίας ήρνήθησαν νά δεχθούν τούς «Έλληνας αντιπροσώπους. Άντιθέτως, οι Ρώσοι συνάδελφοι των συνεζήτησαν και έπετεύχθη περιωρισμένη συμφωνία. Η άρνησις των Ρουμάνων άπεδόθη τότε εις έλλειψιν οδηγίων. Έκτοτε, φαίνεται ότι και οδηγίαι έδόθησαν και πρωτοβουλία άνεπύχθησαν. Μέχρι σημείου ώστε αι έλληνικαι διπλωματικαι ύπηρεσίαι νά λησμονήσουν ότι πέρουσι ή ρουμανική κυβέρνησις είχε προτείνει την άποστολήν ελληνικής αντιπροσωπείας εις Βουκουρέστιον διά τόν διακανονισμόν των ελληνικών οικονομικών άπαιτήσεων, πρό της άποκαταστάσεως διπλωματικών σχέσεων.
- Άντιθέτως ή Άλβανία δέν φαίνεται πραγματικώς ένδιαφερομένη δι' άποκατάστασιν όμαλότητος. Τά μέχρι τούδε διαθήματα και πρωτοβουλία της δέν παρουσιάζουν κανέν ουσιαστικόν περιεχόμενον.
- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η προσπάθεια της ΕΣΣΔ διά την άπόσπασιν της Έλλάδος από την Δυτικήν Συμμαχίαν με την εϋκαιρίαν της έντάσεως του Κυπριακού, διεξάγεται διά καθαρώς οικονομικών παραχωρήσεων. Το θέμα της Άλβανίας άφορά εις έδαφικά και στρατηγικά ζητήματα περί των όποιων ή ΕΣΣΔ δέν έπιδεικνύει έλαστικότητα.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ : Διπλή άμερικανική ήττα.

- Εις την Κοινωνικήν Έπιτροπήν του Ο.Η.Ε. άπεφασίσθη όπως εις τας διεθνείς συμφωνίας περί άνθρωπίνων δικαιωμάτων προστεθί άρθρον περί του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως των λαών. Εις την Έγκρισιν της προτάσεως άντέδρασαν αι Ήν. Πολιτεΐαι, τά κράτη της Μπενελούξ, ή Μ. Βρεταννία και ή Γαλλία και τά κράτη της Κοινοπολιτεΐας. Έναντίον ής αυτοδιαθέσεως έψήφισεν έπίσης και ή Τουρκία.
- Παρά την άσκηθείσαν πίεσιν και από τόν Πρόεδρον Άϊζενχάουερ προσωπικώς, ο Τσάγκ Κάι Σέκ ήρνήθη νά συμμορφωθί με την άπόφασιν περί όμαδικής εισδοχής 18 νέων μελών εις τόν Ο.Η.Ε. Το δικαίωμα της άρνησικυρίας είναι από τά ελάχιστα πολιτικά όπλα τά όποια διατηρεί άκόμη ο Κινέζος στρατάρχης.

Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ : Διπλωματικά πανουργίαι.

- Η πρότασις άγγλικής μεσολαθήσεως εις την συνοριακήν διένεξιν Αιγύπτου - Ισραήλ, δέν έτυχε της άμερικανικής ύποστηρίξεως. Ο λόγος: Εις το τεθέν ύπ' όψιν του κ. Ντάλλες και έγκριθέν ύπ' αύτου σχέδιον των σχετικών προτάσεων του πρωθυπουργού κ. Ήντεν, δέν περιελαμβάνετο ο όρος περί έκχωρήσεως Ισραηλιτικών έδαφών εις την Αίγυπτον.

ΙΑΠΩΝΙΑ : Δημογραφικά.

- Ο πληθυσμός της Ιαπωνίας ύπολογίζεται εις 89.283.823. Αύξησις έντός της τελευταίας πενταετίας άνωτέρα των 6.000.000.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ : Μετά την άποτυχίαν.

- Μετά την άποτυχίαν της Γενεύης, το πρόβλημα της Δυτ. Γερμανίας λαμβάνει διπλήν μορφήν. Έσωτερικήν και έξωτερικήν. Έσωτερικώς ή σοσιαλδημοκρατική αντιπολίτευσις ύπό τόν Δρ. Όλενχάουερ ένισχύεται εις το αίτημα περί διεξαγωγής χωριστών διαπραγματεύσεων με την Άνατολικήν Γερμανίαν διά την ένοποίησιν. Έξωτερικώς, το πάλν έξαρτούν οι δυτικοί από την πορείαν της υγείας του Δρ. Άντενάουερ. Έφ' όσον ζή, δέν πρόκειται ή Γερμανία νά έγκαταλείψη την Δύσιν. Όσον άφορά τας ρωσικάς δελεαστικάς προσφοράς προς τούς βιομηχάνους της Δυτ. Γερμανίας έκ μέρους της Κίνας, πρό το παρόν και έπ' άρκετόν, τά θιβλία παραγγελιών της γερμανικής βιομηχανίας είναι ύπερπλήρη.
- Αί συνέπειαι του ταξιδίου του Δρ. Άντενάουερ εις Μόσχαν δέν ήσαν μόνον εϋχάριστοι. Η πλέον δυσάρεστος διά την Βόννην είναι ή άναγγελθείσα τοποθέτησις ως πρώτου πρεσβευτού της ΕΣΣΔ του Βαλεριανού Ζορίν. Ο Ζορίν θεωρείται ο αρχιτέκτων του περιφήμου πραξικοπήματος το όποιον ήγαγεν εις την έπικράτησιν των κομμουνιστών έν Τσεχοσλοβακία το 1948. Η τοποθέτησις του Ζορίν συνοδεύεται με πίστωσιν τριάκοντα έκατομμυρίων δολλαρίων διά την διεξαγωγήν φιλοσοβιετικής προπαγάνδας εις την Δυτ. Γερμανίαν.

Ε. Σ. Σ. Δ. : Έσωτερικά προβλήματα.

- Κατά την διάρκειαν ποδοσφαιρικού άγώνος εις την Σοβιετικήν Άρμενίαν, το κοινόν άπεδοκίμασε τόν διαιτητήν και έρριψε λίθους έναντίον του. Συνελήφθησαν άρκετοί και δώδεκα έξ αύτών κατεδικάσθησαν εις βαρυτάτας ποινάς (4 καταδίκαι εις 25ετή καταναγκαστικά έργα). Η βαρύτης των ποινών δικαιολογεί τας ύπονοίας περί χαλαρώσεως της «μονολιθικότητος» του κομμουνιστικού κόσμου.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ : Συνέπειαι εϋμερίας.

- Τά όλλανδικά ναυπηγεία έχουν κατακλυσθί από παραγγελίας έκ του έξωτερικού. Η εϋνοϊκή αύτη εξέλιξις έχει προκαλέσει τας έντόνους διαμαρτυρίας των Όλλανδών έφοπλιστών. Διότι τά εξαίρετικά προϊόντα των όλλανδικών ναυπηγείων πρόκειται νά συναγομισθούν την όλλανδικήν ναυτιλίαν και ή άπασχόλησις των άφ' έτέρου, με ξένας παραγγελίας, έμποδίζει την άνάνεωσιν του όλλανδικού έμπορικού στόλου.

Ε. Σ. Σ. Δ. : Το άνώτατον Σοβιέτ.

- Παρά τας διατάξεις του σοβιετικού Συντάγματος, προβλέποντος δύο μόνον φορές το έτος την σύνοδον του Άνωτάτου Σοβιέτ, το το συγκαλείται έκτάκτως διά τρίτην φοράν την 23 Δεκεμβρίου. Ο κυβερνητικός άνασχηματισμός και ή χάραξις νέας πολιτικής, θεωρούνται τά πιθανώτερα ύπό συζήτησιν θέματα.

ΚΙΝΑ : Έμπόριον.

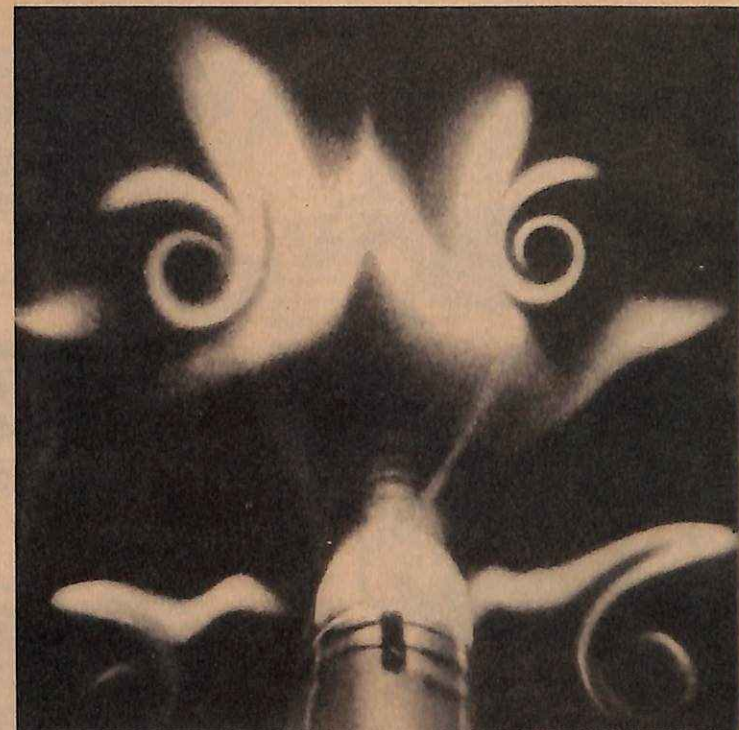
- Δεκαμελής κινεζική αντιπροσωπεία διαπραγματεύεται σύναψιν έμπορικής συμφωνίας με την Συρίαν. Άντικείμενον της συμφωνίας, ή άνταλλαγή κινεζικών φαρμάκων, δημητριακών και ειδών άγγειοπλαστικής έναντι έλαιολάδου, ζαχαρώς και δερμάτων.
- Προσφορά 60.000 τόννων κινεζικού σιδήρου έναντι αίνυπιακού θάμβακος έγένετο δεκτή. Ήδη συζητείται άνταλλαγή κινεζικού σι- του έναντι θάμβακος.

ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ : Οικονομικά εξελίξεις.

- Αί έπενδύσεις άμερικανικών ιδιωτικών κεφαλαίων εις την Ιαπωνίαν έφθασαν τά 106 έκατομ. δολλάρια. (1949, 12 έκατομ. δολλάρια). Το σύνολον των ξένων έπενδύσεων εις Ιαπωνίαν άνέρχεται εις 180 έκατομ. δολλάρια.
- Η έταιρία Ντυπόν έμείωσε κατά 15%-20% τας τιμάς των νάυλων, ντάκρον και όρλόν.
- Κατά τας προβλέψεις των γεωργικών ύπηρεσιών, αι τιμαί των προϊόντων το 1956, θα είναι κατά 4% χαμηλότεραι του τρέχοντος έτους.

ΚΑΝΑΔΑ Σ : 7.000 τόννοι θουτύρου.

- Όλλανδός έμπορος έκκλεισε συμφωνίαν διά την προμήθειαν 7.000 τόννων θουτύρου έκ των περισσευμάτων του Καναδά. Η τιμή κυμαίνεται περίξ του ένός δολλαρίου κατ' όκάν, ή ποσότης δέ προορίζεται δι' έπανεξαγωγήν εις την Άνατολικήν Γερμανίαν. Η τιμή με την όποιαν διατίθενται εις τόν Καναδόν τά κρατικά άποθέματα θουτύρου, ύπερβαίνει το 1 1/2 δολλάριον κατ' όκάν.

ΑΥΤΗ Η ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ... είναι ρευστή. Την σχημάτισαν οι έξατμίσεις ένός άεριοθουμένου μεγάλης ταχύτητος, που δοκιμάζεται μέσα σέ «τούννελ» σ' ένα σταθμό άεροπορικών έρευνών στην Καλιφόρνια. (Life)

(Nordisk)

Η ΖΟΖΕΦΙΝΑ ΜΠΑΙΚΕΡ ΣΤΟΝ ΑΜΒΩΝΑ μιās έκκλησίας της Κοπεγχάγης... Άφού έδωσε το άποχαιρετιστήριο ρεσιτάλ της, άναπτύσσει στο έκκλησίασμα με φανατισμό τις άπόψεις της για το φυλετικόν πρόβλημα.

ΤΗΣ ΧΟΛΛΥ ΡΟΘ

9

Τέλος ο κ. Ρόμα είπε: Δεν αποκλείεται νάχετε δίκιο. Πρέπει να το εξετάσουμε κι' αυτό. Και τώρα, έχω το λόγο σας πώς θα πάτε ίσια στο ξενοδοχείο σας και δε θα το κουνήσετε από κει αν δε σ'ας είδοποιήσωμε;

Μιά κραυγή σαν λυγμός ξέφυγε απ' τὰ χείλη μου.

—Όχι, όχι, όχι! φώναξα.

—Ο κ. Ρόμα στράφηκε στον άγνωστο νέο.

—Ευχαριστώ, "Άρθουρ, είπε και γυρίζοντας στον Κένεντυ και τον Σπρίνγκερ πρόσθεσε: Δεν σ'ας χρειάζομαι πιά. Μπορείτε να πηγαίνετε.

—Ο Ρόμα κι' εγώ είμαστε μόνοι στο δωμάτιο.

—Ο Ρόμα έσκυψε πάνω απ' το γραφείο του και με κύτταξε. Τὰ μεγάλα μαύρα μάτια του φωτίζονταν τώρα με μιά καινούργια λάμψη.

—Ακούστε, κ. Τέρραντ, είπε. Καταλαβαίνω πολύ καλά τή στενοχώρια σας και, πιστέψτε με, τήν συμμερίζομαι απόλυτα. Ξέρω ότι αγαπάτε τήν μίς Κόντεντ. Σ'ας βεβαιώ όμως πώς δεν μπορείτε να κάνετε τίποτε μόνος σας. Έμεις θα φροντίσουμε γιά όλα, θα κάνουμε το πέν γιά να τήν θρούμε. Όχι μόνο γιατί τήν χρειαζόμαστε, αλλά και γιατί τήν αγαπούμε. Ήταν συνεργάτης μας και είχε αφιερώσει τή ζωή της στην εξυπηρέτηση τής πατρίδας της. Πιστέψτε με, θα κάνουμε ό,τι μπορούμε... Τέλος πάντων, δε μιλήσωμε τώρα γιά σ'ας. Τò ξέρετε πώς σταθίκατε πολύ τυχερός; Όταν συλλογίζομαι πόσο άπρόσδεκτα και ριψοκίνδυνα φερθήκατε όλο τούτο τò διάστημα, μού φαίνεται άπίστευτο πώς δεν πάθατε ακόμη τίποτε. Ή μόνη εξήγηση πού μπορώ να θρώ είνε ότι οι Ρώσοι δεν σ'ας πήραν ακόμη είδηση. Δεν είχαν ιδέα πώς βρισκόσαστε στο σπίτι του Παβίλωφ έκείνο τò θράδυ, και, έπομένως, δεν ήξεραν πώς εσείς παραδώσατε τήν κ. Παβίλωφ στα χέρια σας. Και δεν πρόλαθαν ν' αντίληφθούν τīs προσπάθειές σας ν' ανακαλύψετε τήν κ. Ζιρού, γιατί, βλέπετε, φθάνατε πάντα πολύ άργα στίς διάφορες πόλεις, όταν ή κ. Ζιρού είχε πιά φύγει γιά να συνεχίση τήν περιοδεία της. Στο άναμεταξύ αυτόι, προσηλωμένοι στην παρακολούθησή της, έτρεχαν, φυσικά, από πίσω της. Όστόσο, οι δυο τύποι πού σ'ας πλησίασαν προχθές τή νύχτα στο δρόμο, κάτι είχαν φαίνεται μυριστή, αλλά αυτοί γιά πολύν καιρό δεν πρόκεινται να πουν τίποτε σέ κανένα. Έτσι, γιά τήν ώρα, οι Ρώσοι δεν σ'ας ξέρουν. Άν όμως εξακολουθήσετε τīs παράτολμες έρευνές σας, θα σ'ας πάρουν είδηση. Εί-

ΤΟ ΤΡΟΜΕΡΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ναι αναπόφευκτο. Και τότε... τότε, φοβόμυ πώς ή τύχη πού σ'ας περιμένει θα είναι όμοια με τήν τύχη τού "Έντ Μπίτζμυ και τού Ούίλλιαμ "Εϊντερ. Είδατε και μόνος σας τί έπαθε ή άμοιρη Στεφανία Στέτσον. Δεν είχαν κανέναν απόλυτως λόγο ν'α τήν σκοτώσουν, αλλά φοβήθηκαν μ'ήν τούς καταδώση. Τους είχε δη, θα μπορούσε να τούς αναγνωρίση κι' αυτό ήταν αρκετό. Και όμως ο φόβος τους ήταν παράλογος. Άς υποθέσωμε πώς βρίσκαμε τήν μίς Στέτσον ζωντανή και πώς μάς έλεγε πώς δύο, ή τρείς, ή δεν ξέρω πόσοι άνθρωποι είχανε πάει στο σπίτι της και τής είχανε κάνει τīs πού περίεργες έρωτήσεις. Ποιό θάταν τò δ'εφος; Θά μάς έλεγε, ίσως, πώς οι άντρες αυτοί ήταν ψηλοί ή κοντοί, αδύνατοι ή χοντροί, πώς ο ένας τους είχε μιά έλ'η στο πηγούνι ή κάποιο άλλο σημάδι, ή πώς τὰ μάτια τους ήτανε καστανά. Τί μ'αυτό; Σε τί θα μάς βοηθούσε μιά τόσο άόριστη πληροφορία, ακόμη κι' αν υποθέσωμε πώς πιάναμε τόν έναν απ' αυτούς; Ποιά άπόδειξη τής ένοχής του θα είχαμε; Καμμία. Άλλά τήν σκοτώσανε, γιατί ή ζωή ενός ανθρώπου δεν έχει γι' αυτούς καμμία αξία. Στη Γιοούτικα, παρά τρία θα σ'ας έβ'αν κι' εσ'ας στο χέρι, κ. Τέρραντ, αλλά τή γλυτώσατε. Μή τούς μπαίνετε όμως στο ρουθούνι, γιατί θα πληρώσετε ακριβά τήν επιπολαιότητά σας. Ή ζωή σας δεν αξίζει γι' αυτούς περισσότερο από ένα σπирτόζυλο. Σ'ας εξορκίζω, κ. Τέρραντ, αφήστε μας να κάνωμε μόνοι τή δουλειά μας.

—Ο θυμός, ή αγανάκτηση, ή πικρία μου είχαν εξαφανιστή. Ένοιωθα μονάχα ένα μούδιασμα σ' όλο μου τò κορμί και μιά κούραση τρομερή. Ή φωνή μου, όταν μιλήσα, άκούστηκε άτονη, άνέκφραστη.

—Επιτρέψτε μου να σ'ας πώ δύο πράγματα, είπα. Πρώτον: Σ'ας δηλώνω άπερίφραστα πώς ή ζωή χωρίς τήν "Έλλεν Κόντεντ δεν αξίζει γιά μένα ούτε όσο ένα σπирτόζυλο. Τò ξέρω καλά. Είχα όλο τόν καιρό να τò διαπιστώσω αυτά τὰ δύο τελευταία χρόνια. Στην πραγματικότητα, λοιπόν, δεν έχω τίποτε να χάσω. Δεύτερον: Μού λέτε να σ'ας αφήσω να κάνετε τή δουλειά σας μόνοι σας. Πρέπει να όμολογήστε πώς ως τώρα δεν πετύχατε μεγάλα πράγματα. Ούτε τή Νατάσα κατωρθώσατε να πλησιάσετε μόλις έφθασε στη Νέα Ύόρκη, ούτε τή Στεφανία Στέτσον ανακαλύψατε. Και τò «77» δεν τò μαντέψατε μόνοι σας...

—Ο Ρόμα δε θύμωσε.

—Σωστά, πολύ σωστά, είπε. Άν σκεφθήτε όμως καλά, θα παραδεχθήτε πώς γιά τīs ένέργειες πού πρέπει να γίνουν τώρα, χρειάζονται άνθρωποι με πείρα, χρειάζονται τεχνικά μέσα. Χρειάζεται άστυνομική δύναμη. Έσείς δεν έχετε τίποτε απ' αυτά, ενώ έμεις τὰ έχουμε όλα... Σ'ας παρακαλώ, κ. Τέρραντ, πηγαίνετε στο ξενοδοχείο σας και σ'ας δίνω τò λόγο μου πώς θα σ'ας ειδοποιήσω μόλις έχω νέα.

Δεν είχαμε τίποτ' άλλο να πούμε.

Σηκώθηκα και προχώρησα κατά τήν πόρτα. —Ο κ. Ρόμα μ' ακολουθήσε και, καθώς μ' άνοιγε με τò ένα χέρι τήν πόρτα, άκούμπησε τ' άλλο στο μπράτσο μου και με κύτταξε. Είδα τούση συμπόνια και καλωσύνη μ'εσ' τὰ μάτια του πού εξαφινίστηκαν. —Ο Ρόμα χαμογέλασε.

—Κουράγιο, κ. Τέρραντ, είπε. Έλπίζω κι' εγώ μαζί σας πώς θα επιτύχωμε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 23ον

Τò δωμάτιό μου στο ξενοδοχείο μού φαινότανε σωστό κλουβί. Ένα ζεστό κλουβί. Έφαγα τò μεσημεριανό μου κι' έκανα ένα ντους. Δοκίμασα να ξαπλώθω, αλλά τò κρεβάτι ήταν άνυπόφορα ζεστό. Κάθησα στην πολυθρόνα μου αλλά και σ' αυτήν δε βολεύτηκα. Πηγαίνονερχόμουν στο δωμάτιο, άνοιγοντας και κλείνοντας κάθε τόσο νευρικά τīs κουρτίνες. Και όλη τήν ώρα, μπροστά στα μάτια μου έβλεπα τò προσωπίκι τής "Έλλεν, τò τόσο παιδικό με τὰ άπαλά χαρακτηριστικά του και τὰ καθαρά, έξυπνα μάτια του. Τέλος έβγαλα απ' τò συρτάρι τού γραφείου τόν χάρτη τής Νέας Ύόρκης και τόν άπλωσα πάνω στο κρεβάτι μου. Τò μεγάλο «77» πού είχα χαράξει με κύτταξε έρωτηματικά. Ήταν ένας χάρτης σαν όλους τούς χάρτες τού κόσμου, με τīs πλατείες του, τīs λεωφόρους, τὰ πάρκα και τούς δρόμους του. Μερικές απ' τīs μεγάλες λεωφόρους τραβούσαν από τò θόρειο τμήμα τής πόλης ως τò νότιο, έσμιγαν, χωρίζονταν και ξανάσμιγαν. Άλλά οι άλλοι δρόμοι—οι περισσότεροι άριθμημένοι—τραβούσαν ίσια από τήν ανατολή στη δύση, από τò ένα ποτάμι στο άλλο. Και, ανάμεσα σ' αυτούς, πάνω σε μιά γραμμούλα, ένας κύκλος έδειχνε τò σημείο πού μ' ένδιέφερε: «77 "Οδός».

Ντύθηκα και βγήκα στο δρόμο. Μπορώ να πώ πώς έκείνο τ' άπόγευμα έμαθα ένα τμήμα τής 77ης "Οδού—τò ανατολικό— απ' έξω κι' άνακατωτά. Στην αρχή, σχημάτισα τήν έντύπωση πώς ήταν ένας δρόμος άριστοκρατικός. Άρχοντόσπιτα με μεγάλους κήπους, έπιθλητικά και πολυτελή, θαυμάσιες πολυκατοικίες και τεράστια κτίρια μαρτυρούσαν πλούτο και άνεση. Προχώρησα απ' τή μιά άκρη ως τήν άλλη, προσέχοντας, έξετάζοντας.

Γύρισα στο ξενοδοχείο μου κατά τὰ μεσάνυχτα, τσακισμένος απ' τήν κούραση, χωρίς να έχω ακόμη άποκρυσταλλώσει καμμία ιδέα γιά τò πώς θα έπρεπε να ένεργήσω.

Τ' άλλο όμως πρωί σηκώθηκα με τò μυαλό ξεκάθαρο, άποφασισμένος να δράσω. Μπορεί αυτό ναταν άνόητο και έπικίνδυνο. Άλλά θυμήθηκα τὰ λόγια τής Νατάσας. Μού είχε πει πώς είχε και μιά μεγάλη «κουταμάρα» ζητώντας τήν προστασία τού άστυφύλακα στην είσοδο τού ξενοδοχείου τής Γιοούτικα. Ή παρατήρησή της ήταν βέβαια σωστή, γιατί λίγο ακόμη και ή ένέργεια εκείνη θα τής στοίχιζε τή ζωή. Συνάμα όμως είχε δώσει μιά καινούργια ώθηση στίς έρευνες τής άστυνομίας. «Έτσι και τώρα, σκέφτηκα, αν σκοτώθω, ο Ρόμα θα έχη ακόμη ένα στοιχείο στα χέρια του, θα μπορή να πιαστή από κάπου, αντί να πολεμά στην τύχη».

Τούτη τή φορά άρχισα απ' τή δυτική πλευρά. Έδω τò περιβάλλον μού φάνηκε μάλλον φτωχικό. Ή διατίστωση με ικανοποίησε γιατί έτσι θα μπορούσα να κάνω πιά εύκολα αυτό πού είχα στο νού μου.

Τò σχέδιο πού έβ'αλα σ' έφαρμογή ήταν άπλοστότατο. Κυττούσα τὰ κουδούνια τών σπιτιών, έμπαينا στα γραφεία και στα καταστήματα και ρωτούσα στερεότυπα: «Μένει κάποια μίς "Έλλεν Κόντεντ έδώ;»

Κατά τò μεσημέρι είχα πλουτίσει σημαντικά τīs γνώσεις μου... στην ψυχολογία. Οι άπαντήσεις πού έπαιρα στην έρώτησή μου, έδειχναν κα-

θαρά πώς δεν είχαν ιδέα ποιά ήταν ή "Έλλεν Κόντεντ. Δεν έλεγαν ένα ξερό «όχι»—όπως φανταζόμουν πώς θα έκαναν οι δεσμοφύλακες τής "Έλλεν— αλλά με κύτταζαν με άπορία, στέκονταν ένα λεπτό σκεπτικοί και ρωτούσαν: «Πώς είπατε τ' όνομα; Ποιόν άριθμό είπατε πώς ζητάτε;» Και έπειτα, άνάλογα με τόν χαρακτήρα τους, κοφτά ή με κάποια στενοχώρια, έλεγαν: «Λυπούμυ πολύ, δεν ξέρω».

Κατά τò μεσημέρι μπήκα σ' ένα στενό και κάθησα γιά λίγο σ' ένα άπόμερο κέντρο. Ήπια ένα φυτζάινι καφέ, έφαγα ένα σάντουιτς—τò ένα πιά φρικτό από τ' άλλο— και ξεκίνησα ξανά γιά τήν 77 "Οδό.

Τότε ήταν πού ένοιωσα άξαφνα πώς κάποιος με παρακολουθούσε.

Στάθηκα διστακτικός στη γωνία τού δρόμου προσπαθώντας να σκεφθώ έναν τρόπο γιά να βεβαιωθώ πώς δεν είχα κάνει λάθος. Άν πλησίαζα σε μιά διτρίνα, θα μπορούσα βέβαια να δώ τί γινόνταν πίσω μου μ'εσ' τò τζάμι, αλλά αυτό δε θα με βοηθούσε και πολύ, γιατί θα έβλεπα μόνο τὰ πρόσωπα πού θα βρισκονταν στο άπέναντι πεζοδρόμιο. Και, έξ άλλου, πώς θα μπορούσα να ξεχωρίσω μ'εσ' τò πλήθος, πού άνεβοκατέβαινε στον πολυσύχναστο δρόμο, τόν άνθρωπο πού με παρακολουθούσε;

Στεκόμενυ λοιπόν στη γωνία τού δρόμου στριφογυρίζοντας διάφορα σχέδια μ'εσ' τò μυαλό μου, ώσπου, τέλος, πήρα τή μεγάλη άπόφαση. «Και τί με νοιάζει αν με παρακολουθή κανείς;» σκέφτηκα. «Τί τὰ χρειαζόμουν τὰ κόλπα; Τόσο τò καλύτερο αν με παρακολουθούθω. Αυτό θα πη πώς βρίσκομαι στο σωστό δρόμο».

Ήμουν έτοιμος να συνεχίσω τήν έρευνά μου, όταν μιά άλλη σκέψη με σταμάτησε ξανά. «Κί' αν μού ρίξουν μιά σφαίρα; Άν με σκοτώσουν, ή αν με στελείουν πληγωμένο σε κανένα νοσοκομείο, ποιά θάνα τ' όφελος;»

Διέσχισα τή λεωφόρο, μπήκα σ' ένα φαρμακείο και ζήτησα τόν τηλεφωνικό κατάλογο. Δε δυσκολεύτηκα και πολύ γιά να πάρω τόν άριθμό τού Ρόμα.

—Έδω Τέρραντ, κ. Ρόμα, είπα. Κάποιος με παρακολουθεί.

Έγινε μιά μικρή σιωπή κι' έπειτα ή φωνή τού Ρόμα άκούστηκε ξερή και άυστηρή μ'εσ' τò άκουστικό:

—Έξω απ' τò ξενοδοχείο σας; —Όχι, όχι. Βρίσκομαι στο δρόμο...

—Με συγχωρήτε μιά στιγμή, κ. Τέρραντ, δέχοφε ο Ρόμα, με ζητούν απ' τò άλλο τηλέφωνο. Μη διακόπτετε.

Περίμενα γιά λίγο κι' ή φωνή συνέχισε:

—Όποτε έτσι έ; Τριγυρίζετε στους δρόμους και σ'ας παρακολουθούν. Πολύ ένδιαφέρον. Και τώρα θα σ'ας ένδιέφερε ίσως να μάθετε, κ. Τέρραντ, ότι σ'ας παρακολουθούν έδώ και είκοσιτέσσερες ώρες, ότι εκεί πού βρισκόσαστε αυτή τή στιγμή, σ' ένα φαρμακείο στη γωνία τής λεωφόρου Κολόμπους και τής 77ης "Οδού, μιά μικρή στρατιά άπό άστυνομικούς σ'ας έπληρει; Σ'ας συμβουλευώ μάλιστα, τώρα πού μού μιλάτε, νάχετε τò νού σας, γιατί δεν αποκλείεται να παρακολουθή κάποιος τīs κινήσεις τών χειλιών σας και να καταλαβαίνει τί λέτε.

Κοντοστάθηκε λίγο και συνέχισε, σαρκαστικά:

—Πάντως, μ' όλο πού δεν άντιληφθήκατε τούς άντρες μας—κι' αυτό είναι πρὸς τήν τήν τους— βλέπω πώς δεν σ'ας χρειάστηκε παρά μιά ώρα μόνον γιά να άντιληφθήτε τούς άλλους.. τούς ξένους.

Σταγόνες ιδρώτα ανάβηκαν στο μέτωπό μου.

—Όποτε, δεν έκανα λάθος, κάποιος...

—Μάλιστα. Είσαστε, σά να λέμε, επί κεφαλής μίς πομπής. Πίσω σας έρχονται τουλάχιστον τρεις ύποπτοι τύποι. Και ύστερ' απ' αυτούς οι άντρες σας, πού ο άριθμός τους μεγαλώνει με κάθε λεπτό πού περνάει. Θα έπρεπε να είμαι δυσареτημένος μαζί σας, κ. Τέρραντ, αλλά, σκέ-

πτομαι πώς, στο κάτω-κάτω, ίσως ή άπλοϊκή σας μέθοδος να φέρη κάποιο άποτέλεσμα. Συνεχίστε, λοιπόν. Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε γιά να σ'ας προστατέσωμε. Οι άστυνομικοί μας έλαβαν τὰ μέτρα τους και είναι βέβαιοι πώς δεν τούς πήρε κανείς είδηση—ή φωνή τού κ. Ρόμα έγινε πιά ζεστή, λιγώτερο άυστηρή— αλλά δεν μπορούν να κάνουν και πολλά πράγματα. Σ'ας εύχομαι καλή τύχη.

Έτσι, συνέχισα τò δρόμο μου. Ένοιωθα έναν κόμπο στο λαιμό. Πνιγόμενυ. Ή έλπίδα, ο φόβος, ή άπελπισία έπαιζαν μ'εσ' τήν καρδιά μου ένα ξζαλλο παιγνίδι.

Με τὰ νύτρα τεντωμένα, τò κορμί τσακισμένο, άκουσα σε κάθε πόρτα πού κυττούσα τīs ίδιες στερεότυπες άπαντήσεις: «Τί άριθμό είπατε;» «Πώς είπατε τ' όνομα;» «Λυπούμυ πολύ. Δεν μένει καμμία μίς Κόντεντ έδώ».

Και άξαφνα, εκεί πού δεν τήν περίμενα, ήλθε μιά άπάντηση έντελώς διαφορετική. «Όλη μου ή μέλητ'ή πάνω στίς φυσιογνωμίες, στον τόνο τής φωνής και στίς άντιδράσεις τών προσώπων πού ρωτούσα, είχε πάει χαμένη.

Μιά ψηλή, μεσόκοπη γυναίκα με γκρίζα μαλλιά μ' άνοιξε τήν πόρτα. Ρώτησε:

—Ή μίς "Έλλεν Κόντεντ μένει έδώ; —Μάλιστα. Περάστε μέσα, ήταν ή άπάν-

—Όστόσο, οι άμφιβολίες μου δεν κράτησαν πολύ. Ένοιωσα κάτι βαρύ να πέφτη πάνω στο κεφάλι μου, κάτι πού τò κρατούσε ένα χέρι κρυμμένο πίσω απ' τήν πόρτα. Ζαλίστηκα. Και καθώς έχανα τīs αίσθήσεις μου, μιά και μόνη σκέψη έσκισε σαν άστραπή τò σκοτάδι πού με τύλιξε: «Βρήκα τήν "Έλλεν!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 24ον

Δεν ξέρω πόσην ώρα έμεινα άναίσθητος. Όταν συνήρα κάπως, άκουσα μιά φωνή πού έλεγε: «Τζών, Τζών, Τζών». Με τὰ μάτια άκόμη κλειστά, γύρισα πρὸς τò μέρος απ' όπου έρχόταν ή φωνή και καθώς έκανα αυτή τήν κίνηση ένοιωσα ένα δυνατό πόνο στα μηνίγγια μου. Τ' αψία μου βούιζαν, άνέπνεα με κόπο. Πήρα μιά βαθειά άναπνοή και άνοιξα τὰ μάτια. Είδα τήν "Έλλεν.

Καθότανε σε μιά καρέκλα λίγα μέτρα μακριά από μένα. Φορούσε ένα πράγμα πού έμοιαζε σά κυκλικό, με σούρες στο λαιμό και στα μανίκια. Τὰ μαλλιά της, χωρισμένα στη μέση, ήταν πλεγμένα σε δυο κοτσίδες πάνω στο κεφάλι της. Τή θυμόμουν άδύνατη, πολύ άδύνατη. Τώρα έμοιαζε σὰ φάντασμα. Πάντα ήταν όρχή τώρα τò πρόσωπό της ήταν άσπρο σαν πανί, τò δέρμα της διάφανο και πάνω στα σκελετωμένα χέρια της, οι μικρές φλέβες φάνταζαν σὰ λεπτιές, γαλάζιες κλωστές.

Άλλά τὰ μάτια ήταν τὰ ίδια. Τὰ μάτια πού είχα δει γιά πρώτη φορά στο Βερολίνο και δεν τὰ είχα ξεχάσει ποτέ—μαύρα, ήρεμα, ζεστά, έξυπνα. Τὰ μάτια τής "Έλλεν.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Εικονογράφησης: Χ. Βάλλου

Πήρα μιά βαθειά άναπνοή και άνοιξα τὰ μάτια... Είδα τήν "Έλλεν.

τηση. Προχώρησα σαν ύπνοισμένος σ' ένα βρωμερό διάδρομο, έσπρωξα μιά δεύτερη πόρτα και μπήκα σ' ένα άθλιο χώλ. Κείνη τή στιγμή δεν πίστευα ακόμη πώς ή γυναίκα μού είχε πει τήν άλήθεια. Έλεγα από μέσα μου πώς σίγουρα δεν είχε καταλάβει τί της είχα πει και πώς, από στιγμή σε στιγμή, θα άκουσα τή γνώριμη έρώτηση: «Πώς είπατε τò όνομα;»

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ'ΑΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα 26 Δεκεμβρίου — 1 Ιανουαρίου

ΚΡΙΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου: Οι δυσκολίες περνούν όταν τις αντιμετωπίζετε με έντατική εργασία. Σύντομα θ' ανοιχθούν καινούργιοι ορίζοντες στην επαγγελματική σας ζωή, που θα σας δώσουν σ' έννοιες. Εύνοϊκή ημέρα: Παρασκευή, άρ. 9.

ΤΑΥΡΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-20 Μαΐου: Οικονομικές δυσχέρειες θα απειλήσουν ν' ανακόψουν τις επαγγελματικές σας επιτυχίες χωρίς ευνοϊκό αποτέλεσμα. Θα λάβετε ευχάριστες ειδήσεις από φιλικό σας πρόσωπο. Εύνοϊκή ημέρα: Πέμπτη, άρ. 4.

ΔΙΔΥΜΟΙ.— Για δσους γεννήθηκαν από 21 Μαΐου-21 'Ιουνίου: 'Η επιτυχία δεν είναι πλέον μακριά. Μέχρι σήμερα χειρισθήκατε τις υποθέσεις σας με φρόνηση και αν εξακολουθήσετε την ίδια τακτική θα εκπλαγείτε με τα αποτελέσματα. Εύνοϊκή ημέρα: Δευτέρα, άρ. 10 και 2.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουνίου-22 'Ιουλίου: Δυσκολή εβδομάδα. Είναι προτιμότερο να μην επιχειρήσετε την πραγματοποίηση νέων ιδεών στον επαγγελματικό τομέα. Μόνον οι αισθηματικές σας υποθέσεις θα επιτύχουν. Εύνοϊκή ημέρα: Τρίτη, άρ. 5 και 9.

ΛΕΩΝ.— Για δσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου-22 Αύγουστου: Διατηρήσατε την ψυχραιμία σας στις περαστικές δυσκολίες. Δεν πρέπει να έχετε παράνομα με την τύχη που σας ευνοεί πάντα. Θα επιτύχετε μόνον αν έχετε θάρρος. Ξεκουρασθήτε. Εύνοϊκή ημέρα: Τετάρτη, άρ. 4.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 23 Αύγ.-22 Σημβρίου: Τα άστρα σας ευνοούν. Αντιδράσατε με αξιοπρέπεια στις δυσχέρειες που σας δημιούργησαν άνθρωποι του περιβάλλοντός σας. Τώρα θα επιτύχετε. Εντείνετε την προσοχή σας. Εύνοϊκή ημέρα: Κυριακή, άρ. 1.

ΖΥΓΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτ.-22 'Οκτωβρίου: 'Η συνάντησις που έλπιζατε ότι θα σας βοηθήσει επαγγελματικώς θ' αναβληθή. Θ' ασχοληθήτε με μία οικογενειακή υπόθεσι, που θα σας κοστίσει ψυχικά και σωματικά. Θάρρος. Εύνοϊκή ημέρα: Σάββατο, άρ. 3.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Νοεμβρίου: Χρειάζεται περισσότερη σκέψι πριν αποφασίσετε να δράσετε στις επαγγελματικές και οικογενειακές σας υποθέσεις. Οι φίλοι σας μπορούν να σας βοηθήσουν αποτελεσματικά. Εύνοϊκή ημέρα: Τετάρτη, άρ. 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.-21 Δεκεμβρίου: Οι δυναμικές λύσεις μπορούν να φέρουν το ποθητό αποτέλεσμα. Θα μάθετε εκπληκτικά νέα για κάποια αισθηματική υπόθεσι που σας απασχολεί από καιρό. Έλαφρά αδιαθεσία. Εύνοϊκή ημέρα: Παρασκευή, άρ. 4.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 'Ιανουαρίου: Μη στενοχωριέστε για νέες υποθέσεις. Ευχάριστα νέα για το επαγγελματικό σας μέλλον. Τα αισθηματικά μόνον ζητήματα θα σας δημιουργήσουν μερικές περαστικές φασαρίες. Εύνοϊκή ημέρα: Δευτέρα, άρ. 5.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φεβρίου: Κάποιος φίλος σας θα παίξει πρωτεύοντα ρόλο στην εξέλιξι προσωπικής σας υποθέσεως. Μην απελτισθήτε από τη συνεχή προσπάθεια. Είναι απαραίτητο να ξεκουρασθήτε. Εύνοϊκή ημέρα: Κυριακή, άρ. 8.

ΙΧΘΥΕΣ.— Για δσους γεννήθηκαν από 19 Φεβ.-20 Μαρτίου: 'Εκπληκτικές εξελίξεις σε όλους τους τομείς. Θα σας προτείνουν μία καινούργια δουλειά που περιμένετε από καιρό. Μην άπομακρύνετε τους φίλους σας, είναι άνθρωποι καλοί. Εύνοϊκή ημέρα: Σάββατο, άρ. 2.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 13 σημεία. Μπορείτε να τα βρείτε;

ΖΙΓΚ-ΖΑΓΚ

Ο σκοπός του ενδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού ατομικού, αλλά και ομαδικού παιχνιδιού, είναι να επιτύχει κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Αρχίστε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από το τετράγωνο αυτό σε οποιοδήποτε, γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο, οριζοντίως, καθώς ή διαγωνίως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξι που μπορείτε να βρείτε.

Σημειώστε τώρα τη λέξι, που βρήκατε και οβήσετε στα τετράγωνα τα γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μίαν άλλη λέξι και συνεχίστε, έως ότου δεν μπορείτε να βρείτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξι των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.

Για κάθε λέξι των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Σ	Π	Τ	Α	Μ	Ε
Κ	Η	Ρ	Α	Π	Η
Α	Χ	Α	Ι	Τ	Μ
Π	Τ	Ε	Σ	Ο	Ν
Α	Ν	Α	Ν	Η	Ι
Τ	Ρ	Ι	Τ	Ω	Κ

Για κάθε λέξι των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.

Και ούτω καθ' εξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.

Προσέχετε τώρα το σύνολο των βαθμών που μπορείτε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ».

Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».

Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».

Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».

Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Όρνια άνη.
2. Πληθ. κτητικής άνω-νυμίας — Γάλλος κωμικός της θόδης.
3. «Τ' άγκάθι από μι-κρό...» (παροιμ.) — Συμβολίζει το εξήντα.
4. Χωλότης — Έπιφανής Άγγλος θαλασσοπόρος.
5. Αναφορικόν έπίρρημα —Σ' αυτήν, τα αίσθη-ματα του ποιητού εκ-φράζονται εις ύφος ύψηλόν (ένάρθως). — Υποκορ. γυναικείο δ-νέματος.
6. Πρῶτον, ειρηνείο (δημ.) — Σημείνει ήγεμόν εις την άραβικήν και ει-να πρώτον συνθετικόν στρατιωτικόν ιδία τί-τλον.
7. Μία πρόθεσις — Λί-παρας εκ ζωικού άν-θρακος.
8. Γαλλική επίθεσις... ή πρόθεσις δική μας άν-τιστρόφως — «Και γάρ τ'... εκ Διός έστιν» (Όμηρος).
9. Η δοτική ενός άρχαίου θεού — Ο πέμπτος μὴν του έβραϊκού έ-τους, ένάρθως. Πολίς της φα-ραωνικής Αλγυπτῶ.
10. Το ήμισυ του άνά. — Δίφθογγος — «Γέμος... παιδί της ορφά-νις», λέει, μία παροιμία μας.
11. Και βαγενάκι μπορεί να το πώ-με (ένάρθως).
12. Ψάγος ή έξέτασις (ένάρθως).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Παγίδευσις, αλλά και φύλωνικία (δημ.) — Ένα σπάνιον γυναικεί-ον όνομα.
2. Μορφή καρπού (γεν.) — Ρωσική πόλις του Καυκάσου πλησίον του Κρασνονάρ.
3. Άρχαία συγκεκινήτου του δημασίον — Μόνον φρασολογικός δεν ί-δράννει... — Ένας τέτοιος άνε-μος είναι ο Γραίγος από απόφε-ως κατευθύνσεως (συντετμ.).
4. Ύπονοι και την άπαρχήν — Ε-πί των όχθων του κείται το "Ιν-τερλακεν.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

5. Διάσημος ναύαρχος (1758 — 1805) — Τών μαθητών είναι ά-ναγκαστική.
6. Τραγωδία του Εύριπίδου — Άρ-χαίος σύνδεσμος (άντιστρ.).
7. Άγγλοσαξονικόν γυναικείον όνο-μα, το όποιον φέρεται και ή όθο-ποιός Μπάξτερ — Ηθική έπιρροή (ένάρθως).
8. Άγγλος συγγραφέας, ο πρώτος μεταφράσας τον Βιργίλιον εις την άγγλικήν (1510—1560) — Ά-φετηρία ζωής — Νοσημονέστατον πτηνόν, ώφέλιμον εις την γεωρ-γίαν.
9. Μέρος του άρότρου — Αύτην την νομοθεσίαν την κατέχουν ειδικοί του ύπουργείου Γεωργίας.
10. Δύο σύμφωνα, με τα όποια εκφρά-ζεται συντεταγμένως μία μονάς μετρήσεως χωρητικότητος — Βα-σίλισσα της Άσσυρίας.
11. Νόμος... λατινιστί — 'Η δημο-τική όνομασία μιάς τών Κυκλά-δων — Άριθμός, όπτικώς.
12. Άρχαία πόλις γνωστή από ένα τών επτά θαυμάτων.

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 52

Κατω άπ' τον 'Ισημερινό

(Συνέχεια από σελ. 29)

πιστάτης' κι' ούτε λογάριζε να κάνει δική του δουλειά, ή να συνεταιρισθή με άλλον χτηματία. Έδειχνε ευχάριστομένος όπως ήταν.

—Ευχάριστος ήμεις; σάρκασε ξανά ο Γιάννης (έτσι, πάντα σαρκάζοντας μειδιούσε ο Κεφαλ-λωνίτης). 'Από κάτι τυραννιέται ούτος ο άνθρω-πος. Μου τόπε καθαρά, τόσες φορές: στην πα-τρίδα δεν λογαριάζει να γυρίση. Τι να κάνει, λέει; 'Ανθρωπο δικό του δεν έχει εκεί.

—Ψέματα λέει, τον διέκοψε ο Τρύφωνας. Έ-μένα κάποτε ξεχάστηκε και μου'πε πώς έχει ά-δερφό και δυο αδερφές. Μά άμέσως μετάνιωσε που μίλησε. Κάτι τού'χουν κάνει, ή κάτι έχει κάνει στην πατρίδα και δεν θέλει να γυρίση. Αυτός δεν είναι σαν έμάς που'ρθαμε εδώ να κυνηγήσωμε την καλή μας τύχη. Αυτός ήρθε κυνηγημένος από τύχη κακή, ν' αποκοτιάση στην έρημιά και να πεθάνη...

Σώπασαν για λίγο' και πάλι ο Μαρίνος ά-νυσούησε:

—Πού'ναι τοις; Νύχτωσε πιά! Είναι να κά-νεις σαφάρι (ταξίδι) τέτοιαν ώρα στο δάσος; Κι' οι άλλοι έδειξαν άήσυχοι. 'Οχι πώς μπο-ρεί να'τυχε τίποτα στο δρόμο, το θοδόση' μά για να μην έχη φτάσει τέτοιαν ώρα, σημαίνει πώς δεν ξεκίνησε άπ' το χτήμα του. Σίγουρα θ' άρ-ρώστησε.

—Μεθαύριο πρωί, είπε ο Μαρίνος, θα πάω να ιδώ τί γίνεται.

—Έρχομαι κι' εγώ μαζί σου, συμφώνησε ο Τρύφωνας. Άρρωστος και κατάμονος μέσ' στους άραπάδες...

—Έτσι θα πεθάνωμε όλοι, γέλασε ξανά ο Γιάννης. Σαν τα σκυλιά...

Τώρα σώπασαν για καλά. Το κέφι τους χά-λασε. Θυμήθηκαν τις περασμένες χρονιές, όταν ήταν πέντε κι' όχι τρεις. 'Ο θοδόσης, πάντα ά-μίλητος, καθόταν στη γωνιά του, πίνοντας κονιάκ με το νεροπότηρο. Μά κι' ο Πέτρος, ο χαριτω-μένος άνθρωπος, ο έξοχος φίλος, πώς έκανε ν' αναγαλλιάζουν οι ψυχές με το καλασινάτο κέφι του! Έκείνος όλο μιλούσε, λέγοντας ιστορίες ευχάριστες, έξυπνα άστεία, καλαμπούρια σπαρ-ταριστά. Έκείνος πρώτος έπιανε το τραγούδι το έλληνικό, το βουνήσιο, κι' ώδηγούσε τους άλλους με τη σίγουρη τη γλυκειά του φωνή. Έκείνος θα σπικνόνταν, θ' ανέμιζε το μαντήλι και θα φώναζε: «Άειντε παιδιά! Άειντε να χορέψωμε ένα τσά-μικο, όλο ταξιμί και φούρλα!»

—Τυχερός ο Πέτρος, ξαναστέναξε ο Μαρίνος. Έμεις δίχως αυτόν, ρέβουμε στού διαόλου τη μά-να. Κι' εκείνος, τώρα, στο χωριό του...

Δεν άπόσπασε το λόγο' οι άλλοι κατάλαβαν τί ήθελε να πη. Σφάλιζαν τα μάτια κι' είδαν, με τη φαντασία, τον Πέτρο στο χωριό του το ρου-μελιώτικο, σε κάποια πλαγιά της Γκιώνας. Χιό-νι στούς δρόμους, χιόνι στα κεραμίδια, χιόνι παν-τού' κι' ο ούρανός πεντακάθαρος, κρύσταλλο θα-θυγάλανο, στολισμένο μύρις πούλιες φωτερές. Το σπίτι των Γιανναρών όλόφωτο, γιορτερό. 'Η γριά μάνα, ντυμένη μαύρο μετάξι (ακριβογορα-μένο στο Νταρεσαλάμ) έπιστατεί τις θυγατέρες, τις έγγονές και τις παρακόρες, που έτοιμάζουν το δείπνο: «Κύττα μην τσικνίση ή πίττα, μαρή! Κι' έσύ, γιόμισ' την κανάτα άπ' το μεγάλο βαϊέν! Την δάλατε την πίττα στην γάστρα; Μα-ρή Βάσου, ξελοισμέν! Τηράς αν ψηθικι το σπλη-νάντερο, για θά τ' άφήξς να γιέν' κάρβουνο;»

Ο Πέτρος με τους συγγενάδες και τους φί-λους, καθέται στο μιντερί, κοντά στο τζάκι. Σι-γομασάει σαλονίτικες έλιές, σιγορουφάει τσιπου-ρο και μιλάει. Λέει για την Άφρική, τις όμορφιές και τις άσκήμιες της, τα παράξενα και θαυμα-στά της, για τα κόπια και τα πλούτια της. Οι άλλοι τον άκούν, με μάτια δολοτρόγγυλα και στό-μα άνοιχτό, σαμόρκο. Είναι ο κοσμογυρισμένος, ο πλούσιος, ο άρχοντας του χωριού. Δήμαρχο θα τον βγάλουν στην έρχόμενη έκλογή. Μά πρώτα θα τον παντρεύουν' όπως γύρισε, όλος ό κοπέλλες του χωριού τον λατράρα. Κάθε μέρα του φέ-ρουν προερία. Μά αυτός δεν διατάζει' θα διαλέ-ξη την πιό όμορφη, την πιό γλυκαγάπητη, την πιό νοικοκυρεμένη. 'Ηρθε ή ώρα να ζήση σαν άστρος άνθρωπος ανάμεσα σ' άστρονς άνθρωπους' ν' άγκαλιάση άστρο γυναικείο κορμί, να γενήση άστρο παιδί, που να τ'α νοιάση αίμα δικό του, όλότελα δικό του: αίμα έλληνικό.

Η πόρτα μισανοίγει και προβάλλουν μου-

τράκια ξαναμμένα άπ' την παγωνιά, μυτίτσες κόκκινες κι' ύγρές, ματάκια λαμπερά και πανέ-ξυπνα.

—Νά τα πούμε, κύριε Πέτρο; Και δέβαια να τα πούν! Τα παιδιά χυμούν μέσα κι' άρχινούν το «Χριστός γεννάται σήμε-ρον». Φωνές σαν κρύσταλλο άγνό, που γεμίζουν το ευτυχισμένο σπίτι με την ύπόσχεσι κι' άλλης ευτυχίας. 'Ο Πέτρος χαμογελάει με μάτια συνε-παρμένα. 'Ισως ν' άναπολή τ'α είκοσι χρόνια της Άφρικής — χρόνια φριχτά. 'Ισως να φαντά-ζεται τους τέσσερις φίλους του, στην κιμπάντα του Ν'γκόρο-Ν'γκόρο, άντς για κάλαντα ν' ά-κούν λιοντάρια να θρουχιάζουν, έλέφαντες να δου-κινούν και βουβάλια να μουκανίζουν. 'Ισως και να νοσταλγή τούτη τη σκληρή ζωή, που γέμισε τη νιότη του με την τραχεία της γούσι...

—Και του χρόνου! Νά'στε καλά!

Μιά λίρα τσίλικι στα παιδιά, που φεύγουν πσιωπατώντας, σασιτισμένα άπ' το ρεγάλο το πρωτοείδατο. Κι' άπέ, τα μεσάνυχτα, καθώς ά-κόμα σημαίνει ή καμπάνα, ο Πέτρος μπαίνει στην εκκλησία, κρατώντας τη μάνα του άπ' το μπράτσο. 'Όλοι παραμερίζουν, τον χαιρετούν. Οι έπίτρο-ποι προστρέχουν και τον οδηγούν στο στασίδι το έπίσημο, πλάι στο δεσποτικό θρόνο. 'Ο παπάς τον χαιρετάει γέροντας μόλις το κεφάλι. Μοσκο-βολάει ο ναός κερν' άγνό' φεγγοβολεί ολάκερος το άγιο φώς. Και να, ήρθε ή ώρα. 'Ο ψάλτης ο δεξιός του κάνει νόημα:

—Κύρ Πέτρο μ' 'Ιού θα του πής αυτό!

Κι' ο Πέτρος Γιανναρός, άρχίζει να ψέλη με τη γλυκειά, τη σίγουρη και καθαρή φωνή του:

—'Η Παρθένος σήμερον τον ύπερούσιον τί-κει' και ή γή το σπήλαιον τώ άπρωσίτω προσ-άγει...

Ένα λιοντάρι θρουχήθηκε, κάπου εκεί κοντά. Το ζύπνιο όνειρο διαλύθηκε.

—Τυχερός ο Πέτρος! άναστέναξε ο Μαρίνος.

Ο Τρύφωνας άναψε τσιγάρο κι' είπε:

—Γιά θυμήσαν πέσοι, μόλις το ρολόι έδειξε μεσάνυχτα. Χορεύαμε καρσιαμά. 'Ο Πέτρος σιά-θηκε άξαφνα και μάς έκανε νόημα να σταθούμε κι' έμεις' και με την όμοφη φωνή του άρχισε να ψέλη το «'Η Παρθένος σήμερον». Θυμόσαστε;

Θυμόταν' μά θυμήθηκαν και κάτι άλλο: μό-λις ο Πέτρος άρχισε τον ψαλμό, ή ματιά του θο-δόση γίνηκε κατασκοπετική. Έκρυψε το κεφάλι στις παλάμες του κι' άπόμεινε έτσι, για ώρα πολλή. Τι να τον τυραννούσε αυτόν τον άνθρωπο;

—Πόσα χρόνια έχουμε να λειτουργήσουμε; ά-ναρωτήθηκε ο Γιάννης.

Ο Τρύφωνας μετρησε στα δάχτυλά του:

—Έγώ, τέσσερα' άπ' την τελευταία φορά που πήγα στο Νταρεσαλάμ.

—Έγώ έξη, είπε ο Γιάννης. Έτυχε να' μαι στην Άρουσα όταν ήρθε ο παπάς του Νταρεσα-λάμ.

Ο Μαρίνος δεν μίλησε. Ούτε θυμόταν ποτέ πήγε για στερνή φορά στην εκκλησιά. Στην Ά-λεξάνδρεια νομίζει, πριν πάρη το βαπόρι για το Νταρεσαλάμ, πριν δεκατρία χρόνια...

Μ' ένα κούνημα του κεφαλιού έδιωξε τις ά-σκημες σκέψεις:

—Όρα να ράμε, παίδες! Χριστούγεννα ξη-μερώνουν αύριο. Θα το ρίξουμε έξω! Παιός ζή ποιάς πεθαίνει!

Χτύπησε παλαμάκια κι' οι άραπάδες έφεραν τα φαγητά: κρέας βοδινό, κοτόπουλο, λαχανικά και φρούτα — μάγκος και παπάγες. 'Η χιλιάρα με το ούζο, στη μέση του τραπέζιου.

Κάθσαν κι' άρχισαν να τρών, να πίνουν' πιο-τερο να πίνουν, παρά να τρών. Προσπαθούσαν να κάνουν κέρι, μά δεν κατάφεραν. Τ' άστεία λε-γονταν άτονικά, οι ιστορίες ήσαν άνοστες σιω-πές στενωχάρες άκούουθούσαν τα λόγια, και δύσκολα ή κουβέντα ξανάρχιζε. Δεν ήταν ο Πέ-τρος εδώ, να παρασύρη τις καρδιές με το διαβολ-μένο κέφι του.

—Τυχερός ο Πέτρος! μουρμούρισε για μωρο-στή φορ! ο Μαρίνος. Καλή του ώρα κεί που βρι-σκεται...

Πάλι το λιοντάρι θρουχήθηκε, πιό κοντά τού-τη τη φορά. 'Ο Μαρίνος άπλωσε το χέρι κατά τον τοίχο, όπου κρεμόταν ή καραμπίνα:

—Πάω να το σκοτώσω! Μου δίνει στα νεύρα το άτιμο!

Οι άλλοι τον έμποδίσαν:

—Τρελλάθηκες; Άσε το θεριό να ζήση, μιά και δεν σε βλάδει σε τίποτα. Χριστός γεννάται σήμερον...

—'Ησυχασε. Γέμισε ξεχείλα το ποτήρι του ρακι, τ' άδειασε μονορούφι, κι' είπε:

—Ναί, Χριστός γεννάται... Χρόνια πολλά σας, παίδες! 'Οχι όμως σε τούτα τα καταραμέ-να χώματα! Στην πατρίδα μας! Έκεί μονάχα άξίζει να ζούμε χρόνια και χρόνια...

Ο Τρύφωνας σήκωσε το ποτήρι του:

—Στην ύγειά του Πέτρου! Χρόνια και χρόνια να ζήση κάτω, στην πατρίδα! Κι' έμεις σύντομα να τον σμίξουμε!

—Άμην! ευχήθηκε ο Μαρίνος. 'Ο Γιάννης δεν είπε τίποτα. Χαμογελούσε ξανά!

Έξαφνα, έξω, άκούστηκαν φωνές, περπατη-σιές, άνησυχία. Οι τρεις φίλοι σηκώθηκαν τα-ραγμένοι: έκαναν να τρέξουν προς την πόρτα, να ίδουν τί γίνεται. Μά πριν προφτάσουν, ή πόρτα άνοιξε και χύμισε μέσα ένας άντρας με μακριά μαλλιά και γένια σταχτιά' με μάτια μαύρα και άγριεμένα. Στην άγκαλιά κρατούσε ένα μωρό, που σφάδαζε μέσ' στο πορτοκαλί χρωμάκι του. Πισωθέ του έρχόταν ή Νικόρο, ούρλιάζοντας ξέφρενα:

—Το παιδί μου! Το παιδί μου! Το δάγκωσε ή μάμπα!

—Σιωπή! Σιωπή! φώναζε ο νιόφερτος άν-τρας. Πάρτε έξω τούτη τη γυναικα! Έξω, γρή-γορα! Κάι κλείστε την πόρτα!

Δυο άραπάδες τράβηξαν τη Νικόρο που ρέ-καζε στριγγά, κι' έκλεισαν την πόρτα. 'Ο Μαρί-νος, κατακίτρινος, μουρμουρίζει:

—Θοδόση! Τι είναι; Τι τρέχει;

—Τρέχει πώς μόλις ξεπέζεψα, λίγο πιό πέ-ρα, είδα το μαύρο φίδι να δαγκώνει στη φτέρνα τούτο το μωρό που τόχαν άποθεμένο κατά γής...

—Το παιδί μου!

—Δικό σου είναι; Άμάρτησες κι' έσύ, έξω-λέστατε... 'Ο Θεός άς σε συχωρέση... Τώρα να ιδούμε τι μπορεί να γίνει. Κάνετε ήσυχία! Άφη-στε με έμένα, που έξω άπ' αυτά...

Απόμειναν κι' οι τρεις άσάλευτοι κι' ώχροί. 'Ο θοδόσης άπόθεσε το μωρό στο ντιβάνι, γονά-τισε μπροστά του και το ξετύλιξε άπ' το χρά-μι. 'Ηταν όλόγυμνο. Πάνω στη σκολατιά φτε-ρίνισα φαίνονταν οι δυο κοκκινωπές βουλές, άπ' τα δόντια της μαύρης όχιάς. Δίχως να διαστάση, ο θοδόσης έσκυψε, πήρε τη φτέρνα του δρέφους μέσ' στο στόμα του, την πιπίλιζε με δύναμι, ώρα πολλή κι' έφτυσε το φαρμακωμένο αίμα πούχε ρουφήξει. Κατόπι έβγαλε άπ' την τσέπη του ένα κουτάκι, γεμάτο κίτρινη σκόνη. Πήρε μία πρέζα, παπαλάσε τις δυο κίτρινες πληγές κι' είπε:

—Δεν ξέρω αν έκανα άμαρτία. Τη σκόνη μου την έδωσα ένας μ'γκάνγκα (μαύρος μάγος). 'Ι-σως ν'αναι δότανο του Θεού κι' όχι του σατανά...

Σηκώθηκε με κόπο και πρόσθεσε:

—Δεν ξέρω, θα ιδούμε... Άν σε μία ώρα δεν πεθάνη, πάει να πη πώς θα ζήση. Μά πρέπει να διασταύμε, μήπως τυχόν πεθάνη...

—Νά διασταύμε, τί; ρώτησε ο Γιάννης.

—Νά το βαπτίσουμε. Είναι παιδί χριστιανού και δεν πρέπει να πά άδαφίστατο

Η μαύρη κοπέλλα ώρμησε μέσα ούρλιαζοντας από αγανάκτηση. Έκανε ν' αρπάξει το μωρό και να το σφίξη στην αγκαλιά της, μα ο Θεόδοσης την εμπόδισε:

— Ήσυχα! Τό παιδί έχει ανάγκη από ύπνο... Πραγματικά ο μικρούλης είχε ξανακλείσει τα ματάκια του και κοιμόταν ήρεμος, με το δάχτυλο στο στόμα. Ύποταγμένη, η Νικόρο κάθισε ανακούρκουδα σε μία γωνιά, κι' έτρωγε το γιό της με μάτια λαχταριστά.

— Τώρα, είπε ο Θεόδοσης, θα τόν βαφτίσουμε. Εύκαιρία που βρίσκουμ' εδώ...

Οι άλλοι δεν καταλάβαιναν τον κυττούσαν άπορμένα.

— Εύκαιρία; Γιατί εύκαιρία; ρώτησε ο Γιάννης.

— Γιατί είμαι ιερέας, αποκρίθηκε ταπεινά ο Θεόδοσης.

Βλέποντας τους άλλους να τον κυττούν ξαφ-

νιασμένοι, πρόσθεσε με φωνή μουντή:

— Ναί, είμαι ιερέας. Αμάρτησα βαρεία: μα την αμαρτία μου την ξέρουμε μονάχα ο Ύψιστος κι' εγώ. Εκπατρίστηκα και ράσα δεν ξαναφέρεσα, γιατί είμαι ανάξιος να φέρω το σχήμα το ιερό. Μα τώρα ο Θεός, δίδοντάς μου τη χάρη να σώσω απ' το θάνατο τούτο το παιδί, μου μνησάει πώς συχώρεσε το κρίμα μου το μεγάλο. Μπορώ πάλι να ιερουργήσω...

Έτσι μίλησε κι' ύστερα γονάτισε μπροστά στα κόνισματά τα φωτισμένα από καντήλα άκοίμητη, και θυβίστηκε σε προσευχή καταλυτική. Ο Μαρίνος, ο Τρύφωνας κι' ο Γιάννης γονάτισαν πλάι του κι' αυτοί κι' ευχαρίστησαν τον Ίησού, που με το χέρι Του το άγιο σκόρπισε τη ζωή και τη συγγνώμη, εκείνο το Χριστουγεννιάτικο θράδυ, σε μία άπομνη γωνιά τούτης της γής.

Λίγο πιο ύστερα, σ' ένα κάδο με χλιδ νερό,

ο πατήρ Θεόδοσιος βάφτισε το παιδί του Μαρίνου και της Νικόρο.

Ο νουνός — ο Τρύφωνας — τ' ώνόμασε Χρίστο, τιμώντας έτσι τη σημερινή μεγάλη γιορτή — του Χριστού τη Γέννησι. Κατόπι, ο Μαρίνος είπε στον παπα - Θεόδοσι:

— Ο Θεός σ' έκανε κι' άργησες. Αν έφτανες νωρίτερα, το παιδί μου βάταν πεθαμένο...

Η μορφή του ιερέα σκοτείνιασε.

— Άργησα, είπε, γιατί στο δρόμο συναντήσα τον Φόν Λάουριτς, το στρατιωτικό διοικητή. Πήγαινε για επίθεώρησι, στο Σερεγκέτι. Πιάσαμε κουβέντα. Ήρθε προχτές τηλεγράφημα στην Ατούσα, πως το «Μομπάσα», το βατόρι που ταξίδευε ο Πέτρος, βούλιαξε έξω απ' το Άντεν...

Σώπασε, έκλεισε τα μάτια και πρόσθεσε δραχνά:

— Δεν σώθηκε κανείς...

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ

ΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ άρ. 9

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ. 2. ΣΑ — ΦΕΡΝΑΝΤΕΛ. 3. ΑΓΚΕΛΩΝΕΙ — ΞΙ. 4. ΚΟΥΤΣΑ — ΡΟΣ. 5. ΩΣ — Η «ΩΔΗ» — ΝΕΝΑ. 6. ΑΡΝΕΥΩ — ΜΙΡ. 7. ΑΜΦΙ — ΣΠΟΔΙΟΝ. 8. ΑΤΑΚ — ΟΝΑΡ. 9. ΔΙΙ — Ο «ΑΒ» — ΣΑ-Ι-Σ. 10. ΟΚ(ΤΩ) — ΑΥ — ΟΨΙΜΟΣ. 11. ΤΟ «ΒΑΡΕΛΑΚΙ». 12. Η «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ».

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΤΣΑΚΩΜΑ — ΔΟΤΗ. 2. ΡΑΓΟΣ — ΜΑ-Ι-ΚΟΠ. 3. Κ. Υ. — ΑΦΤΙ — Β. Α. (Βορειοανατολικός). 4. ΑΦΕΘΡΙΑ — ΑΑΡ. 5. ΝΕΛΣΩΝ — ΚΟΥΡΑ. 6. ΤΡΩΑΔΕΣ — ΤΕ. 7. ΑΝΝ — Η «ΥΠΟΒΟΛΗ». 8. ΦΑΕΡ — ΩΝ — ΨΑΡ. 9. ΥΝΙΟΝ — ΔΑΣΙΚΗ. 10. Α. Τ. — ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ. 11. ΛΕΞ — ΝΙΩ — ΙΟ. 12. ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΣ.

ΖΙΓΚ - ΖΑΓΚ άρ. 9

Ο ειδικός συνεργάτης μας έπέτυχε με τās λέξεις:

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΗΣ — ΤΡΙΤΩΝΑ — ΠΑΝΕ — ΕΠΙ — ΜΟΝΗ, σύνολον 51 βαθμών.

Τους βαθμούς αυτούς υπερέβη ο άναγνώστης μας κ. Δ. Νικολαΐδης, με την έπιτυχή έξεύρεσιν τών λέξεων:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΤΑΤΑ — ΠΑΤΡΙΝΗ — ΣΚΗΠΤΡΑ — ΑΑΧΕΝ, με σύνολον βαθμών 58! Συγχαρητήρια!

Ίδού και μερικές άλλες λέξεις που σχηματίζονται εδώ:

ΑΝΑΣΤΗΜΑΤΑ — ΠΑΡΑΣΙΤΟΝ — ΑΧΑΡΙΣΤΟΝ — ΣΚΑΠΑΝΑΙ — ΕΜΠΙΣΤΟΙ — ΤΡΙΑΝΤΑ — ΑΡΑΠΙΑΣ — ΠΑΤΡΑΙ — ΚΙΟΝΕΣ — ΠΑΤΑΡΙΑ — ΠΑΤΜΟΣ — ΤΡΑΤΕΣ κ.λ.π.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ άρ. 9

1. Το τραπέζι κάτω μακρύτερο. 2. Ο αντίχειρ της κοπέλλας ίσιος. 3. Σακκάκι έχει 4 κουμπιά. 4. Η τσάντα της κοπέλλας πέφτει βαθύτερα. 5. Η πόρτα είναι πιο πλατειά. 6. Σακκάκι κάτω όχι στρογγυλό. 7. Διαφορά στις μπουίλες της ξανθιάς κοπέλλας. 8. Ωτίτις άνδρός λείπει. 9. Γραβάτα διαφορά. 10. Διαφορά στα διδλία δεξιάς διδλιοθήκης. 11. Μαντήλι ίσιο.

★ Συχνά μās κοπιάρουν, οὐδέποτε μās φθάνουν.

Μουριάδης
ΣΤΑΔΙΟΥ 4

ΚΟΣΜΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ-ΚΟΥΡΤΙΔΗ

ΟΘΩΝΟΣ 8 - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 6

Άπογευματινό φόρεμα από Εὐρωπαϊκό
VELOUR-COTELÉ σε χρώματα: ΜΑΥΡΟ,
ΚΟΚΚΙΝΟ, ΠΡΑΣΙΝΟ, ΚΙΤΡΙΝΟ, ΜΠΛΕ, ΓΚΡΙ,
ΔΡΑΧ .835

**Les Bas
Christian
Dior**

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ-ΚΟΥΡΤΙΔΗ

ΑΛΕΚΤΩΡ

Γιορτές!

Ο καθρέπτης σας θα σας δείξη
πιο όμορφη, αν χρησιμοποιήτε
Λανολίνη και Γαλάκτωμα Μελάν

ΜΕΛΠΑΝ

Ο ΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΑΣ

Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΜΒΑ ΑΤΟΜΟΥ

Για την ανακάλυψη της φιλοσοφικής λίθου που, όπως έβριλετο κατά τον Μεσαίωνα, είχε την δύναμη να μετατρέπη το μολύβι και το χαλκό σε χρυσάφι, οι πρόγονοί μας μάταια έζοδωσαν επί εκατοντάδες χρόνια χρόνο, χρήμα και φαιά ουσία.

Έν τούτοις τώρα τελευταία, όπως γράφει στο φύλλο της 10ης Όκτωβρίου 1955 η Έφημερίς «PUEBLO DA MADRID», ένας Έινδος Ιατρός, ο δρ SARASWATI, ισχυρίζεται ότι ανέκαυψε το φιλοσοφικό χόρτο (μία παραλλαγή της φιλοσοφικής λίθου) ο χυμός του οποίου μπορεί να μεταυσιώσει τα κοινά μέταλλα σε ευγενή. Ο χαλκός, έρχόμενος σε έπαφή με το θαυματουργό αυτό χόρτο, μετατρέπεται σε καθαρό χρυσάφι. Και όχι μόνον αυτό, αλλά, τρίβοντας το σώμα του κανείς με αυτό το χόρτο που φυτρώνει στα Έμαλάια, προστατεύεται από την ατομική ακτινοβολία.

Ο δρ. SARASWATI, ηλικίας 55 ετών, που έχει απαρνηθή τα έγκόσμια και ζή τη ζωή του μοναχού στο Θιβέτ, διακηρύσσει ότι το ανθρώπινο σώμα, αλειφόμενο με τον χυμό τού φιλοσοφικού χόρτου, καθίσταται απρόσβλητο από την υπερβολική θερμοκρασία, τις φλόγες, την ήλιασι, την ηλεκτροπληξία, τις ακτίνες Χ και, όπως αναφέραμε παραπάνω, την ραδιενέργεια. Και το μόνον τόσο σπουδαίο πρόβλημα της προφύλαξεως από τα έπακόλουθα της ατομικής έκρηξεως, αν βέβαια τα παραπάνω αποδειχθούν άληθα, λύεται κατά τον πιο απλό και εύκολο τρόπο.

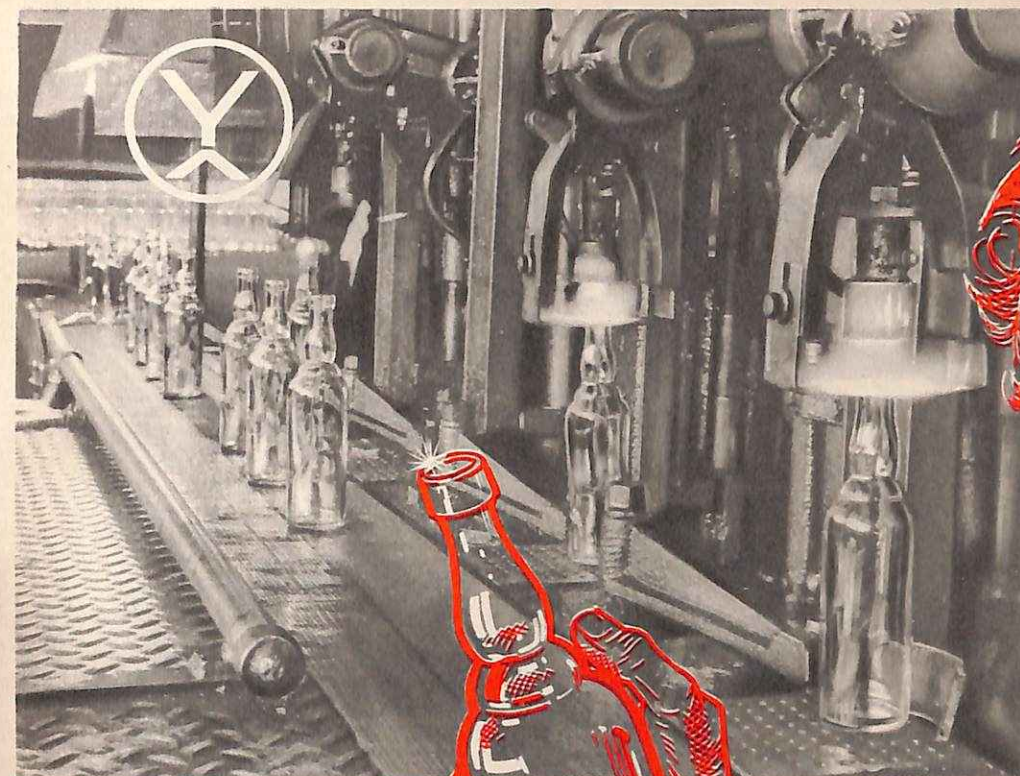
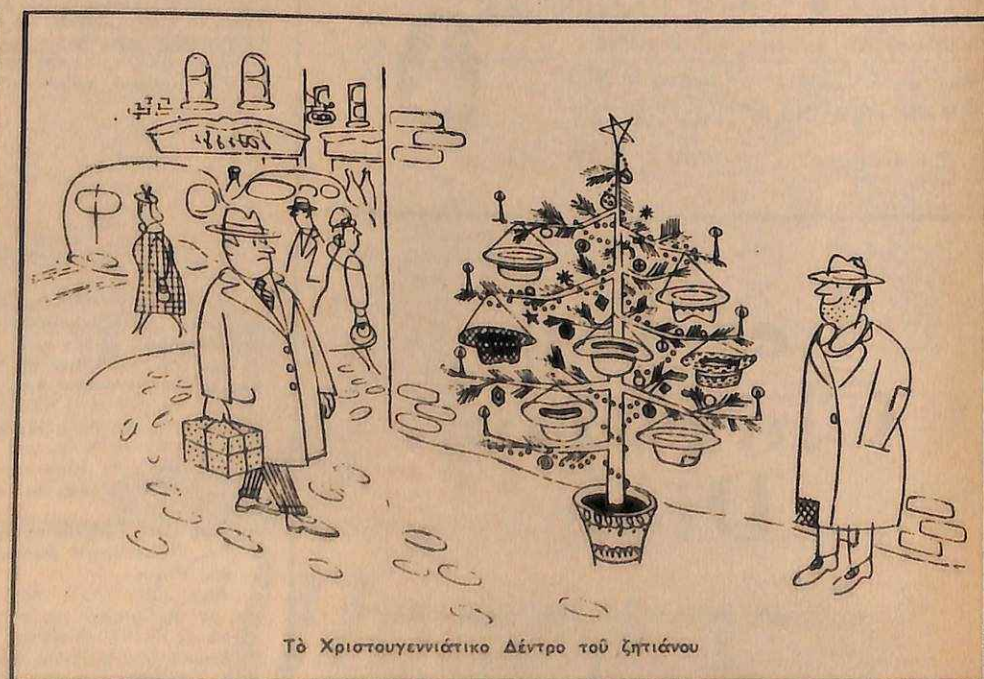
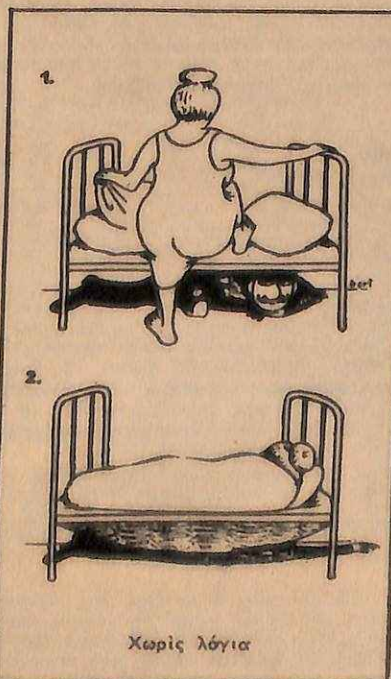
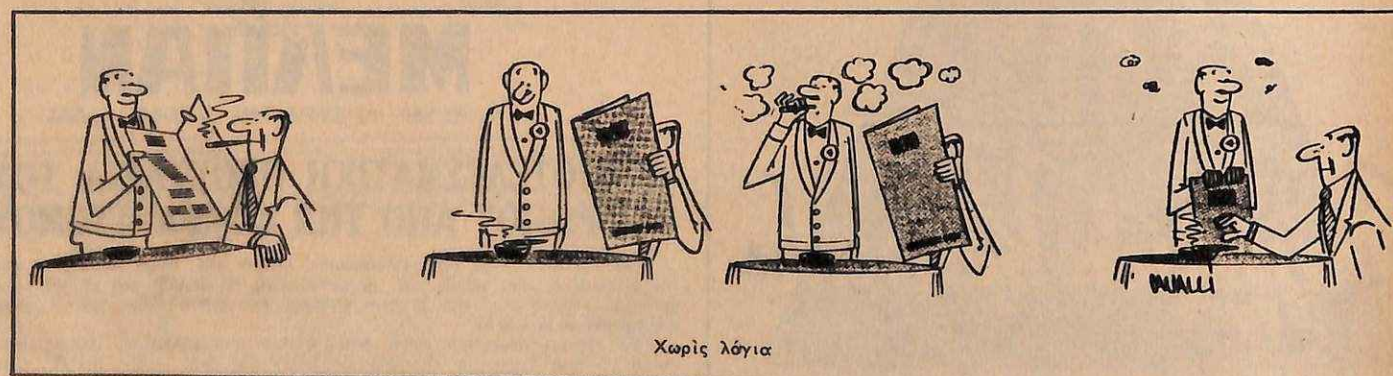
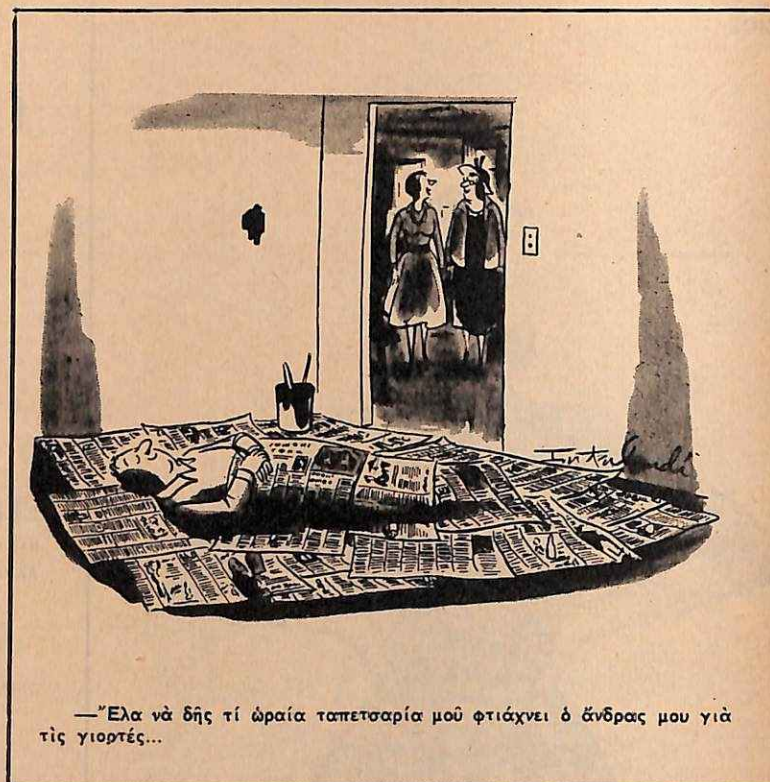
Πώς όμως να λύση κανείς το πρόβλημα των πρωτοχρονιάτικων δώρων που όρθώνεται δαδέναι και πιο άπειλητικό όσο πλησιάζει το τέλος του Δεκεμβρίου;

Πώς είναι δυνατόν να λυθή η Έρώσις;

Απαραίτητα δώρα-έξοδα έορτών-τακτικά ανάγκαι — τακτικός μισθός + 13ος;

Μία μόνον έλπίς υπάρχει: Να μελετήση ο καθένας μας προσεκτικά και με την ήσυχία του στο σπίτι του, το τί μπορεί να χαρίση, ανάλογα με το ποσόν που διαθέτει. Στη μελέτη αυτή θα διευκολυνθούμε έξαιρετικά αν έχουμε ένα αντίτυπο του «ΟΔΗΓΟΥ ΔΩΡΩΝ 1956», που περιέχει 267 ιδέες για δώρα και τις αντίστοιχες τιμές τους και που διανέμεται έντελώς δωρεάν από την γνωστή πρωτοπόρο Όργάνωσι «ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ» στην Πλατεία Καρύτην.

ΧΙΟΥΜΟΡ

Ἡ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΙΑΛΩΝ. (Ἀπόδοσις μέχρι
60.000 τεμάχια ἡμερησίως).

Ἡ πολὺτιμος πείρα 41 ἐτῶν δημιουργικῆς ἐργασίας εἰς τὴν
ὕαλουργία καὶ τὰ πλέον σύγχρονα ἐπιστημονικὰ καὶ τε-
χνικὰ μέσα πού διαθέτομεν σᾶς δίδουν σήμερα τὴν δυνα-
τότητα νὰ ἐμπιστευθῇτε τὰς παραγγελίας σας εἰς τὸ με-
γαλύτερο βιομηχανικὸ ὄργανισμὸ τῆς χώρας.
Ἀσύγκριτος εἰς δυνατότητα παραγωγῆς καὶ ἀσυναγώνι-
στος εἰς ποιότητα.

ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΦΙΑΛΩΝ

1 ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ 3 ΠΟΤΟΠΟΙΪΑΣ
2 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ 4 ΓΑΛΑΚΤΟΣ & ΑΕΡ. ΠΟΤΩΝ

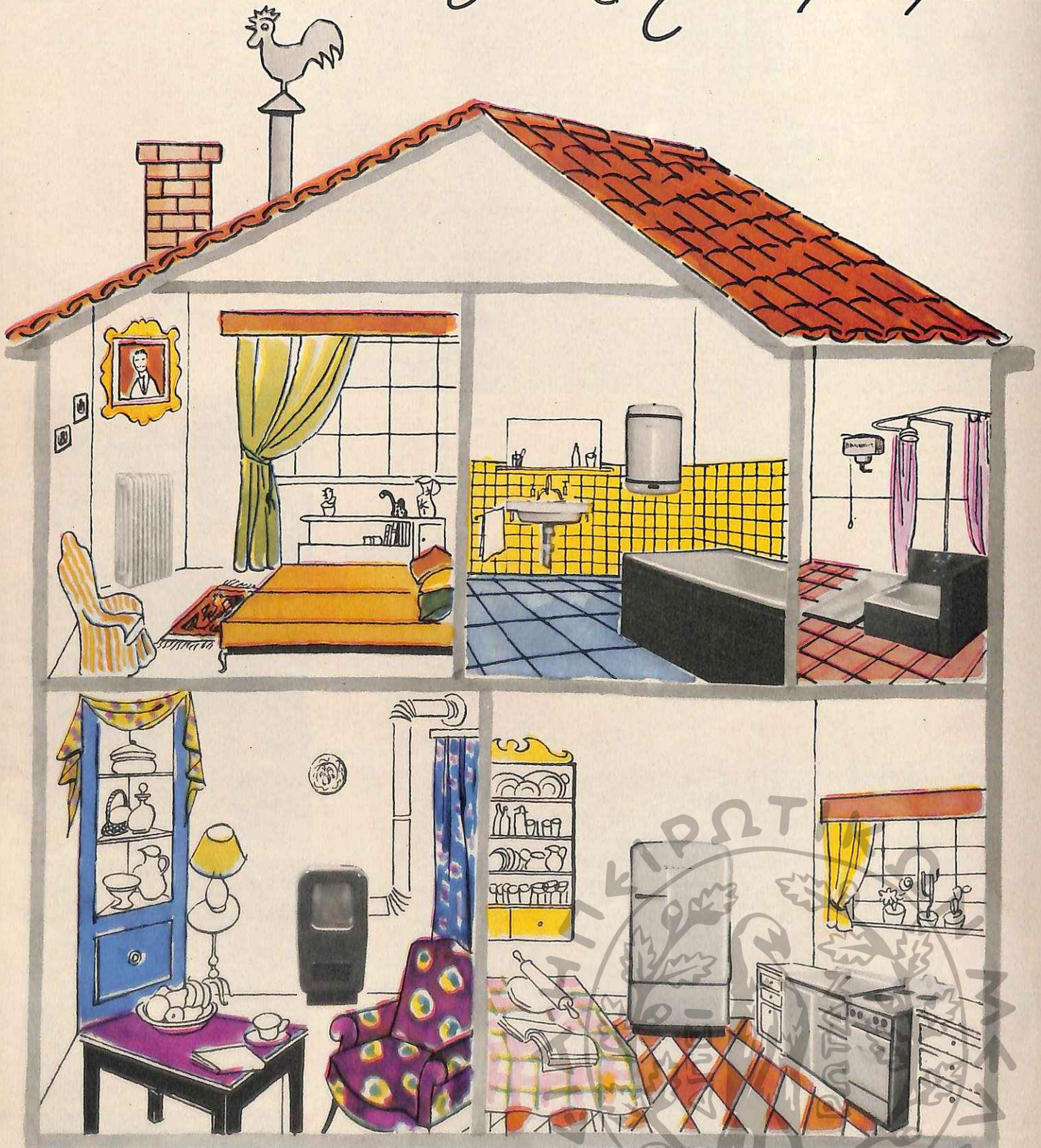
Ἐπίσης εἰς τὸ ὑαλουργεῖον τῆς Ἑταιρίας παράγονται

• ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΙ - ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΙ - ΛΕΙΑΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ
• ΕΙΔΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ • ΣΦΛΗΝΕΣ • ΥΑΛΟΒΑΜΒΑΕ
• ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΟΙΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ & ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
• ΒΑΖΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ένα δομημένο σπίτι
είναι πάντα εξοπλισμένο με

προϊόντα **Ζαζα**